

SREDA, 23. MARCA 2016

št. 69 (21.609) leto LXXII.

1,20 €

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 24. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknem, razmnožen na ciklosti. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnjja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženi Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 7786339

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 356320, fax 0481 356329

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

<http://www.primorski.eu> e-mail: redakcija@primorski.eu

POŠTNINA PLAĆANA

V GOTOVINI
Poste Italiane s.p.a. - Spedizione
in Abbonamento Postale - D.L.
353/2003 (convertito in Legge
27/02/2004 n°46) art. 1,
comma 1, NE/T5

na iPadu,
ko je
časopis
še v tisku

Available on the
App Store

TRST - Na 6. strani

Medvrstniško nasilje povzroča velike skrbi

Pojav vse bolj opazen tudi na spletu

TRST - Na 7. strani

Tržačani ponujajo roko migrantom

Koordinacija za sprejem in integracijo

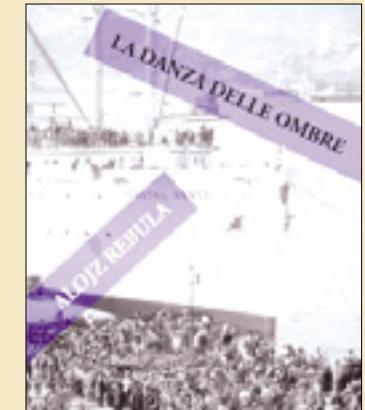
VIPOLŽE - Na 17. strani

V Goriških Brdih pohodi in kultura

Letošnji festival Svirél z rekordno udeležbo

KULTURA

Knjigi za italijanske bralce

TERORIZEM - V atentatih na letališču in v podzemni železnici 31 mrtvih in 250 ranjenih

V Bruslju kot v Parizu

BRUSELJ - Belgijnska prestolnica je bila včeraj tarča smrtonosnih napadov, ki so udarili v samo srce Evrope, saj velja Bruselj tudi za evropsko prestolnico. Dve eksploziji sta ob 8. uri odjeknili na mednarodnem letališču Zaventem na obrobju mesta, ena pa dobro uro kasneje na postaji podzemne železnice Maelbeek v četrti, kjer imajo sedež vse vodilne institucije EU. Skupaj je v napadih umrlo 31 ljudi, okrog 250 ljudi je bilo ranjenih, od teh nekateri tudi zelo hudo. Belgijski premier Charles Michel je napade takoj označil za delo teroristov. Kasneje je skrajna skupina Islamska država prevzela odgovornost za eksplozije. Na letališču je policija našla še tretjo bombo, ki ni eksplodirala. Iz posnetkov letaliških videokamer so odkrili tri osumljence. Dva, oblečena v črno, naj bi bila samomorilská napadalca, tretji, oblečen v belo, pa ni aktiviral bombe in je na begu pred policijo. Po poročanju medijev naj bi policija iskala skupno vsaj pet sumljivih oseb, ki so jih odkrili s posnetkov varnostnih kamер, nekatere pa naj bi bile povezane s pred nekaj dnevi arretiranim pariskim atentatorjem Salahom Abdeslamom.

Na 2. strani

TRST - Danes bodo v knjiarni in kavarni San Marco predstavili izdaji založbe Mladika, ki sta namenjeni italijanskim bralcem. Gre za zbirko esejev Marije Pirjevec z naslovom »Questa Trieste... Pa hor, Rebula, Košuta e altri saggi sulla letteratura slovena in preved roman Alojza Rebula Senčni ples, ki je v italijanščini izšel z naslovom La danza delle ombre. Obe knjigi sta bili premierno predstavljeni jeseni na Slofestu, danes pa se ponuja priložnost tudi za poglobljeni razmislek o pomenu novih izdaj za Trst.

Na 12. strani

Slovenija in Hrvaška
še na dveh bregovih

Na 4. strani

Alessia Rosolen o zdrahah v desni sredini

Na 7. strani

Inšpektorji ARPA v škedenjski železarni

Na 7. strani

V Števerjanu kultura in ženska ustvarjalnost

Na 16. strani

Tea Ugrin na prizorišču olimpijskih iger v Riu

Na 19. strani

RIM - Ministrica Stefania Giannini za Primorski dnevnik

»Natečaj za slovenske šole bo redno stekel kot predvideno«

RIM - »Natečaj bo redno stekel kot predvideno in bo potekal v istem obdobju kot splošni natečaj, se pravi tisti, ki zadeva ne dvojezične, ampak italijanske šole.« Tako je glede vprašanja razpisa natečaja za slovenske šole v izjavi za Primorski dnevnik dejala italijanska ministrica za šolstvo Stefania Giannini. Ministrica nam je včeraj zagotovila, da razpis za slovenske šole ni bil nikoli v dvomu in bo redno potekal, kot to predvideva besedilo zakona št. 107/2015 o šolski reformi oz. t.i. »Dobili šoli«. Vesti o tem, da razpis ne bo, pa je označila za »furlansko legendo«, katere vzroki ji niso znani.

Na 5. strani

GORICA - Oddelek za arhitekturo

Tržaška in videmska univerza se povezujeta

MI IN ONI

**Marko
Marinčič**

marko.marincic@primorski.si

Sorry for Brussels

Ni se še poleg prah, ki so ga povzročile eksplozije na bruseljskem letališču in na postaji podzemne železnice zraven palač evropskih institucij, in že se je po Evropi dvignil lajež ksenofobnih populistov. Od Pariza preko Amsterdama, Milana, Ljubljane, Berlina in tja do višegrajskih rezervatov namišljene »čiste in krščanske evropske rase« so se začeli oglašati klici k zapiranju meja in mošeje. In proti politiki sprejemanja beguncov, pa naj bo še tako previdna in daleč pod minimalnimi mednarodnimi humanitarnimi standardi, kakršno v teh mesecih izvajajo države Evropske unije.

Teristi in populisti so si kljub navideznim razdalji zelo blizu po političnem interesu. Cilj enih in drugih je pognati strah v kosti 500 milijonov Evropejcev in izvati reakcijo v prid stopnjevanju konflikta civilizacij. Eni to počnejo z bombami, drugi strah napihuejo in širijo tako, da spravljajo v isti koš vse, kar diši po islamu. S tem čete za zdaj še maloštevilnih sovražnikov pomnožujejo krat sto in krat tisoč.

To pa so skrajno nevarne igrice in lahko privedejo do tega, kar Angleži označujejo z izrazom »self-fulfilling prophecy«, po našem bi rekli prerokba, ki sama sebe uresniči. Bolj ko bomo s stigmato terorja zaznamovali množice, ki bežijo pred bombami istih džihadistov, ki se jejo smrt po Parizu in Bruslu, bolj bomo kreplili vrste teristične falange. Včeraj in v podobnih priložnostih smo lahko videli, kaj zmore peščica krvolčnih verskih obsedencev. Gorje nam, če bomo z nerazsodnim reagiranjem pomnožili njihove vrste.

Kako pa naj se zavarujemo, saj nas začenja biti upravičeno strah? Odločno je treba udariti po teroristih in to z usklajenim ukrepanjem vsaj na dveh ravneh. Prva je policijsko-obveščevalna in lahko do neke mere učinkovito omeji, ne pa povsem izniči nevarnost. Sočasno pa je treba kot z gozdno zarezo žarišče požara ločiti od širših vnetljivih površin. Ne bo lahko. Treba bo veliko poguma, preudarnosti, tudi denarja in pripravljenosti deliti bogastvo, ki ga danes v vse večjih odmerkih v svoje sefe kopijo vse bolj maloštevilni.

Papež Frančišek že lep čas svari kaptalistični zahod, da je zaradi grabeža zemlje, ropanja surovin, izkorisčanja delovne sile in dominacije svetovnih trgov zanetil tretjo svetovno vojno na obroke in da tako ni več mogoče naprej, saj se prepad med privilegiranimi in izkorisčanimi v svetu širi in poglablja. Če pa hočemo zblizati dve strani pre-pada, tega ne bomo dosegli s postavljanjem zidov ampak le z gradnjo mostov.

Tretja svetovna vojna, za katero smo misili, da jo bomo z raketsko in dronsko tehnologijo z varne razdalje odigrali na tujih bojiščih, kot da bi z domačega kavča na play-stationu klali sovraje, se vrača med nas. Frontna črta se iz Bagdada, Kabula, Damaska in Tripolija širi na Pariz in zdaj Bruselj. Ne sprašujemo se več, če bo še počilo, ampak kdaj in kje. Bo to London, Rim, Berlin ali kaj? Prav zato, ker je nevarnih žarišč vse več, je toliko najnovejše ukrepati takoj, da se požar ne razsiri in postane neobvladljiv.

Klic upanja je včeraj prišel iz Idomenija, najhujšega pekla na evropskih tleh. Begunski deček, eden desettisočih, kijih je Evropa z bodečo žico zadržala na grško-makedonski meji in se obrnila stran, je pred fotografje pomebil bel list z napisom Sorry for Brussels, žal nam je zaradi Bruslja. Sploh ni pomembno, če ga je napisal sam. POMEMBNO je sporocilo. Še je možen dialog, še lahko zgradimo sožitje. Če lahko ljudje ostajajo humani v tistem blatenem peku, lahko ostanemo ali spet postanemo humani tudi mi Evropejci. Ne iz altruizma ali dobroštenosti. Za naše preživetje gre.

BRUSELJ - Teroristi Islamske države napadli letališče Zaventem in postajo podzemne železnice v četrti

Udarili v osrčje Ev

Skupno 31 mrtvih in 250 ranjenih - Ranjen tudi slovenski diplomat - Tretji napadalec

BRUSELJ - Belgijška prestolnica je bila včeraj tarča smrtonosnih napadov, ki niso pretresli samo Belgijev, ampak so udarili v same osrčje Evrope, saj velja Bruselj tudi za evropsko prestolnico. Med prebivalci je čutiti žalost in razočaranje, saj gre tudi za napad na njihovo osebno svoboudo in varnost.

Med Bruseljčane je novica o eksplozijah udarila zjutraj, ko so se mnogi odpravljali na delo ali v šolo in ko so sredstva javnega prevoza polna ljudi. Dve eksploziji sta odjeknili na osrednjem mednarodnem letališču Zaventem na obrobu mesta, ena pa dobro uro kasneje na postaji podzemne železnice Maelbeek v evropski četrti, kjer imajo sedež vse vodilne institucije EU. V eksplozijah, ki sta odjeknili na letališču, so sporocili gasilci, je življenje izgubilo 11 ljudi, več kot sto je bilo ranjenih. Še težji je bil obračun eksplozije na postaji podzemne železnice Maelbeek, pri čemer je bilo po navedbah bruseljskega župana Yvana Mayeurja ubitih 20 ljudi, skoraj 150 pa ranjenih. V eksploziji na postaji podzemne železnice je bil ranjen tudi slovenski diplomat Rudolf Kaniški, svetovalec za policijsko sodelovanje in schengen na predstavninstvu Slovenije pri EU, ki je bil v času napada na poti v službo. Odpeljali so ga v bolnišnico, zunanj minister Karl Erjavec pa je zagotovil, da ni v smrtni nevarnosti.

Skupaj je v napadih umrlo 31 ljudi, okrog 250 ljudi je bilo ranjenih, od teh nekateri tudi zelo hudo. Belgijski premier Charles Michel je napade takoj označil za delo teroristov. Kasneje je agencija Amak - glasnica stališč skrajne skupine Islamska država - prevzela odgovornost za eksplozije.

Ponosni z obeh prizorišč eksplozij so razkrili razdejanje. Na fotografiji in posnetkih, ki so zaokrožili po družbenih omrežjih po napadu na postaji Maelbeek, je videti uničen vagon vlaka in ljudi, ki po tirkih skušajo zapustiti podzemno železnico. Eden od evropskih uradnikov, ki ima pisarno v bližini postaje, je povedal, da je skozi okno opazoval celotno dogajanje. Kot je dejal, je zavladala panika, videl je gost dim in ljudi, ki so krvavi izstopali iz postaje. Okoli 9.20 so jih nato evakuirali iz poslopja. Postaja Maelbeek je le kakih tristo metrov oddaljena od poslopja osrednjih institucij Evropske unije. Tam so po napadih varnostno stopnjo povisili z rumene na oranžno. Prav tako so prekinili vse sestanke, uslužbence pa pozvali, naj ne zapuščajo pisarn. Promet je bil ustavljen, celotna četrt je praktično zamrla.

Predsednik Evropske komisije Jean-Claude Juncker je bil po napadih v stiku z belgijskim premierjem Michelom kot tudi z drugimi evropskimi voditelji in je skupaj s sodelavci koordiniral aktivnosti v institucijah, so povedali v Bruslju. »Tukaj v prestolnici Evropske unije smo združeni in enotni proti terorizmu in izražamo solidarnost s prebivalci Bruslja,« je sporocil govorec Evropske komisije Margaritis Schinas. V spomin na žrtve včerajšnjih krvavih napadov so v evropskih institucijah zastavo EU spustili na pol droga.

V Belgiji velja najvišja raven ogroženosti pred terorističnimi napadi za vso državo. Med drugim so okreplili varnost okoli jedrskeh elektrarn in na mejah. V Bruslju so poostriли varnostne ukrepe na glavnih železniških postajah, odkoder peljejo vlaki v druge evropske prestolnice Pariz, London in Amsterdam. Ti so bili včeraj ustavljeni. Na ulicah so namestili dodatne policiste in vojake. Letališče Zaventem je po napadu ostalo zaprto. Od tam so z avtobusi evakuirali vse potnike. Drugo bruseljsko letališče Charleroi južno od mesta je ostalo odprt ob poostreni varnosti.

Javni promet v Bruslju je bil ustavljen. Iz varnostnih razlogov so zaprli tudi vse večje predore, zaradi česar je ponekod v mestu, ki sicer slovi po prometnih zamaških, prišlo do večjih zastojev. Občasno je bilo slišati sirene in prelete helikopterjev. Telefonske povezave so bile po napadih nekaj časa prekinjene. Belgijski krizni center pa je prek Twitterja ljudi

Potniki so po eksplozijah množično zapuščali bruseljsko letališče Zaventem

ANSA

pozval, naj ne obremenjujejo interneta in omejijo prenose videoposnetkov in glasbe. Premier Michel je ljudi pozval, naj ostanejo mirni in počažejo solidarnost v tej težki preizkušnji. Bruseljčani so se pozitivno odzvali in med drugim množično darovali kri in bolnišnicah. Ljudje so ponudili tudi drugačne oblike pomoči. Številni so denimo na Twitterju ponudili možnost nastanitve vsem, ki bi jo potrebovali.

Prek družbenih omrežij so množično zaokrožila tudi sporocila solidarnosti in podporje prebivalcem Bruslja. Mnogi so dogodek povezali z napadi v Parizu, ki so lani novembra prizadeli Francijo. Vzdušje v Bruslju delno spominja na tisto konec novembra lani, ko je bilo mesto zaradi teristične grožnje po napadih v Parizu povsem blokirano, javno življenje pa je zamrlo. V zraku je pričakovanje, da bi lahko bili uvedeni podobni ukrepi, in pa negotovost, kako se bo situacija odvijala v prihodnjih dneh.

Že popoldne je Islamska država (IS) prevzela odgovornost za napade. O tem je najprej poročala agencija Amak blizu tej skrajne skupine, kasneje pa je IS odgovornost prevzela še v sporocilu na spletu. »Vojaki kalifata ... so s pasovi z eksplozivom in bombami izvedli napad na križarsko državo Belgijo, ki se boriti proti islamu in muslimanom,« je v sporocilu zapisala skupina. Obenem je »križarskim državam, ki so se združile v zavezništvo proti IS«, zagrozila s »črnimi dnevi v odgovor na njihovo agresijo.«

Na letališču Zaventem so po napadu dveh samomorilskih atentatorjev našli še tretjo bombo, ki pa ni eksplodirala. Policija jo je nadzorovano razstrelila. Belgijški mediji so poročali, da sta bombi, ki sta zjutraj eksplodirali, vsebovali žeblice. Informacije o žeblih je posredoval eden od zaposlenih v bolnišnici Gasthuisberg v mestu Leuven. Večina ranjenih naj bi namreč poleg zlomov in opeklin imela vreznine, kakršne povzročijo kovinski predmeti.

Obenem je v medijih zakrožila fotografija treh moških na letališču Zaventem, za katere je belgijsko tožilstvo potrdilo, da so osumljenci za napad. Dva, oblečena v črno, naj bi bila samomorilska napadalca, tretji, oblečen v belo, pa ni aktiviral bombe in je na begu pred policijo.

Tretji terorist na letališču je še na begu

Odnašanje ranjenca

Pred postajo podzemne železnice

Belgijska policija je javnost prosila za podporo pri identifikaciji pobeglega. Objavili so sliko s posnetka nadzorne kamere na letališču, na kateri je moški z očali, črnim klobukom in v beli jakni, ki pred seboj potiska voziček za prtljago. Vsakogar, ki bi ga prepoznał, prosijo, naj obvesti policijo. Po poročanju medijev naj bi policija iskala skupno vsaj pet sumljivih oseb, ki so jih odkrali s posnetkom varnostnih kamer, nekatere pa naj bi bile povezane s pred nekaj dnevi aretiranimi pariskim atentatorjem Salahom Abdeslamom.

Med preiskavami v bruseljskem okrožju Schaerbeek so preiskovalci po navedbah tožilca našli zastavo Islamske države (IS), eksplozivno napravo z žebli in kemikalije za pravilo bombe. Belgijski tožilec je dejal, da je še prezgodaj reči, ali sta včerajšnji in novembarski napad v Parizu povezana. Morda ni povsem naključno, da so se napadi zgodili le nekaj dni po petkovki aretaciji enega glavnih osumljencev za pariške napade Salaha Abdeslama v Bruslju. (sta, mm)

EU

rope

z letališča še na begu

ANSA

ANSA

PRIČEVANJE - Miljčanka Lara Devetak

»Bila sem tam deset minut pred eksplozijo«

Lara Devetak

Deset, mogoče petnajst minut pred eksplozijo je na bruseljski postaji Maelbeek stopila s podzemnega vlaka mlada Miljčanka Lara Devetak.

»Ko sem se odpravila od doma, sem preko spletnih socialnih omrežij že izvedela za atentat na bruseljskem letališču. Med vožnjo s podzemno železnico sem spremljala dogodke in kmalu zatem prispevala do evropskega parlamenta, kjer opravljam pripravnštvo v pisarni slovenskega poslanca stranke Zelenih Igorja Šoltesa. Kakih deset minut po mojem prihodu v parlament se je razširila novica o eksploziji na postaji Maelbeek, ki jo uporabljam prav vsak dan. Sami sicer nismo ničesar slišali. Vse dejavnosti parlamenta so zatem prekinili in nam svetovali, naj ostanemo v poslopu,« nam je včeraj okrog poldne povedala Devetakova, ki je bila še vedno zaprta v poslopu evropskega parlamenta. »Vsi javni prevozi so ukinjeni, v evropskem parlamentu ni običajnega vrveža. Belgijске oblasti so delavcem rekle, naj ostanejo na svojem delovnem mestu, šoljarji morajo ostati v šolah. Kdor je doma, je dobil navodilo naj tam tudi ostane vse, dokler ne bo točno ugotovljeno, kaj se je pravzaprav zgodilo. Zaenkrat čakamo na uradna navodila, tako da še ne vem, kako se bom vrnila domov. Mogoče s taksijem, mogoče kar peš, saj je moje stanovanje oddaljeno od evropskega parlamenta približno pol ure hoče,« nam je še povedala Lara in priznala, da jo je doživela izkušnja kar pretresla. Tako po eksploziji na postaji podzemne železnice in atentatu na letališču je prišlo do mrka na telefonskih zvezah.

»Vsi so koga klicali, tako da so belgijske telefonske zveze naenkrat odpovedale,« je povedala Lara Devetak, ki je univerzitetni študij opravila na Ekonomskej fakulteti Univerze v Ljubljani, kjer je zaključila Business Administration program z diplomsko nalogo, v kateri je poglobila inovacijske politike Evropske Unije s poudarkom na malih in srednjih podjetjih, ki poslujejo v Italiji in Sloveniji. Lani se je odpravila v Bruselj s štipendijo Zadružne kraške banke. Šest mesecev je delala v uradu dežele Furlanije Južne krajine, od marca pa opravlja pripravnštvo v pisarni slovenskega evropskega poslanca iz stranke Zelenih Igorja Šoltesa. Naša sogovornica nam je včeraj tudi pojasnila, da so ukinili vse letne. Ker se bližajo velikonočne počitnice, so po njenih besedah tako evropski poslanci kot zaposleni v parlamentu iz drugih držav načrtovali, da bi se za nekaj dni vrnili domov. »Tudi sama sem rezervirala let za četrtek zjutraj, vendar še ne vem, če mi bo uspelo priti domov. Kakorkoli, glede na dogodke to ni niti pomembno, glavno je, da sem živa in zdrava,« je pogovor sklenila Lara Devetak.

Danjel Radetič

BRUSELJ Otroka sta bila k sreči na varnem

Na bruseljskem direktoratu za komunikacije pri Evropski komisiji je zaposlena Erika Buschian, tržaška Slovenka, ki od leta 2003 živi v belgijski prestolnici.

»Ko sem jo zjutraj poklical, je bila skupaj z drugimi zaposlenimi zaprta v poslopu. Policisti jih niso spustili ven,« nam je včeraj dopoldne pojasnil njen partner Aleš Doktorič, ki je trenutno v Trstu. Razložil nam je tudi, da sedež evropskega direktorata za komunikacije ni v strogem mestnem središču, medtem ko so ostali evropski uradi v neposredni bližini postaje podzemne železnice Maelbeek, kjer je odjeknila eksplozija. Doktorič nam je tudi povedal, da sta v teh dneh njuna otroka, stara 10 in 7 let, doma v družbi babice. »Na evropski šoli, ki jo obiskuje, so ravno počitnice; res srečno naključje, da sta doma na varnem,« nam je povedal Doktorič.

Busechianovo smo sredi včerajnjega dopoldneva tudi sami skušali poklicati v Bruselj. Po več neuspelih klicih - na belgijskem telefonskem omrežju je prišlo do mrka - nam je odgovorila in pojasnila, da smo jo zmotili sredi delovnega sestanka. Potrdila nam je edino, da je z njo in z ostalimi družinskim članom vse v redu. (dr)

BRUSELJ - Tržačan Ravel Kodrič

»Ko je atentat blizu, te bolj prizadene, toda žarišče je vedno isto«

»Živ, zdrav.« Tako je svoj dopis, poslan po elektronski pošti, začel Tržačan Ravel Kodrič, ki živi v Bruselju in je zaposlen kot prevajalec. Ko se je včeraj zjutraj odpravil v službo, se je komaj utegnil vkrcati v podzemno železnicu na jugovzhodnem koncu mesta v smeri proti evropski četrti, ko so potnike povabili, naj se izkrajajo in zapustijo podzemne prostore. Ukrep naj bi bil po prvih informacijah povezan z bombnim napadom na bruseljsko mednarodno letališče v Zaventemu. »Preplaha med potniki ni bilo, seveda pa so se vsi prilepili na prenosne telefone. Večini je posrečilo vkrcati se na linjski avtobus v smeri proti centru. Po telefonu sem kolegice obvestil, da utegnem zaradi tega zamuditi.« Medtem se je izkazalo, da je evakuacija podzemne železnice pravzaprav povezana z drugim napadom, in sicer na postajo podzemne železnice v evropski četrti. Stopil je iz avtobusa in se pes približal službenemu mestu v palači Evropskega sveta Justus Lipsius.

Medtem je izvedel, da so oblasti ukinile javne prevozne storitve tudi na površju. »Taksi je sicer bilo mogoče najeti, a brez pravega haska, ker je avtomobilski promet tako rekoč zastal, kajti policija je zasegla prometniki, ki vozita skozi evropsko četrt. Po njih so namreč švighali rešilci in policijski avtomobili. Pot me je vodila tudi mimo vhoda v napadeno postajo podzemne železnice. Panike med mimooidočimi ni bilo videti. Polklicno zdravstveno osebje je svoje delo opravljalo tekoče. Na pragu palače, v katero sem imel stopiti, me je prestregla kolegica in mi sporočila, da so vsi sestanki odpovedani in da velja priporočilo, naj se vrne domov oziroma naj se izogibamo javnim prostorom.«

Kodrič se je napotil proti palači Evropskega parlamenta. Na ploščadi pred krom Altiero Spinelli sta se mu približala novinarka in snemalec bolgarske državne televizije. »Novinarka me je nagovorila po angleško in – pričakovano – osupnila, ko sem ji odgovoril v bolgarsčini. Prišla sta sicer snemat bolgarske otroke, nagrajence nekega evropskega razpisa, seveda pa je njuno poklicno radovednost dogajanje korenito preusmerilo. Nekoliko je bila razočarana, ker ton mojih odgovorov ni ustrezal njenemu vznemirjenemu pričakovanju. Je pač tako, da nas dogajanje v neposredni bližini bolj pretrese kot enako dogajanje, od katerega nas ločijo tisoči kilometrov, denimo v Turčiji ali Nigeriji. Pa čeprav je žarišče, ki ga neti isto – vojna v Iraku, Siriji ...« ocenjuje Kodrič.

BRUSELJ - Goričanka Vida Doktorič

»Med žrtvami so zelo verjetno tudi kolegi«

»Vsi smo prestrašeni in zaskrbljeni. Med mrtvimi in ranjenimi so zelo verjetno tudi naši kolegi.« Goričanka Vida Doktorič je uslužbenka Evropske komisije, bruseljski urad, na katerem je zaposlena, ima sedež tik ob postaji podzemne železnice Maelbeek, kjer je včeraj zjutraj odjeknila smrtonosna eksplozija. »Naš urad se nahaja ravno nad enim izmed dveh izhodov,« je za Primorski dnevnik povedala Doktoričeva, ki je prišla v službo nekaj minut po napadu.

Zgodaj popoldne, ko smo jo poklicali, je bila še vedno v pisarni, saj varnostna služba zaposlenim ni dovolila, da bi zapustili stavbo. »Od doma sem se odpravila pes. Za eksplozijo na letališču Zaventem sem že vedela, za napad na postaji metroja pa še ne. Da nekaj ni v redu, sem razumela šele, ko sem zagnedala policijske automobile na ulici. Nato sem vstopila v stavbo Evropske komisije in videla objokane kolege,« je povedala Vida Doktorič, ki je dober del dneva preživel v delovnih prostorih: »Nihče od nas seveda ne more detlati, vsi smo pretreseni. Zavladala je panika, ure in ure odgovarjamo na telefonske klice in sporocila sorodnikov, prijateljev in znancev ter sledimo poročilom. Čudno se nam zdi, da so napadalci za atentat izbrali Maelbeek, saj je naslednja postaja večja in se nahaja tik ob sedežu evropskih institucij. Morda je šlo za napako. Zaskrbljen smo za svoje odsotne kolege, saj se bojimo, da so nekateri izmed njih med žrtvami napada. Vsi namreč prihajamo v službo okrog 9. ure: možno je, da je bil kdo v trenutku eksplozije ravno na postaji. Odsotnih je kar nekaj ljudi, vendar še ne vemo, ali je bil kdo izmed njih res ranjen ali celo ubit. Pred velikonočnimi prazniki si marsikdo vzame dopust, zato bi nas tako ali drugače bilo v službi manj kot običajno. Eden izmed kolegov, s katerim nam je uspelo priti v stik, je bil na primer ob 8. uri na letališču Zaventem. V eksplozijah k sreči ni bil poškodovan, videl pa je ranjene in prestrašene ljudi,« je povedala Doktoričeva, ki ob 14.30 še ni vedela, kdaj bo lahko odšla domov. »Odvizni smo do varnostne službe, ki nam pošilja navodila po elektronski pošti, tako kot po terorističnih napadih v Parizu, ko so povisili stopnjo ogroženosti. V tem trenutku sploh ni jasno, kaj se bo zgodilo v prihodnjih urah in dneh.« (ale)

RIM - Zagotovila ministrici Stefanie Giannini o razpisu za slovenske šole

»Natečaj bo redno stekel kot predvideno«

Razpis ni bil nikoli v dvomu - Vesti o tem, da ga ne bo, so »furlanska legenda«

RIM - »Natečaj bo redno stekel kot predvideno in bo potekal v istem obdobju kot splošni natečaj, se pravi tisti, ki zadeva ne dvojezične, ampak italijske šole. To je prva gotova novica brez kančka dvoma, ker sem to poglobila ravno pred dvema dnevoma tudi spričo legitimne zaskrbljenosti kolegice poslanke Blažinove.« Tako nam je včeraj dopoldne po telefonu izjavila ministrica za šolstvo Stefania Giannini, ki je tako potrdila, da bo sočasno s splošnim natečajem za dobrih 63.000 mest za učno osebje potekal tudi natečaj za slovenske šole.

Kaj pa je privedlo do morebitne napake oz. polemike okoli domnevno manjkajočega razpisa? »Oprostite, ni napake. Gledate polemik, veste, vi opravljate poklic, glede katerega verjamem, da vas sili, da se s tem dnevnou soočate, jaz pa opravljam začasno službo, ki mi žal nalaga isti križ. Polemike se rodijo tako, ker nekoga to veseli, ima interes ali pa tudi v dobri veri oz. zaradi pomanjkanja informacij, rezultat je isti,« nam je povedala ministrica, ki je še enkrat poudarila, da »natečaj za šole s slovenskim jezikom ni bil nikoli postavljen v dvom, ni v dvomu in bo redno potekal kot to predvideva besedilo zakona št. 107. Pika. To so dejstva. Potem, zakaj je nastala furlanska legenda (v italijskem izvirniku »leggenda friulana«, op.p.), po kateri naj bi se to ne bilo zgodilo, vam ne znam povedati, žal mi je, nisam tovrstnih elementov.«

Do tu ministrica Stefania Giannini, ki nas je za podrobnejše podatke o številu mest, ki bi jih v okviru razpisa

natečaja dodelili slovenskim šolam, da je o tem, ali so omenjena mesta že vključena v kontingenčni 1531 mest, predvideni za Furlanijo Julijsko krajino, ali pa jih bodo dodali posebej ter o vprašanju šolnikov, ki so se zaradi negotovosti prijavili na splošni oz. »italijanski« razpis, napotila na namestnika vodje njenega kabineta Rocca Pinnerija, ki pa je bil včeraj zaradi bolezni odsoten, druga funkcionarka, s katero so nas v kabinetu hoteli povezati, pa zasedena na neki seji, klica nazaj pa ni bilo. Tako so vprašanja, ki smo jih nameravali postaviti, ostala brez odgovora.

Z omenjenim Pinnerijem se je pretekli petek pogovarjala tudi poslanka Tamara Blažina, ki je že takrat prejela zagotovilo, da bo razpis stekel. Takrat je bilo rečeno, da so domnevemu pomanjkanju razpisa botrovale težave pri določitvi kontingenta oz. števila mest, ki bi prišla v poštvet za slovenske šole. Teh mest naj bi bilo okoli sedemdeset, služila pa bodo za kritje potreb slovenskih šol v prihodnjem triletnju, kot so le-te navedene v novih triletnih načrtih šol.

O neznanki števila mest v okviru razpisa je bil govor tudi na ponedeljkovem tržaškem srečanju predstavnikov sindikatov in Deželnega šolskega urada za FJK, kjer je bila med drugim izpostavljena potreba po jasnosti, saj je tudi v interesu italijskih šol vedeti za točno število dodeljenih mest.

O vprašanju razpisa pa bo govor tudi na skupščini, ki jo je Sindikat slovenske šole sklical za danes ob 17.30 v prostorih SKD Jezero v Doberdobu.

Ivan Žerjal

Ministrica Stefania Giannini med nedavnim obiskom na openski šoli Kosovel FOTODAMJ@N

FJK - Minister za dežele Costa na obisku v Trstu sprejel delegacijo SSk

Avtonomija in Slovenci

S predsednico Serracchiani je izmenjava mnenj o problemu Sappade in posebne avtonomije FJK

Delegacija SSk na pogovoru z ministrom Enricom Costo (drugi z leve)

ANSA

TRST - Ustavne reforme, nova volilna zakonodaja in vloga slovenske manjšine pri utemeljevanju statusa dežele s posebno avtonomijo so bile glavne teme včerajnjega sočetanja med ministrom za deželna vprašanja Enricom Costo in vodstvom stranke Slovenska skupnost. Slednjo so na srečanju v prostorih Deželnega sveta FJK zastopali deželni predsednik Peter Močnik, pokrajinski tajnik za Gorisko Julian Čavdek ter deželni politični tajnik Igor Gabrovec. Ministru Costi so predstavili slovensko narodno skupnost v FJK ter politična prizadevanja zbirne stranke, ki je zastopana v deželnem parlamentu vse od leta 1964. »Vladnemu predstavniku smo tudi povedali, zakaj je nov volilni zakon za poslansko zbornico neustrezen, saj ne zagotavlja in niti ne olajša izvajanje slovenskega predstavnika, kar je v jasnem nasprotju z določilom zaščitnega zakona,« je po srečanju povedal deželni tajnik SSk Igor Gabrovec. Minister je izrazil zadovoljstvo, da je spojen slovensko stvarnost in izrazil razpoložljivost, da posreduje pri vladu za reševanje nekaterih izpostavljenih problematik, zlasti kar zadeva uresničevanje določil zakona 38 iz leta 2001.

Minister Costa, ki je bil včeraj v FJK na nekaterih strankarskih pobudah NCD, se je pred tem srečal tudi s predsednico deželne uprave Deboro Serracchiani, s katero je bil govor o problemu prehoda občine Sappade iz Veneta v FJK ter o varovanju posebne avtonomije naše dežele. Predsednica mu je izročila spomenico, v kateri ostro kritizira zaplet v senatu, ki je po 8-letnem postopku zadnjič ustavil prehod Sappade v FJK. Zakulisne igrice in sprememjanje pravil v teku postopka niso sprejemljivi, je zapisala. Tamkajšnja skupnost se čuti furlanska in je to izpričala skoraj soglasno na referendumu, njeni voljni so treba spoštovati, brez vsakršnega izigravanja.

Costa se je problemu Sappade izognil, češ da je v pristojnosti parlamenta in da je vlada že opravila svoje v postopku. Minister je glede avtonomije FJK izrazil prepričanje, da ni pod vprašajem, četudi je o tem odprtja politična razprava in je dežela Veneto opravila tudi nekaj formalnih korakov s tem v zvezi. Sam pa je prepričan, da je posebna avtonomija FJK pozitivna, tudi glede na to, kako jo je dežela znala v vsem tem času udejanjati.

VALDOLTRA

Cilj je postati eden od glavnih 20 ortopedskih centrov v svetu

ANKARAN - Ortopedska bolnišnica (OB) Valdoltra že od leta 2013 čaka na pridobitev naziva klinike. S tem je pogojen tudi nadaljnji razvoj bolnišnice, ki predstavlja največjo ortopedsko ustanovo v državi in ima za cilj postati eden od 20 največjih svetovnih ortopedskih centrov.

Bolnišnica glede na veljavni pravnik zadostuje pogoju za prehod na terciarno zdravstveno raven tako na strokovnem, strokovno-organizacijskem in izobraževalnem kot na znanstveno-raziskovalnem področju, vlogo za pridobitev naziva klinike pa so na ministrstvo za zdravje oddali oktobra 2013. Vlogo bi moral obravnavati zdravstveni svet oz. njegova komisija za strokovna napredovanja in podati svoje mnenje. »Žal po več kot dveh letih in pol od oddaje vloge od ministrstva za zdravje nismo dobili še nobenega potrdila, da je bila vloga prejeta oziroma da je bila obravnavana,« ugovajajo, čeprav bi odgovor morali dobiti v 90 dneh od prejema vloge.

Po njihovih informacijah ključno vlogo igra nedelovanje ustreznih organov na ministrstvu, saj je kmalu po oddaji vloge odstopil tedanj minister, sledil je še odstop predsednika komisije za strokovna napredovanja, ki se zatem ni več sestajala. Kaj se dogaja z vlogo Valdoltra oz. kdaj bi bolnišnica to soglasje lahko dobila, z ministrstvom niso odgovorili.

Valdoltra sodi med specialistične bolnišnice in je, kot zatrjujejo, največja ortopedска institucija v državi, ki izvaja najzahtevnejše posege v ortopediji, bolnišnico pa prepoznavajo tudi v strokovnih krogih v tujini. Zaradi tega pričakujejo, da bo država priznala ustrezen status njihovi ustanovi.

FIRENCE - Ob 22-letnici uboja

Trg poimenovan po Alpijevi in Hrovatinu

FIRENCE - Na pobudo Skupnosti delle Piagge so v Firencah, kot smo že poročali, poimenovali trg po novinarji RAI Ilarii Alpi in slovenskemu tržaškemu snemalcu Miranu Hrovatinu. V nedeljo, 20. marca, je minilo 22 let od njunega umora v Mogadišu. Vsa resnica o storilcih in vzrokih še ni bila uradno doganjana, četudi je vse bolj jasno, da so ju ubili zaradi raziskovanja umazanih poslov tudi italijskih zdržav povezanih s trgovino z orožjem in odpadki. Na poimenovanju so spregovorili zastopniki Občine Firence in novinar RAI Alessandro Santoro, navzoča je bila tudi tržaška delegacija Fundacije Luchetta, Ota, D'Angelo, Hrovatin.

Odpadlo srečanje na Bledu

LJUBLJANA - Zaradi včerajnjih dogodkov v Bruslju je odpadlo današnje že šesto sedanje Koordinacijskega odbora ministrov med Republiko Slovenijo in Italijansko republiko na Bledu. Na njem bi moral nastopiti tudi italijski zunanj minister Paolo Gentiloni.

D'Agostino v Vidmu o tržaški luki

VIDEM - Tržaško pristanišče je v primerjavi s koprskim dosti bolj konkurenčno, kajti razpolaga z učinkovito železniško infrastrukturo, medtem ko je Koper iz tega vidika nasičen. To je povedal komisar tržaške Pristaniške oblasti Zeno D'Agostino na srečanju s furlanskimi podjetniki, ki so ga priredili v sodelovanju z vidensko Trgovinsko zbornico. Med že odobrenimi naložbami je 28 milijonov evrov družbe RFI in 22 milijonov evrov, ki jih bo podelil medministrski odbor za gospodarsko načrtovanje Cipe, je med drugim povedal D'Agostino.

OPĆINE - Predavanje na Osnovni šoli Franceta Bevka

Kako uspešno ubežati medvrstniškemu nasilju?

Predavateljica Ingrid Klemenčič je opozorila, da bodo otroci varni, če jih bomo učili odgovornosti

Vrstniško nasilje je vedno bolj prisotno med mladimi. Trpinčenje ali ustrahovanje se lahko dogaja v šoli ali na poti v šolo, na igriščih, v šolskem avtobusu ali drugod; lahko se izvaja tudi po mobilnem telefonu ali spletu – na primer v obliki žaljivk in nadlegovanja na raznih družbenih omrežjih. Na težo problema medvrstniškega nasilja že nekaj časa opozarja Ravnateljstvo večstopenjske šole Općine, ki je pripravilo cikel predavanj, dva sta bila namenjena učiteljem in profesorjem, trete, ki je bilo na sporedu predvčerajnjim, pa staršem.

Popoldanskega predavanja v osnovni šoli Franceta Bevka se je udeležilo več kot 50 staršev, ki so želeli prisluhniti strokovnjakinji Ingrid Klemenčič, ki kot svetovalka dela na Osnovni šoli Simona Jenka v Kranju. Gostja je zbranim povedala, da se z nasiljem ukvarja že dolgo časa, v vseh teh letih pa je bila priča različnim oblikam vrstniškega nasilja. Kot je dejala, je fizično nasilje med mladimi redko, saj ga je najlaže odkriti, v porastu je verbalno nasilje, ki je povezano z zmerjanjem, ponizevanjem in zasmehovanjem, izločanje (to nasilje najbolj boli), pogosto je materialno nasilje, ki

Sanela Čoralč

Pomembno je, da se zavedamo, da nasilje ni enako konfliktu. Konflikt morajo rešiti otroci, nasilje pa ustavimo starši in učitelji

je povezano z uničevanjem dobrin (npr. lomljenje svinčnikov), redko je spolno nasilje, vedno bolj razširjeno pa je spletno nasilje. V zvezi z elektronskim vrstniškim nasiljem je dejala, da se starši in učitelji pre malo posvečamo učenju socialnih veščin, in v isti senci priporočila staršem najstnikov, naj berejo mladiško literaturo. Kot primer knjige na temo vrstniškega nasilja je omenila *Solze so za luze*.

Slišali smo, da o nasilju govorimo, ko se skupina na vrstnika spravi brez vzroka, načrtno in zavestno. Vedno je prisotno tudi manipuliranje. Po mnenju predavateljice ne smemo enačiti nasilja in konfliktu. »Konflikt se dogaja med dvema, ki sta enako močna. Gre za izmenjavo stališč, zato so konflikti pomembni za razvoj naših otrok. Pomembno je, da ne posegamo v konflikte, tudi med sorojenci,« je opozorila Ingrid Klemenčič in dodala, da je zadeva drugačna pri nasilju, ko pa je treba poseti. V nadaljevanju je predstavila profil potencialnih žrtev medvrstniškega nasilja: žrtev so lahko otroci z učnimi težavami, otroci iz revnih ali bogatih družin, bistrovi otroci, otroci iz družin, ki so do njih preveč zaščitniške, pa tudi manj zreli otroci ali otroci s slabo razvitimi socialnimi veščinami. Iz tega torej izhaja, da nihče ni imun na vrstniško nasilje.

In kako starši prepoznamo, da je otrok žrtev ustrahovanja? Po besedah Klemenčičeve je vsaka sprememba vedenja rdeča lučka. »Pomemben alarm je, če otrok ne želi hoditi v šolo, ima nočne more ali motnje v prehranjevanju,« je razložila predavateljica in staršem svetovala, naj se v teh primerih nemudoma pogovorijo z otroki, jih vprašajo, kaj se dogaja, in jim verjamajo. »Ko nam otrok zaupa, kaj ga žre, je treba stopiti v šolo. Obrnemo se na učitelja in skupaj poskusimo ugotoviti, kaj se dogaja,« je pojasnila Klemenčičeva in pristavila, da

žrtev pogosto ne želi staršem zaupati nicensar, ker se boji, da bodo šli poizvedovati v šolo. »Starši v določeni faziji življenga postanemo manj pomembni kot vrstniška skupina. Mladostnik namreč od vrstnikov dobiva občutek lastne vrednosti,« je razložila predavateljica in vztrajala pri stališču, da v primeru nasilja vseeno moramo poseči. Na predavanju je bilo tudi slišati, kako preprečiti »rojstvo« nasilnežev. Po izkušnjah Klemenčičeve je sila pomembno, da otrokom postavimo meje in pravila, saj so ta pomembna za razvoj in občutek varnosti. Pomembno je tudi, da imajo otroci zadolžitve, in da vedo, da jim ne pripadajo le pravice, ampak tudi dolžnosti. »S temi vzgojnimi ukrepi otroci postanejo samozavestnejši in bolj so samozavestni, bolj so varni pred vrstniškim nasiljem,« je srečanje zaključila gostja iz Kranja.

Sanela Čoralč

Predavanje o nasilju med vrstniki je privabilo množico staršev, ki je izvedela, kaj je dobro narediti in česa ne

FOTODAMJ@N

TRST - Dvorana Tripcovich gostila predstavo o spletnem nasilju

Z ljubeznivimi sporočili proti elektronskemu nadlegovanju

Vedno več mladih je žrtev žaljivih komentarjev na družbenih omrežjih, in naši regiji pa je poraslo tudi število kraj osebnih profilov. Medtem ko je poštna in komunikacijska policija leta 2014 zabeležila le en primer kraje identitete, je lani imela opravka s štirimi tatovi profilov, skupno pa je obravnavala 27 nasilnežev. Prav zato, ker je vrstniško nasilje na spletu v porastu, sta policija in podjetje Baci Perugina v sodelovanju z Deželnim šolskim uradom in pod okriljem Občine Trst pri nas izpeljala gledališko akcijo, ki sicer potuje po celi Italiji in mladim približuje pasti spletu.

Gledališki projekt so naslovili *Like - Storie di vita online* (Všečki - Življenske zgodbne na spletu), njegov cilj pa je ozavestiti mladino o odgovorni rabi spletne komunikacije in s tem tudi preprečiti sovražni govor na spletnih straneh. Karavana se je včeraj ustavila v dvorani Tripcovich, kjer so uprizorili igro, katere izhodišče je tragična smrt mladega Andree, ki je leta 2012

storil samomor, ker so ga sovražniki žalili na družbenih omrežjih. Namesto sovražnega govora so mladi igralci v igri uporabljali ljubeče besede, ki so jih pošiljali na družbena omrežja. S tem so želeli pokazati, da ima splet poleg pasti tudi veliko pozitivnih lastnosti, ki pa jih je treba na pravi način ovrednotiti.

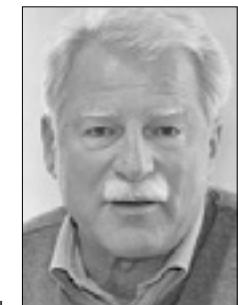
Akcijo je včeraj pohvalil tržaški kvestor Antonio Maiorano, ki pozdravlja tovrstne pobude, saj lahko z njimi uspešno kljubujemo zlorabi tehnologije. Alessandro Belardini iz poštne policije pa je opozorila na posledice, ki jih na žrtvah pušča spletno zasmehovanje. Ob tem je še dodala, da na spletu ne zasledijo le nasilja, temveč prava kazniva dejanja, kot je denimo lahko kraja identitete oz. profila. »Naš namen je, da bi še naprej stali ob strani staršem žrtev spletnega nasilja in istočasno ozaveščali mlade o posledicah spletnega ponizevanja,« je poddarila govornica in spomnila, da je najtežje premagati osamljenost in tišino, ki jo žrtev vrstniškega nasilja.

Na održu so zaživelja pozitivna sporocila

FOTODAMJ@N

NABREŽINA - Obisk Z gibanjem proti debelosti in slabim navadam

Ivan Peterlin

Na ravnateljstvu Večstopenjske šole v Nabrežini je v petek potekalo srečanje s predsednikom ZSŠDI Ivanom Peterlinom.

Ravnatelj šole Marko Jarc je zelel predstaviti projekt o gibalno športni dejavnosti, ki bi zaobjemal nabrežinsko ravnateljstvo. Skupaj s sodelavci – učiteljema Mariom Adamičem in Sanjo Ferlanter prof. Claudiom Starcem – so predstavili okvirne smernice, s katerimi bi začeli uresničevati načrt na področju gibalne vzgoje v vseh vrtcih in šolah vseh stopenj v okviru ravnateljstva. Predvidena je tudi okrepitev sodelovanja s športnim in rekreacijskim okoljem, ki je na območju občin Zgonik in Devin-Nabrežina zelo bogato. Eden od ciljev je tudi ta, da se preko športa skušajo zoperstaviti kulturi ne-gibalja in slabih navad, ki privodejo do debelosti otrok ali obsedenosti s tehnologijo, kar postaja resen problem v današnji družbi. Predsedniku ZSŠDI so predstavili realnost, v kateri je dejavno ravnateljstvo, govor je bil o izredno dobrem in bogatem sodelovanju z raznimi športnimi družtvimi. V poštovu so vzeli tudi težave v zvezi s posmanjanjem športnih objektov in predvsem s prevozi, saj je včasih prav to največja ovira. Ravnateljstvo želi športno-gibalne dejavnosti še dodatno ovrednotiti in popestiti ter se posvetiti izpopolnjevanju kadra.

Sodelovanje s športno krovno organizacijo bi zaenkrat v glavnem slonelo na sodelovanju pri usposabljanju pedagogov, iskanju in hranjenju podatkov o anketa na terenu ter dolgoročno še na sodelovanju pri stičnih točkah, ki jih je kar nekaj in katere bo treba še poglobiti.

TRST - Predstavitev Koordinacije za sprejem in integracijo migrantov

Mala mirovniška »vojska«, ki povezuje različne duše

V njej se prepoznavajo 23 kulturnih, sindikalnih, skrbstvenih in socialnih združenj

Včerajšnji bi lahko bil praznični dan, ko nas ne bi že zgodaj zjutraj pretresle vesti o terorističnih atentatih v Bruslju. Prazničen, saj se je v Trstu oblikovala Koordinacija za sprejem in integracijo migrantov, ki združuje kar 23 mestnih združenj – kulturnih, sindikalnih, skrbstvenih in socialnih – ki verjamejo, da migranti ne predstavljajo nevarnosti za našo skupnost, pač pa so lahko zanje celo bogastvo. Naj jih zabeležimo: Andandes, Annadana, Anolf, Acli, Arci, Karitas, Dom kultur, Mednarodni dom žensk, Cgil, Cisl in Uil, Odbor Danilo Dolci, Etnoblog, Futuro, Ics, Interethnos, Mo-saico per un comune avvenire, Refugees welcome, Senza confini - Brez meja, Spaesati, Cacit in občinska konzulta za priseljence.

Po enominutnem molku v spomin na žrtve bruseljskega atentata smo novinarji v kavarni San Marco spoznali, kaj novonastala koordinacija sploh je. Kot je povedal pokrajinski tajnik sindikata Cgil Adriano Sircovich se je ideja o njej porodila oktobra leta, nad takrat so se združenja, ki se prepoznavajo v njej zbirala, spoznala pobude drug drugega in skušala najti neko skupno, rdečo nit zanje. To je tudi smisel Koordinacije: skupno nastopanje oz. skupno snovanje dogodkov, ki bi spodbujali k sprejemanju migrantov in kulturnem soočanju z njimi. V prvi vrsti so si članice Koordinacije zamisile sklop kulturnih in pa didaktičnih pobud, ki bi naši družbi predstavile nove prišlece, opozorile na prepotrebno spoštovanje njihovih človekovih pravic ter izboljšale politike družbenega sprejema in integracije le-teh.

Predstavnik solidarnostnega konzorija ICS Gianfranco Schiavone je v kavarni

Predstavniki združenj, ki se prepoznavajo v Koordinaci

FOTODAMJ@N

San Marco opozoril, da nas čakajo velike družbene spremembe, s katerimi se moramo soočiti in jih moramo znati upravljati na najboljši in najbolj konstruktiven način. »Fenomena migrantov ne moremo spregledati, zato moramo snovati celovite in koristne programe za njihovo odgovorno in spoštivo vključitev v našo družbo,« je povedal. Skrbi nas, ker politika največkrat izpostavlja zlasti to, kar ne gre, in povzroča preplah med občani, namesto da bi iskala in našla ustrezne rešitve, je potolažila za njim podpredsednica tržaške občinske konzulte za priseljence Lidia Radovanović. Z veseljem je po-

zdravila ureditev Koordinacije, se pravi povezovalnega elementa med posameznimi združenji, ki bo med drugim skrbela za spoznajevanje s priseljenci, kar jim bo zelo olajšalo bivanje na naših krajin. Predstavljamo se kot mala mirovniška »vojska«, ki se ponuja kot povezovalni element z drugimi, ne glede na barvo kože, na veroizpoved ali jezik, ki ga govorijo, je ocenila. »Človečnost naj bo geslo, ki bo vodilo delo Koordinacije. Vsi smo namreč del mesta, ki mora skrbeti za vse njegove duše, tiste, ki so se rodile tu in tiste, ki gredo tu mimo.«

Sara Sternad

TRST - Ali bo poleg Roberta Dipiazza še drug županski kandidat?

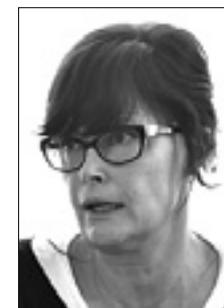
V desni sredini vre

»Prej je zbiral okrog sebe vse stranke, gibanja in liste, ki bi lahko podprtli njegovo župansko kandidaturo. Ko pa je prejel podporo stranke Forza Italia in njenega predsednika Silvia Berlusconija, je Roberto Dipiazza pustil vse na cedilu. Pozabil je na tiste, ki so ga podprtli od vsega začetka in ga celo spodbudili, da kandidira. Pozabil je na podporo ministra Angelina Alfana (stranka NCD), pozabil je tudi, da naj bi bil ravno on tisti, ki bo dokončno pometel s sen. Giuliom Camberjem. Pravi liderji se tako ne obnašajo.«

Ce je še do pred kratkim kazalo, da je županskemu kandidatu Robertu Dipiazzu uspelo zediniti razne duše desne sredine, kot je to pač sam zagotavljal, so se stvari v zadnjem obdobju spremenile. Mejnik je bilo nedvomno srečanje v Berlusconijevi vili v Arcoreju, kjer je nekdanji ministrski predsednik zapečatil Dipiazzovo kandidaturo, odločitev pa je pozdravila tudi Camberjeva pristaša poslanka FI Sandra Savino. Na poti od Arcoreja do tržaškega hotela, kjer so preteldi konec tedna formalno predstavili kandidata Dipiazzu, pa so se izgubili nekateri deli.

»Če misli, da lahko zmagata brez nas, na kar izvoli,« je povedala včeraj v krajšem pogovoru Alessia Rosoleni iz gibanja Un'Altra Trieste, ki je s Francem Bandellijem ter Paolom Rovisom (Trieste popolare-NCD) ostala »izločena«. Rosolenova, Bandelli, Rovis in morebiti tudi Roberto Menia (Italiani di Trieste) sicer še delajo na tem, da pride do enote desnosredinske kandidature, čeprav ni izključeno, da se bodo skupaj predstavili z novim desnosredinskim kandidatom. Vodstvo Un'Altra Trieste je o prihodnjih korakih odločalo sinoči, napovedan pa je bil tudi sestanek s predstavniki liste Trieste Popolare.

Nujna je namreč globoka analiza do-

ALESSIA ROLOLEN

ŠKEDENJ - Po pojavu rdečkastega oblaka Inšpektorji agencije ARPA v škedenjski železarni

Inšpektorji deželne agencije za okolje ARPA so včeraj opravili izredno kontrolo v škedenjski železarni. Vest je posredovalo vodstvo ARPA in razložilo, da so odredili izredno kontrolo na osnovi preplahta in protestov, ki so se dvignili v zadnjem času in še zlasti po rdečkastem oblaku, ki se je dvignil iz tovarne v tork, 15. marca.

Namen kontrole je bilo ugotoviti vzroke za nepravilno delovanje naprav v železarni, oceniti ukrepe družbe Siderurgica Triestina oziroma upoštevanje zakonskih predpisov ter ugotoviti morebitne nepravilnosti. Inšpektorje so zanimale še predvsem nepravilnosti, ki so privede do rdečkastega oblaka in do črnega oblaka, ki se je spustil iz železarne v ponedeljek.

Družba Siderurgica Triestina je nudila inšpektorjem vso pomoč pri opravljanju dela, izsledke kontrol pa bodo posredovali javnosti predvidoma prihodnjem teden. Agencija ARPA je še sporočila, da bodo v drugi polovici aprila opravili dodatno redno inšpekcijsko. Ta bo sledila redni inšpekcijski, ki so jo opravili v železarni prejšnji teden. Izsledke te raziskave so že posredovali Deželi FJK, Pokrajini Trst, Občini Trst in tržaškemu zdravstvenemu podjetju in družbi Arvedi, to pa je bila med drugim podlaga za svarilo glede hrupa, ki ga je deželna vlada posredovala družbi Siderurgica Triestina v ponedeljek. Svarilo se nanaša na ukrepe za zmanjšanje oziroma odpravo hrupa, ki ga povzroča tovarna, ki jih družba ni izvedla pravočasno.

RIBIŠKO NASELJE - Delavnica barve

Ko posadiš seme solidarnosti ...

Umetniki - priseljenci iz Afganistana in Pakistana

FOTODAMJ@N

Konec tedna je v Ribiškem naselju minil v znamenju sodelovanja in pletenja prijateljskih vezi. Triindvajset nadobudnih umetnik in umetnikov se je namreč odzvalo na vabilo združenja Casa C.a.v.e (Contemporary Art Visogliano-Vižovje Europe), ki je s podporo Italijanskega solidarnostnega konzorcija ICS, zupnije sv. Marka iz Ribiškega naselja in domače občinske uprave priredila likovno delavnico. Slikanje je naposled preseglo meje likovnega sveta in se prelevilo v pravo večernično pobudo: delavnice so se namreč udeležili tako občani kot tudi skupina migrantov, ki je sredi aprila našla zatočišče v devinsko-nabrežinski obmorski vasici, tako da so se udeleženci ob slikanju pogovarjali in spoznavali.

Zupnija je dala na voljo prostore, v katerih so »umetniki« dali duška svojim občutkom in jih prelili na platno. Nekateri so se s čopiči in barvami prvič spoprijeli, drugim je šlo veliko bolj od rok, tako da so v sklopu delavnice nastala med seboj zelo različna dela. Slednja so naposled tudi razstavili in jih v petek pokazali številnemu radovednemu občinstvu. Da je bil večer še bolj prijeten, je poskrbela glasbenica Caterina Fiorentini, ki je zaigrala na harmoniku nekaj svojih skladb.

Dela so bila tudi na prodaj: z zbranim denarjem bodo dovolili prosilcem za azil ekskurzijo s čolnom v kraj Marano Lagunare (3. aprila). Izlet prizrejata Skupnost fokolarov oz. ognjiščarjev in deželna islamska skupnost z namenom, da bi se udeleženci različnih veroizpovedi spoznali. V Maranu se bodo z molitvijo spomnili vseh tistih, ki so v morju izgubili življenje in iskanju boljšega jutri. Odbornica za kulturo Marija Brecelj nam je včeraj med drugim povedala, da so skupino migrantov iz Ribiškega naselja ravnokar preselili v Trst. Zanje so namreč našli primernejšo nastanitev. »Dosej so živel v hotelu La baia degli Uscochi, sedaj pa so zanje našli kolikor toliko boljšo rešitev v stanovanju.« Odbornica je še pochlivala zlasti Annaliso Spoljaric, ki je migrante učila italijansčine, in pa Fabio Faidiga, ki jih je uvedla v likovni svet. »Posejali sta seme solidarnosti: začetno veliko nezaupanje se je spremenilo v integracijo in prijateljstvo.« (sas)

TRST - Kandidat liste Sinistra per Trieste

Sossi zahteva omizje za zaščito delavcev v železarni

MARINO OSSO

Tržaška občinska uprava mora upoštevati volilni program in zagotoviti proizvodno preobrazbo v škedenjski železarni, pri prehodu iz proizvodnje v koksarni oziroma plavžu na proizvodnjo v hladni valjarni pa mora zagotoviti zaščito delovnih mest. V ta namen je nujno novo omizje z deželno upravo, sindikati in skupino Arvedi. Ta je med drugim že izjavila, da je proizvajanje litega železa v škedenjski železarni v bistvu pretirano ne zanima, saj je njena pozornost osredotočena na možnosti, ki jih ponujajo pomol v železarni in pomorske dejavnosti. Lito železo, ki ga proizvaja na Kitajskem, je namreč dosti bolj konkurenčno, družba Arvedi pa je med drugim komaj prejela brezplačno 30-letno koncesijo za uporabo območja na morju.

To je povedal županski kandidat liste Sinistra per Trieste (Levica za Trst) Marino Sossi, ki je s poslancem Svobodne alternative Arisom Prodanim (bivšim parlamentarcem Gibanja 5 zvezd) zahteval od tržaškega župana Roberta Cosolinija upoštevanje predvolilnih obljub, glede železarne pa strogo upoštevanje določil novega okoljskega dovoljenja AIA. Sossi je spomnil, da je v zadnjih štirih letih pravil Že 4-5 resolucij s temi zahtevami, vendar jih je levozemirska večina v občinskem svetu vselej zavrnila. (ag)

No Ferriera Si Trieste

Občanska lista No Ferriera Si Trieste bo na pobudo krožka Miani v soboto, 26. marca, odprla informativno točko v Ul. delle Torri, kjer bodo od 16. ure do 19.30 nudili informativno gradivo. Pobuda bo potekala vsako soboto ob isti uri in je del volilne kampanje županskega kandidata Maurizia Fogarja.

CEROV LJ - Družina Pahor poudarja zgodovinski pomen in potencial Kohišča

Deželni upravitelji se zanimajo za načrt ovrednotenja Grmade

Območje obiskala deželni odbornik Torrenti in deželni tajnik SSk Gabrovec, pred časom pa odbornica Santoro

Posest Kohišča je bilo v preteklih stoletjih pomembno gospodarsko jedro, saj je devinska gospoda imela tu poslovnino kmetijsko postojanko vse od 17. stoletja. Posest je danes v lasti kmetijskega podjetja družine Pahor iz Devina. Slednja je že več let angažirana v načrtovanju obnovitve starega posestva. Pred dnevi sta si posestvo v spremstvu lastnikov ogledala deželni svetnik Slovenske skupnosti in podpredsednik deželnega sveta Igor Gabrovec ter deželni odbornik za kulturo Gianni Torrenti.

Predstavnika deželne uprave sta obiskala nekaj najbolj zanimivih točk posesti. Najprej seveda jedro kmetije, kjer so nekoč stale hiše in gospodarska poslopja, nato nekaj okoliških razgledišč, ki ponujajo enkraten pogled na vse strani: od gradeške lagune mimo celotnega Tržaškega zaliva in vse do Julijcev na drugi strani. Kohišč ima številne zanimivosti in naravne danosti: gozdove, gmajno, kraške doline, kale, naravne jame. Popisana so tudi najdišča naselbin iz starega veka, zgodovina pretekeloga stoletja pa je s svetovno vojno pustila tu sledi jarkov in rogov. Osnovna ideja, na kateri temelji obnovitveni načrt družine Pahor, je ovrednotiti vse te različne aspekte in jih povezati v celovito enoto, ki bi tako postala zanimiva iztočni-

Desno deželni odbornik Gianni Torrenti z Igorjem Gabrovcem na območju Grmade, levo odbornica Mariagrazia Santoro med nedavnim obiskom

ca za naravoslovne, didaktične, zgodovinske, kulturne, turistične in enogastronske izlete.

Odbornik Torrenti si je med ogledovanjem ostankov nekdanje fronte strinjal s Pahorji, da je treba kraje, ki jih je tako hudo zaznamovalo grozodejstvo vojne, ovrednotiti v novi luči. Postati

morajo spomenik in spomin padlim ter trajen opomin mladim in bodočim generacijam.

Podpredsednik deželnega sveta Igor Gabrovec, ki je pred meseci na Kohišču pospremil tudi deželno odbornico za infrastrukturo in ozemlje Mariagrazio Santoro ter njene sodelavce, je Tor-

rentija še opozoril na dejstvo, da zaobjema načrt različna področja in predvsem da ima trdno gospodarsko podlagu z nezanemarljivimi zaposlitvenimi perspektivami, kar se bo območju in vsem na obronkih Grmade gotovo obrestovalo, pa tudi širšemu območju tržaškega in goriškega Krasa.

TRST - V petek posvet na pobudo SLORI in NŠK

V dvorani Tessitori o Londonskem paktu

Ozemlje, ki so ga Velika Britanija, Francija in Rusija obljudile Italiji za njen vstop v vojno

Ladje Avstrijskega in Tržaškega Lloyda v svetu

Na razstavi bodo na ogled tudi modeli pomembnih tržaških ladij

V bivši Hidrodinamični centrali v Starem pristanišču bodo v petek ob 18. uri ob prisotnosti tržaškega občinskega odbornika za kulturo Paola Tassinarija odprli razstavo z naslovom *Lloyd. Tržaške ladje v svetu* (»Lloyd. Le navi di Trieste nel mondo«), ki jo prireja Občina Trst v sodelovanju s Pristaniško oblastjo ter s podporo Dežele Furlanije Julijske krajine, Fundacije CRTrieste in dobrodelenne Fundacije Kathleen

Foreman Casali.

Razstava, ki bo za javnost odprta od sobote dalje, govori o delovanju najprej Avstrijskega, nato pa Tržaškega Lloyda, paroplovne družbe, ki je predstavljala veliko več kot samo trgovino in pomorski promet, ampak je imela svojo vlogo tudi na drugih področjih, tudi v umetnosti, založništву, diplomaciji idr. ter je prispevala k temu, da je Trst postal globalno mesto.

V dvorani Tessitori na Trgu Oberdan 5 bo v petek ob 14.30 govor o Londonskem paktu. Slovenski raziskovalni inštitut namreč v sodelovanju z Narodno in študijsko knjižnico prireja tisti dan mednarodni znanstveni posvet z naslovom »Londonski pakt leta 1915 in Julijska krajina. Primerjava historiografij«, ki spada v okvir projekta, ki ga financira Dežela Furlanije Julijska krajina v okviru razpisa ob stoletnici prve svetovne vojne.

S podpisom pakta s predstavniki Velike Britanije, Francije in Rusije v Londonu leta 1915 je za znatno ozemeljsko nadomestilo Italija obljudila, da se bo pridružila vojni koaliciji proti centralnim silam, se pravji Avstro-Ogrski, Nemški in Turčiji. Za večjezično in večnarodno območje Julijske krajine je bil to eden izmed najpomembnejših dogodkov 20. stoletja. Cilj posveta je osvetliti tedanje dogajanje ter primerjati pretekle in sedanje izsledke, do katerih so se dokopali zgodovinarji. Delovna jezika bosta slovenščina in italijansčina, predvideno je simultano tolmačenje.

V prvem delu posveta bodo sodelovali Jože Pirjevec, Francesco Caccamo, Štefan Čok in Daniel Grafeinauer, v drugem delu pa Gorazd Bajc, Vojislav Pavlović, Darko Dukovski, Rosario Milano in Borut Klabjan, moderatorka obeh delov bo Marta Verginella.

NASELJE SV. SERGIJA - Karabinjerji arretirali starega znanca sil javnega reda

Kužka je ukradel in prodal

Šestdesetletni moški je februarja letos lastniku odvzel mladiča nemškega lovskega terjera in ga prodal neznancu v Sloveniji

Primerek mladiča nemškega lovskega terjera (posnetek s spletnne strani Cani.com)

Pasjega mladiča je ukradel in prodal nekemu neznancu v Sloveniji. To je 60-letni E.F., drugače star znanec sil javnega reda, priznal karabinjerjem postaje v Naselju sv. Sergija, ki so ga arretirali po nalogu sodnika za predhodne preiskave. Možakar je bil namreč februarja letos lastniku ukradel dvo-mesečnega kužka, mladiča pasme nemškega lovskega terjera (Deutscher Jagdterrier). Lastnik je krajo prijavil karabinjerjem iz Naselja sv. Sergija, ti pa so na podlagi preiskave in izjav nekaterih prič prišli na sled storilcu. Sodnik za predhodne preiskave se je strinjal z izsledki karabinjerjev in je odredil pripor. Možkega so izsledili in pripeljali v karabinjersko kasarno, kjer je priznal tatvino in pri tem dodal, da je mladička prepeljal v Slovenijo, kjer ga je prodal nekemu neznancu. Tat se zdaj nahaja doma v hišnem priporu.

Venci ob 72. obletnici pokola v Ardeatinskih jamah

Na dan 72. obletnice pokola v Ardeatinskih jamah bodo na Griču sv. Justa jutri ob 10.30 postavili nekaj vencev na obeležji v spomin na Maria Heipela in Paola Petrucci. Slovesnost prireja tržaška občinska uprava, vence pa bo postavila tržaška občinska odbornica Antonella Grim.

VZgoniku srečanje o varnosti občanov s karabinjerji

Zgoniška občinska uprava prireja danes ob 16.30 srečanje o varnosti občanov. Pobuda bo potekala v dvorani zgoniškega občinskega sveta v sodelovanju s karabinjersko postajo v Devinščini.

Z novim potnim listom v ZDA brez vizuma

Za vstop v Združene države Amerike brez vizuma bo od 1. aprila leta 2016 obvezno razpolagati z elektronskim potnim listom, ki bo vseboval biografske in biometrične podatke posameznikov. Italijanski državljeni s potnim listom, izdanim pred 26. oktobrom leta 2006, bodo za potovanje v Združene države Amerike še naprej potrebovali vizum. Čeprav takratni potni listi vsebujejo digitalne fotografije in so berljivi s pomočjo računalnika, bo vseeno obvezen predhodni vizum za vstop v Združene države Amerike, so sporočili s tržaške kvesture.

TRST, LJUBLJANA - Obisk ljubljanskih šolarjev

Mladi so se spoznavali na drugačen način

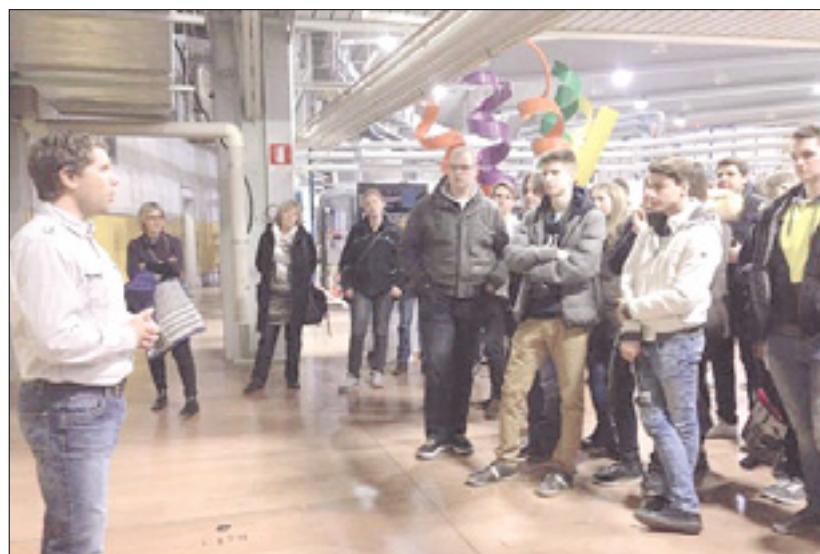
V torek, 15. marca, so nas na Liceju F. Prešerna obiskali dijaki Srednje sole tehniških strok - Šiška. Skupaj smo oblikovali projekt „Spoznamo se!“. Decembra smo sovrstnike obiskali v Ljubljani, kjer smo izvedli delavnico *Slovenec sem - kdo sem, kaj sem...*, in si v spremstvu vodiča ogledali za nas nekaj neobičajno alternativno Ljubljano. Zdaj so nam ljubljanski dijaki skupaj s spremjevalci vrnili obisk.

Dijaki 4. A razreda smo predstavili manjšino; najprej zgodovino, potem smo se dotaknili zamejskih medijev, gospodarstva, športa, kulture, šolstva in pa zanimivosti, kot sta Kraška ohcet in Majenca. Ker je Trst mesto znanosti, smo dijaki 4. B razreda gostom na kratko predstavili znanstvene ustanove, ki delujejo v Trstu. V spremstvu prof. Irene Pecchiar, Borisa Grgiča in Neve Bizjak ter njihovih spremjevalcev smo si vsi skupaj ogledali Sinhrotron. Tu nas je sprejel direktor inštituta CNR-IOM Alberto Morgante, ki je predstavil delovanje tega inštituta; prof. Gregor Bavdek z ljubljanske univerze, ki sodeluje s tem inštitutom, pa nas je spremjal pri ogledu znanstvenega centra. Po konsilu nas je prof. Marta Ivašič popeljala po Trstu, tako da so naši gostje lahko spoznali novi, stari in slovenski Trst.

Tako pa smo se dijaki med seboj predstavili:

Narodnost in državljanstvo nista ključni vezi povezovanja ljudi med seboj. Osebnost je tista, ki povezuje.

Leja

Biti zamejka pomeni biti Italijan-ka in biti Slovenka. Prihajam iz mešanega zakona. Zato doma govorim slovensko in italijansko, pripadam Italiji in Sloveniji. Mislim, da je to velika prednost, kajti lažje se učim novih jezikov in razumem dva med seboj različna jezika. Edino, kar me moti, je dejstvo, da tako nekateri Slovenci kot nekateri Italijani tega ne razumejo in na nas pozablajo.

Valentina

Ob obisku Tržačanov sem opazil, da si, kljub temu da prihajajo iz popolnoma drugačnega okolja, nismo preveč različni. Presenetilo pa me je tudi to, da govorijo zelo tekoče slovensko.

Jan

Zelo dobro smo se ujeli, kar je zelo pozitivno, čeprav jih nisem skorajda nič razumel, saj je njihova govorica na nek način zelo drugačna.

Gal

Čutim se počaščeno, da pripadam manjšini Slovencev v Italiji. Na ta način obvladam dva jezika in poznam dve kulturni. Ne čutim se ne Slovenka ne Italijanka. Ta dva naroda imata različno tradicijo, mi v zamejstvu pa poznamo obe.

Katerina

Obisk tržaških dijakov je prinesel svežino in morsko širino na našo včasih medlo in zaspavo Šiško.

Blaž

Osebno se počutim zamejec, saj ne čutim nobene nacionalne pripadnosti (ne Italijanom ne Slovencem). Imam posebnosti ene in druge kulture, obvladam oba jezika in zato je težko reči, katemu narodu pripadam. Če me kdaj vpraša, od kod prihajam, odgovorim, da sem italijanski državljan, vendar poudarim tudi, da pripadam manjšini, saj imam slovensko govorče starše, družim se s Slovenci oz. zamejci.

Jan

CVETJE V JESENÌ

izvirni slovenski muzikal

DANES, 23. marca, ob 20.30
v Veliki dvorani SSG

Blagajna SSG: +39 040 2452616
(od pon. do pet. 10.00-15.00)
www.teaterssg.com

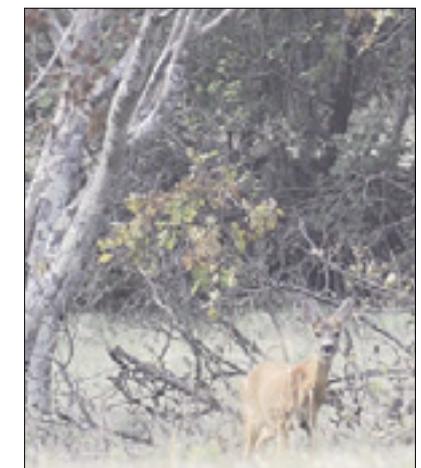
KRAS - Spoznavni, vodeni izleti

Šest ekskurzij po našem Krasu

Prijetno po Krasu bi lahko prosto poimenovali niz šestih naravoslovno-kulturnih ekskurzij po tržaškem oziroma goriškem Krasu, ki jih prireja zadruga Curiosi di natura s podporo Etične banke in Ue-Coop. Ob samem spoznavanju naravoslovnih kraških znamenitosti, bo izlete namreč obogatilo branje zgodbovinskih oz. kulturnih odlomkov, ki opevajo krajevne tradicije. Ekskurzije bodo zaživele med 28. marcem in 29. majem dopoldne, in sicer ob nedeljah in prazničnih dneh od 9.30 do 13. ure.

Prva ekskurzija je na programu že na velikonočni pondeljek, 28. marca: udeleženci se bodo sprehodili po kraškem robu – od Općin do Trebč. Pot jih bo peljala mimo gozdov in travnikov, od koder se jim bo odprt pogled na mesto. Zbirališče bo ob 9.15 pri openskem Obelisku. V nedeljo, 10. aprila, je predviden izlet na goriški vrh Brezovec, 24. aprila bo na vrsti ekskurzija po Zgoniku, ki predvideva pohod na sv. Lenart (zbirališče ob 9.15 pri Zagradcu). 1. maja jo bodo udeleženci mahnili na pohod od Trebč do Orleka, ko bodo spoznali najboljše cvetje za med (zbirališče ob 9.15 pri trebenskem pokopališču), 15. maja pa bodo s Kriza uživali ob pogledu na Trst (zbirališče ob 9.15 pri cesti za Brišče). Zadnja ekskurzija, 29. maja, bo vabila na Vrh sv. Mihaela po sledeh prve svetovne vojne.

Naj zapišemo še to, da so ekskurzije namenjene čisto vsem, tudi takim, ki niso treinirani, potrebna pa je primerna, športna obutev. Udeležbo je treba seveda prej potrditi po elektronski pošti curiosidinatura@gmail.com oz. telefonu 340/5569374. Podrobnejši opis ekskurzij je na voljo na spletni strani www.curiosidinatura.it.

BAZOVICA - V otroškem vrtcu Ubalda Vrabca

Prijeten očetov dan

Očetje so v okviru delavnice o gibjanju in zdravi prehrani pripravili tudi slastno sadno malico

Bazovski »tatkotki« so praznovali s svojimi malčki

očetje, in sicer ob priliki praznovanja očetovega dne.

Tema delavnice je bila tokrat sprostitev, gibjanje in uživanje zdrave prehrane. V prvem delu delavnice so se vsi očetje razigrano razgibali v krogu skupaj z otroki, drugi del delavnice pa je predvideval pripravo zdrave popul-

danske malice. Očetje so se porazdelili v dve skupini: prva je pripravila slastno sadno solato, druga pa je bila bolj ustvarjalna in je otroke presenetila s pravimi umetninami iz sezonskega sadja.

Delavnica je odlično uspela. Na koncu so vsi pojedli sadno solato in seveda tudi sadne umetnine!

TRST - Primorski duhovnik Gašper Rudolf gost večera DSI

Kljub letom sodoben

Gost je razkril poglede na Cerkev, vzgojo in aktualna vprašanja - 4. aprila podelitev nagrade Vstajenje

Drugi Vatikanski koncil je še ne zaključen projekt, pravzaprav se je njegovo izvajanje šele začelo, osnove krščanstva, državlanske etike in osebne rasti pa se postavlajo že v predšolskem obdobju. O tem je prepričan Gašper Rudolf, 86-letni primorski duhovnik, ki je oblikoval ponedeljkov večer Društva slovenskih izobraženčev v Trstu.

DSI zadnji ponedeljek pred veliko nočjo tradicionalno posveti pričaznostni duhovni misli. Tokrat je povabilo Gašperja Rudolfa, župnika v Medani v Goriških Brdih, ki je kljub visoki starosti še vedno eden od najbolj in agilnih primorskih duhovnikov ter velja za odličnega pridigarja in intelektualca. Srečanje v Peterlinovi dvorani je potekalo v obliki pogovora z voditeljem Jernejem Šćekom, v katerem je gost ponudil nekatere svoje poglede na vzgojo, Cerkev in aktualna vprašanja. Rudolf je med drugim najbolj zaslužen za izgradnjo cerkve Kristusa odrešenika v Novi Gorici v nelahkem času začetka 70. let prejšnjega stoletja: cerkev so pred leti povišali v konkatedralo koprske škofije, tam pa že dobrih deset let deluje eden od najboljših slovenskih vrtcev po metodi Marie Montessori. Rudolfu so namreč pri srcu pedagoške tematike in sodobni pristopi do mladih. Sodoben je tudi v svojih pridigah, kjer obravnava problematike, kot so migrantska kriza in nove oblike družine, kritičen pa je tudi do karierizma znotraj Cerkve: za le-tega po njegovih besedah ne bi smelo biti prostora, ker se kariera duhovnika začne in konča s prvo mašo.

O tem in še o marsičem je bil govor na ponedeljkovem večeru društva, ki bo zaradi velikonočnih praznikov za kratek čas prekinilo dejavnost. Prvi ponedeljkov večer po veliki noči bo 4. aprila in bo nadvse slavnosten, saj bodo ob tej priložnosti podelili 53. literarno nagrado Vstajenje.

TRST - SDGZ

Za koriščenje nepovratnih sredstev Inail

Zavod za nezgodno zavarovanje Inail bo tudi letos z nepovratnim prispevkom finančnih projekti, ki si prizadevajo za izboljšanje varnosti na delovnem mestu. Postopek za pridobitev teh prispevkov je sicer prava loterija, na kateri zmagojo podjetja, ki po elektronski poti prva vložijo prošnjo.

Spretni in srečni »zmagvalci« imajo naposled možnost, da prejmejo prispevek v višini 65 odstotkov investicije do največ 130 tisoč evrov.

V prvi fazi – od 1. marca do 5. maja – je treba prošnjo vnesti v spletni portal zavoda Inail in doseči minimalno število točk. V drugi fazi – od 12. maja dalje – pa bo vsako podjetje, ki je pravilno vneslo prošnjo v sistem, preko spletne pridobilo identifikacijsko kodo. Od 19. maja dalje bo zavod Inail sporočil dan in uro, ko bo treba po elektronski poti prejeti identifikacijsko številko vnesti v sistem (to bo na tako imenovani click day).

Za pripravo prošnje je vsem na razpolago tehnična služba SDGZ-Servis, tel. 0406724860.

Gašper Rudolf med ponedeljkovim večerom v Peterlinovi dvorani FOTODAMJ@N

Razpis Radijskega odra na žensko tematiko

Kot smo pred časom poročali, razpiše radijski oder ob 70-letnici svojega delovanja in v spomin na igralko in režiserko Marjano Prepeluh natečaj za izvirno in še neobjavljen radijsko igro na žensko tematiko v poljubni dramski obliki. Igra naj ne traja več kot 40 minut.

Predvidene so tri nagrade: prva znaša 1000, druga 800, tretja pa 500 evrov. Radijski oder bo nagrajen dela uvrstil v svoj program, prav tako si pridružuje pravico, da v svoj spored vključi tudi morebitna priporočena dela. Besedilo v dveh tipkanih izvodih (format A4) je treba poslati do 15. maja na naslov Radijski oder, Ul. Donizetti 3, 34133 Trst. Rokopisi morajo biti opremljeni samo z gesлом ali šifro, medtem ko naj bodo točni podatki o avtorju (ime in priimek, naslov, elektronska pošta in telefon) zaprti v kuverti, opremljeni z istim gesлом ali šifro. Nagrajenci bodo znani konec junija, nagrade pa bodo podelili 14. oktobra.

PONČANA - Drevi Srečanje s pesnico Barbaro Korun

Na Pončani se obeta zanimivo srečanje s slovensko pesnico Barbaro Korun, ki bo **drevi ob 20. uri** gostja v tamkajšnjem Ljudskem domu (Ul. Ponziana 14). Oblikovala bo večer, ki nosi naslov *Hočem o tebi noč - Voglio parlare di te notte*.

Barbara Korun je uveljavljena slovenska pesnica, eseistka in kritičarka, ki se je rodila leta 1963 v Ljubljani, kjer še vedno živi. Po diplomi iz slavistik in primerjalne književnosti je dolgo let poučevala na ljubljanskih gimnazijah.

Leta 1999 je izdala pesniško zbirko *Ostrina miline*, leta 2003 zbirko kratke poetične proze *Zapiski iz podmizja*, leta 2004 zbirko *Razpoke* in leta 2011 *Pridem takoj*. Leta 2013 je izšla dvojezična zbirka izbranih in novih pesmi *Voglio parlare di te notte - Monologhi / Hočem o tebi noč - Monologi*.

V knjigarni Ubik v galeriji Tergesteo bodo danes ob 18. uri predstavili št. 2/15 revije *Qualestoria*,

Drevi demonstracija proti terorizmu

Na Velikem trgu bo danes ob 19. uri javna demonstracija proti terorizmu. Tržaški župan Roberto Cosolini in vodje svetniških skupin vseh političnih sil v tržaškem občinskem svetu so pozvali občane, da se udeležijo demonstracije in glasno obsodijo teroristična dejanja ter izrazijo sožalje svojcem žrtev atentatov v Bruslju. Sploh pa je namen pobude protestirati proti vsem barbarskim napadom na naše življenje in vrednote, ki so si že sledili v Parizu, Turčiji in še drugod. Demonstracija bo nestrankarskega značaja in torej brez političnih simbolov, nanjo pa so vabljeni vsi občani in občanke.

Posvet o redkih in kroničnih boleznih

V palači deželne vlade na Velikem trgu bo v dvorani Predonzani (v pritličju) danes ob 15. uri posvet o redkih boleznih in o kroničnih boleznih v prehodni fazi med otroškim in odraslim obdobjem. Pobudo prireja Dežela FJK v sodelovanju z deželnim konzulto prizadetih FJK, koordinacijskim deželnim centrom za redke bolezni FJK in bolnišniško-univerzitetnim podjetjem. Posvet in okroglo mizo bo uvedel in povezoval direktor koordinacijskega deželnega centra za redke bolezni FJK Bruno Bembi.

Predstavitev revije Qualestoria

V knjigarni Ubik v galeriji Tergesteo bodo danes ob 18. uri predstavili št. 2/15 revije *Qualestoria*, ki jo izdaja Deželni inštitut za zgodovino odporniškega gibanja v FJK. Publikacijo bodo predstavili kuratorja Diego D'Amelio in Patrick Karlsem ter Giulia Albanese z univerze v Padovi.

Macbeth v Mieli

V gledališču Miela bodo danes ob 18.30 in ob 21. uri predvajali angleški film *Macbeth* (2015, režiser Justin Kurzel). Film je v angleščini z podnapisi v italijanskem jeziku. Vstopnina je pet evrov.

Včeraj danes

Danes, SREDA, 23. marca 2016

JOŽE

Sonce vzide ob 6.01 in zatone ob 18.22 - Dolžina dneva 12.21 - Luna vzide ob 18.27 in zatone ob 6.31.

Jutri, ČETRTEK, 24. marca 2016

GABRIJEL

VРЕМЕ ВЧЕРАЈ: temperatura zraka 12,8 stopinje C, zračni tlak 1006,1 mb ustaljen, vlaga 55-odstotna, veter 27 km na uro severovzhodnik, nebo jasno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 10,6 stopinje C.

Šolske vesti

NA DTZ ŽIGE ZOISA bodo uradi v soboto, 26. marca, zaprti.

OBČINA DEVIN NABREŽINA obvešča, da prošnje za vpisovanja v občinske otroške jasli K. Strekelj v Sesljanu za š.l. 2016/17, morajo biti predložene občinskemu Urudu za protokol - Nabrežina Kamolomi 25, najkasneje do četrtek, 31. marca, do 12. ure. Obrazci za vpis v Uradu za šolstvo v Nabrežini št. 102 in na spletni strani. Info na tel. 040-2017375 (Urad za šolstvo).

Osmice

DRUŽINA CORETTI je odprla osmico v Lonjerju. Toplo vabljeni! Tel.: 340-3814906.

DRUŽINA MERLAK je odprla osmico v Ul. San Sabba 6, v bližini Rižarne. Toči belo in črno vino z domačim prigrizkom. Tel.: 329-8006516.

DRUŽINA ŠUC je odprla osmico, Briščiki 18. Tel.: 339-2019144.

ERIK IN JADRAN imata odprto osmico, Ricmanje št. 175. Tel.: 040-820223.

IGOR IN MARIZA sta odprla osmico v Ricmanjih. Tel.: 366-5304154.

JOŽKO COLJA je odpral osmico v Samotorci št. 21. Vljudno vabljeni. Tel. št.: 040-229326 ali 347-4781748.

OSMICA je odprta v Šempolaju, v oljčnem gaju!

OSMICO je odpril Milič, Repen 49. Vabljeni! Tel.: 040-327104.

OSMICO je odpril Zidarič, Praprot 23. V MEDJI VASI št. 16 sta odprla osmico Nadja in Walter. Tel. št. 040-208451. Vabljeni!

VASILIJ PIPAN je odprl osmico v Mavhinjah. Vabljeni! Tel. št. 040-299453.

Loterija 22. marca 2016

Bari	21	5	65	52	88
Cagliari	13	47	56	6	45
Firence	73	49	12	76	39
Genova	78	27	9	63	14
Milan	46	45	41	37	85
Neapelj	46	87	30	37	36
Palermo	70	35	12	54	62
Rim	14	74	15	5	53
Turin	44	46	69	87	67
Benetke	21	81	49	52	75
Nazionale	3	63	23	18	30

Super Enalotto Št. 35

17	31	32	43	59	71	jolly 2
Nagradsni sklad						63.368.167,51 €
Brez dobitnika s 6 točkami						-€
Brez dobitnika s 5+1 točkami						-€
2 dobitnika s 5 točkami						77.739,14 €
358 dobitnikov s 4 točkami						437,90 €
15.519 dobitnikov s 3 točkami						30,61 €
251.219 dobitnikov s 2 točkama						5,89 €

Superstar

50

Brez dobitnika s 5 točkami	-€
1 dobitnik s 4 točkami	43.790,00 €
62 dobitnikov s 3 točkami	3.061,00 €
1.180 dobitnikov s 2 točkama	100,00 €
7.795 dobitnikov s 1 točko	10,00 €
19.272 dobitnikov z 0 točkami	5,00 €

Hudomušna Zmago in Vitorja za »domačo« mizo FOTODAMJ@N

Poslovni oglasi

PRI MAUROTU V BAZOVICI
nudimo izvrstno žuco.
Tel. 393-0558851

Mali oglasi

DAM v najem stanovanje na Opčinah, blizu centra: dve spalni sobi, dnevna soba, kuhinja z balkonom, kopalnica in parkirni prostor. Tel. št.: 339-563669.

PRODAM domače očiščene orehe. Tel.: 040-2296038.

PRODAM vinograd v lepi sončni legi v Dolini. Tel. št.: 348-5913170.

ZANESLJIVA GOSPA išče delo kot hišna pomočnica (tudi likanje) ali kot negovalka starejših oseb, 24 ur dnevno. Tel. št.: 347-8601614.

Kino

AMBASCIATORI - 15.45, 18.15, 21.00 »Batman v Superman«.

ARISTON - 17.00, 21.00 »La corte«; 19.00 »Weekend«.

CINEMA DEI FABBRI - 16.00, 20.00 »Arabian nights«; 18.15, 22.00 »Peggy Guggenheim«.

FELLINI - 16.20, 18.40, 20.20, 22.10 »Suffragette«.

GIOTTO MULTISALA 1 - 16.30, 18.45, 21.15 »Il caso Spotlight«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.00, 18.00, 20.00, 22.10 »Room«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.30, 21.00 »Spartacus«.

KOPER - PLANET TUŠ - 19.30, 21.15

»(Ne) Profesionalec«; 18.30, 20.40 »Deadpool«; 20.20 »Dede uide z vajetik«; 17.00, 19.00 »Kung Fu Panda 3«; 16.00, 18.00 »Kung Fu Panda 3 3D«; 16.10, 18.10, 20.00, 21.00 »London je padel«; 17.50, 20.10 »Trilogija Razcepljeni: Povezani«; 15.40, 17.20 »Zootropolis«; 16.20 »Zootropolis 3D«.

NAZIONALE - 17.00, 22.00 »Batman v Superman«; 19.30 »Batman v Superman 3D«; 16.15, 18.00, 19.45, 21.30 »Renoir, oltraggio e seduzione«; 16.40, 18.15 »Kung Fu Panda 3«; 18.10, 20.00, 22.00 »Ave, Cesare!«; 16.15, 18.10, 20.10, 22.10 »Brooklyn«; 20.10, 22.15 »Truth - Il prezzo della verità«; 16.40 »Zootropolis«; 21.20 »Jegg Robot«.

SUPER - Film prepovedan mladim iz pod 18. leta starosti.

THE SPACE CINEMA - 16.10, 16.50, 19.05, 21.20 »Kung Fu Panda 3«; 15.50, 18.10, 18.50, 21.10, 21.50 »Batman v Superman«; 20.40 »Batman v Superman 3D«; 16.40 »Zootropolis«; 19.05 »Attacco al potere 2«; 18.30 »Ave Cesare!«; 19.00, 21.00 »Renoir, oltraggio al potere«; 18.45, 21.00 »The Danish girl«; 16.20 »For ever young«; 16.30, 21.30 »The divergent series: Allegiant«; 16.30, 19.00, 21.30 »Truth - Il prezzo della verità«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 18.00, 21.00 »Batman v Superman«; Dvorana 2: 22.15 »Ave, Cesare!«; 17.45, 20.15 »Renoir«; Dvorana 3: 17.30, 20.00 »Kung Fu Panda 3«; 22.15 »The divergent series: Allegiant«; Dvorana 4: 17.40, 20.00, 22.10 »Truth - Il prezzo della verità«; Dvorana 5: 17.15, 20.10 »Suffragette«; 22.10 »Forever young«.

prej do novice

www.primorski.eu

POSTANI NAŠ SLEDILEC @primorskiD

NAJDI NAS NA FACEBOOKU PrimorskiD

Čestitke

Danes v Cerovljah ANICA in ADRIJANO praznujeta 25-letnico poroke. Obilo zdravja in sreče jima želi kdo? Pa uganita sama...

Lekarne

Od pondeljka, 21., do nedelje, 27. marca 2016:
Običajni urnik lekarn:
8.30-13.00 in 16.00-19.30

Lekarne odprte tudi 13.00-16.00 (ob delavnikih, od ponedeljka do petka)

Capo di piazza Mons. Santin 2 - 040 365840, Borzni trg 12 - 040 367967, Trg Garibaldi 6 - 040 368647, Ul. dell'Orologio 6 - 040 300605, Ul. Fabio Severo 122 - 040 571088, Ul. Oriani 2 - 040 764441, Ul. Roma 16 - 040 364330, Ul. Belpoggio 4 - 040 306283, Oširek Piave 2 - 040 361655, Ul. Brunner 14 - 040 764943, Ul. Cavana 11 - 040 302303, Ul. Dante 7 - 040 630213, Ul. Ginnastica 6 - 040 772148, Ul. Giulia 1 - 040 635368, Ul. Giulia 14 - 040 572015, Ul. Stock 9 - 040 414304, Milje - Trg Foschiatti 4/a - 040 9278357, Opcine - Proseška ul. 3 - 040 422478 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi 19.30-20.30 (ob delavnikih, od ponedeljka do petka)

Trg Garibaldi 6 - 040 368647, Ul. Oriani 2 - 040 764441, Trg Giotti 1 - 040 635264.

Lekarne odprte v soboto (tudi 13.00-16.00), v nedeljo in med prazniki (8.30-19.30)

Trg Ospedale 8 - 040 767391, Capo di piazza Mons. Santin 2 - 040 365840, Ul. Commerciale 21 - 040 421121, Rotonda del Boschetto 3 - 040 576197, Milje - Trg Foschiatti 4/a - 040 9278357, Opcine - Proseška ul. 3 - 040 214441 (lekarna) in 040 422478 (dosegljivost) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom (sobota 13.00-16.00 in prazniki 13.00-19.30).

NOČNA SLUŽBA Lekarna odprta (19.30-8.30)

Trg Venezia 2 - 040 308248.

www.ordinefarmacistitrieste.gov.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (20.00-8.00, predpraznična 14.00-20.00 in praznična 8.00-20.00)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.

Informacije KZE in bolnišnic tel.: (zelena številka) 800 99 11 70, od ponedeljka do petka, 8.00-11.30. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah in o združenih tržaških bolnišnicah.

Izleti

GLASBENI IZLET na velikonočni pondeljek, 28. marca, na Višarje in v Žabnici, v družbi 3 Prašičkov: odhod 8.03 Nabrežina pred občino, 8.33 Dol - Palkišče (cesta za Gorico), smučanje na Višarjih ali dopoldanski izlet na tržnico v Trbiž, kosiš z glasbo na Višarjih, po 16.30 zaključek smuke, ogled zabavnih stüstov z Višarij, večerja v Žabnicih, koncert 3 prašičkov; odhod iz Žabnic ob 21.53. Info in vpisi na tel. 328-4754182 (Aljoša - Ts), 329-4015568 (Manuel - Go), 388-8408834 (Kristjan); Fb 3 prašički - 3 porcellini.

SKD VESNA prireja v soboto, 2. aprila, izlet v Treviso in Valdobbiadene. Ogledali si bomo tudi razstavo umetnika Escherja in klet v kraju Pontevecchio. Info in prijave na tel. 340-6709578 (Tatjana) in 333-4463154 (Mitja).

KRUT IN SKD RDEČA ZVEZDA, v sklopu projekta FJK »Iz roda v rod«, vabita v soboto, 23. aprila, na enodnevno srečanje v spoznavanju krajinskih in kulturnih karakteristik Beleščje. Vpisovanje in informacije na društvenem sedežu, Ul. Cicerone 8, II.nad., tel. 040 360072 in v Zgoniku pri Madalenji, tel. 040 229123.

REDNI OBČNI ZBOR SKD F. PREŠEREN ob 20. uri v občinskem gledališču v Boljuncu: prvi sklic v ponedeljek, 4. aprila; drugi sklic v torek, 5. aprila.

TEČAJ ZA POKUŠEVALCE VIN - ONAV (Vsedržavno združenje pokuševalcev vina) prireja tečaj za pokuševalce, ki bo začel pri Domu v ponedeljek, 4. aprila, in bo trajal 18 lekcij. Potekal bo ob ponedeljkih in četrtekih, od 20.30 do 22.30. Informacije: onavtrieste.jimdo.com, trieste@onav.it.

OBČINA ZGONIK je razpisala javno dražbo za najem občinskega stanovanja v Zgoniku št. 24 - 1. nadstropje fizičnim osebam za dobo štirih let, z možnostjo podaljšanja še za štiri leta. Rok za predložitev ponudb na občinsko vložišče zapade ob 12. uri dne 8. aprila. Izvod dražbenega razpisa je objavljen na spletni strani občine (www.comune.sgonico.ts.it). Za dodatne informacije se zainteresirani lahko obrnejo na občinsko tajništvo občine Zgonik (tel.: 040-229101).

ZDRUŽENJE PROSTOVOLJCEV Hospice Adria Onlus vabi na redni občni zbor v torek, 12. aprila, ob 16. uri v prvem in ob 17. uri v drugem sklicu na sedež, Ul. Mazzini 46 v Trstu.

Prireditve

DRUŠTVO RETE D.P.I. vabi na ogled fotografike literarne razstave »Ženske iz našega zornega kota«, ki bo na ogled do danes, 23. marca, na Opčinah, Proseška ul. 35 (nasproti cerkve). Urnik: 9.00-15.00 in 18.00-22.00.

KULTURNO ZDRUŽENJE TINA MODOTTI vabi danes, 23. marca, ob 20. uri v Ljudski dom na Pončani, Ul. Ponziana 14, na kulturni večer s pesnico Barbaro Korun.

RAVNATELJSTVA VEČSTOPENJSKIH ŠOL na Tržaškem, Humanistični licej A.M. Slomška in Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije sklicujejo 2. javno srečanje za organizacijo prireditve na temo »Dediščina okoli nas« v okviru Dnevnov evropske kulturne dediščine 2016. Srečanje bo v prostorih Humanističnega liceja A.M. Slomška, Ul. Caravaggio 4 v Trstu, dnes, 23. marca, ob 15. uri.

ZALOŽBA MLADIKA vabi danes, 23. marca, na predstavitev knjig Marije Pirjevec »Questa Trieste...« in Alojza Rebule »La danza delle ombre«. Na srečanju bodo sodelovali: avtorica Marija Pirjevec, prevajalka Neva Zaghet, preučevalka Magda Jevnikar, časnikar Alessandro Mezzina Lona in pesnik Roberto Dedenaro. V Kavarni San Marco (Ul. Battisti 14) v Trstu ob 18. uri.

ZALOŽBI ZTT IN MLADIKA TER TS360, Trg Oberdan 7, vabi danes, 23. marca, ob 10. uri na Kavo s knjigo s pesnikom Borisom A. Novakom ob izidu drugega dela pesnitve Vrata nepovratna z naslovom Čas očetov. O knjigi se bo z avtorjem pogovarjala Bogomila Kravos.

SLOVENSKI KULTURNI KLUB v sodelovanju s Komisijo za enake možnosti Projektno Trst, vabi na dvojezično kulturno prireditve z naslovom »Vrtnice na obzorju«, posvečeno zamejskim pesnicam. Uvodna misel: igralka Nikla Petruška Panizón, glasbene točke: gojenici Glasbene matice, umetniško branje pesmi: mladi recitatorji Gledališke skupine SKK. Povezuje Jasmina Gruden. Kavarna San Marco (Ul. Battisti 18), v četrtek, 24. marca, ob 18.00.

STRANKA KOMUNISTIČNE PRENOVE in Krožek Arci Falisca vabita v četrtek, 24. marca, ob 18. uri v Ljudski dom Zora Perello v Škednju, Škedenska ul. 114, na večer posvečen trem ženskam škedenjskemu krožku (Bianchi Furlan, Devani Pizziga in Marghet Mazzoni). Sodelujejo ŽPZ Grbec, Tatjana Malalan in Adriana Giacchetti.

1915 - ŽENSKE V ZALEDU SOŠKE FRONTE: NŠK vabi v Gregorčičeve dvorane, Ul. sv. Frančiška 20, 2. nadstropje, na ogled razstave. Urnik: od ponedeljka do petka, od 9. do 17. ure.

RAZSTAVA »POŠTNI URAD PRIPOMEVUDU« na ogled do 2. aprila, od ponedeljka do sobote, 16.00-19.00. Organizirajo Italijanske pošte, Rajonski svet za vzhodni Kras, SKD Tabor - Prosvetni dom - Općine.

KONCERT REVIE PRIMORSKA POJE v organizaciji SKD Slavko Škampelje, Zbora Tončka Čok, MePZ Jacobus Gallus, ŽePZ Ivan Grbec, ŽePZ Barkovlje in pod pokroviteljstvom ZSKD bo v Trstu pri Sv. Ivanu na Stadionu 1. maja v nedeljo, 3. aprila, ob 17. uri. Nastopajo ŽVS Rožmarinke DU Pivka (dir. Ernesta Mevlja), ŽePZ Miren Orehovlje (dir. Miran Rustja), Burja - MePZ DU Postojna (dir. Mirjana Možina Čepirlo), MePZ Jože Srebrnič Deskle (dir. Adela Jerončič), MePZ Vrtojba (dir. Zdravko Leban), Vokalna skupina Grlica Budanje (dir. Katerina Kodele Zadnikar) in MoVS Sraka (dir. Patrick Quaggiato).

KONCERT REVIE PRIMORSKA POJE

v organizaciji MoPZ Vasilij Mirk, MePZ Rdeča zvezda, MoPZ Vesna, SDD Jaka Štoka pod pokroviteljstvom ZSKD bo v nedeljo, 10. aprila, ob 17. uri na Proseku v Kulturnem domu Prosek - Kontovel. Nastopili bodo Fantje pod latnikom (dir. Manuel Purger), MoPZ Lig (dir. Aleš Rupnik), MePZ Triglav Split (dir. Tatjana Krajica), MoPZ Fran Venturini (dir. Ivan Tavčar), Idrijski orkester (dir. Elizabeto Lampe) in MoPZ Pivka (dir. Marcel Štefanič).

KONCERT REVIE PRIMORSKA POJE

v organizaciji SKD Primorsko-Mać

ZALOŽBA MLADIKA - Danes predstavitev dveh knjig, namenjenih italijanskim bralcem

Knjigi, ki dograjujeta most

TRST - Danes bodo v knjigarni in kavarni San Marco predstavili dve izdaji založbe Mladika, ki sta namejeni italijanskim bralcem. Gre za zbirko esejev Marije Pirjevec z naslovom »Questa Trieste... Pahor, Rebula, Košuta e altri saggi sulla letteratura slovena« (Ta Trst... Pahor, Rebula, Košuta in drugi eseji o slovenski literaturi) in prevod romana Alojza Rebula Senčni ples, ki je v italijsčini izšel z naslovom *La danza delle ombre*. Obe knjigi sta bili premierno predstavljeni jeseni na Slofetu, danes pa se ponuja priložnost tudi za poglobljeni razmislek o pomenu teh dveh novih izdaj za Trst.

Knjiga Marije Pirjevec *Questa Trieste* ni samo izbor esejev, ki nudijo izčrpen in strokovni vpogled v sodobno slovensko literarno ustvarjanje v Trstu ter še v druga področja slovenske književnosti (na primer v povezavi z odnosom med slovenskim in italijanskim kulturnim svetom), ampak opozarja na posebnosti slovenske literature v tem mestu ter na poglavitne predstavnike in glasove slovenske duše Trsta. Na ta način avtorica raziskuje in osvetljuje mesto z drugačnimi perspektivami.

Kot je poudaril avtor spremne besede, italijanist Elvio Guagnini, ima Marija Pirjevec pomembno vlogo v zgodbi zblževanja slovenske in italijanske kulture, saj je avtorica več monografskih del, raziskav in študij, v katerih usmerja svojo raziskovalno

pozornost tako na zgodovinske kot na kulturne, literarne in estetske aspekte literarnih del. Marija Pirjevec je namreč prepričana, da se literatura v obmejnem prostoru ne more izogniti splošnemu razpoloženju, ki ga ustvarja sobivanje obeh narodnih skupin na istem ozemljju. To sobivanje pa pogosto pogojuje tudi občutki več- in manjvrednosti ter predsodki, ki jih je težko izkoreniniti.

Knjiga *Questa Trieste* nedvomno prinaša pomemben prispevek k spremembam tega razpoloženja v odprtost, ki se za obmorsko mesto spodbija. Da je bila knjiga s svojimi vsebinami in celostnim pristopom

do slovenske literarne stvarnosti v Trstu pozitivno sprejeta med bralci, priča dejstvo, da je v nekaj mesecih po izidu že pošla in je doživelu drugo izdajo.

Ob knjigi Marije Pirjevec bodo v sredo predstavili tudi italijanski prevod Rebulovega *Senčnega plesa*, ki sta ga v italijsčino z naslovom *La danza delle ombre* prevedli Neva Zaghet in Martina Clerici. Šlo je za zahteven prevajalski projekt, ki ga je finančno podprla Javna agencija za knjigo Republike Slovenije. Delo je uredila Marija Pirjevec, ki mu je napisala uvodni esej. Roman *Senčni ples* je v slovenščini izšel že leta 1960 in

spada med mladostna Rebulova dela. Gre za delno avtobiografsko pričovo o povojnem Trstu, ko se je slovenska narodna skupnost znašla pod anglo-ameriško upravo Svobodnega tržaškega ozemlja, v primežu masivnega italijanskega eksodusa iz Istre in izseljevanja v iskanju boljših ekonomskih pogojev iz Trsta v Avstralijo. V tem družbenem okviru se odvija zgoda Silvana Kandorja, profesorja na slovenski gimnaziji v Trstu in kasneje prevajalca v zvezniški upravi. Knjiga je po petdesetih letih še vedno privlačna in aktualna zaradi svoje večplastnosti, tako s tematskega kot tudi slogovnega in jezikovnega vidika. Ponuja sliko Trsta iz šestdesetih let prejšnjega stoletja, njegovih nasprotij, odprtih ran in nerazčlenenih posledic druge svetovne vojne, ki se kažejo tudi v današnjem, sodobnem času. Ta del pa nadgrajuje eksistencialna razmišljanja, ki so v svoji sporočilnosti večna. Tržaški zgodovinar Ferruccio Fölkel je ob izidu knjige dejal, da gre za edini roman o povojnem Trstu, in ta ugotovitev še vedno drži.

Na današnjem srečanju v kavarni San Marco (Ul. Battisti) bodo ob avtorici Mariji Pirjevec in prevajalki Nevi Zaghet sodelovali še profesorica Magda Jevnikar, kulturni urednik tržaškega dnevnika Il Piccolo Alessandro Mezzana Lona in profesor, pesnik Roberto Dedenaro. Pričetek ob 18. uri.

TRIE KONCERTI

Vstajenje Gustava Mahlerja združilo Ljubljano in Videm

VIDEM - *Simfonija št. 2 v c-molu* Gustava Mahlerja, bolj poznana pod naslovom *Vstajanje*, je s svojo pričevijo o zemeljskem življenju, prerojenju in večnosti zelo primerna za velikonočni čas. Koncert, ki bo nočoj ob 20.45 zaživel na odru videmskega gledališča Nuovo Govanni da Udine, pa

SABINA CVILAK

MARJAN LAZNIK

ima dodaten nabo, saj ga bo sooblikovalo 229 interpretov iz Italije in Slovenije. Pod taktirko izkušenega in mednarodno priznanega dirigenta Uroša Lajovica bodo namreč nastopili zbor in orkester Slovenske filharmonije ter Zbor Furlanije - Julisce krajine. Solisti bosta Sabina Cvilak, sopran, in Nuška Drašček Rojko, mezzosopran.

Po nočnem koncertu pa čaka »čezmejno ekipo« tudi dva koncerta v Gallusovi dvorani ljubljanskega Cankarjevega doma in sicer jutri ter v petek ob 19.30. Na ljubljanskih koncerti bo na odru tudi Komorni zbor Megaron.

LJUBLJANA - Fotografska razstava Goričanke Rebeke Bernetič

Objektiv Rdečih zor

LJUBLJANA - Ob mednarodnem dnevu žensk se v Ljubljani vsako leto odvija Mednarodni feministični in kvirovski festival Rdeče zore, ki je letos beležil 17. izvedbo. Festival se je pričel v ljubljanski Galeriji Alkatraz, kjer so odprli razstavo mlade fotografinke Rebeke Bernetič z naslovom *Objektiv Rdečih zor – festival Rdeče zore v letih 2013–2016*.

Rebeka Bernetič (1989), doma iz Gorice, je diplomirala iz grafičnega oblikovanja in vizualne komunikacije na Višjem inštitutu za industrijsko umetnost v Urbini, pred kratkim pa je zaključila študij na fotografski smeri Višje strokovne šole v Sežani. Razstava *Objektiv Rdečih zor* je njena prva večja samostojna razstava in hkrati tudi diplomsko delo, v katerem je predstavila sadove štiriletnega postvoljnega dela kot reportažna fotografinja festivala. Naslov *Objektiv Rdečih zor* je dvopomenka: avtorica se je pojgrala s samostalnikom objektiv, ki označuje del fotografskega aparata in hkrati tudi cilj.

Ob vhodu v galerijo se obiskovalci razstave znajdejo pred enosobnim prostorom z nekoliko nepravilnim geometričnim tlorisom. Ogled se začenja z leve strani, od koder večji rdeči napis z letnicami od 2013 do 2015 vodijo v smeri urinega kazalca od stene do stene, na katerih so z žebljički pritrjene fotografije. Postavitev razstave je natanko premišljena: fotografije, tiskane v dveh različnih formatih, so razporejene tako, da ustvarjajo vedno nove kompozicije po različnih ključih, kot so ujemajoči se barvni odtenki, isti subjekt, isti dogodek. Vsak sklop fotografij je opremljen s prispisom, ki obiskovalcem nudi podatke o datumu, kraju posnetka in prikazanem dogodku. Vsebina fotografij je raznolika, prikazujejo pa dogodke iz preteklih izvedb Mednarodnega feminističnega in kvirovskega festivala Rdeče zore ali delovanje kolektiva Rdeče zore ob drugih priložnostih. Publiku festivala priklicujejo v spomin performanse, koncerete, delavnice, predavanja in debate preteklih let, zanimive pa bodo tudi za ostale obiskovalce.

Klub temu, da so fotografije reportažnega značaja, so primerno za razstavo v galeriji. Vse so zelo izrazne in dinamične, nobena ni statična, človeka zgrabijo in povlečejo vase. Osebe, ujete v objektiv, oddajajo močno energijo, ki jo gledalci občutijo. Tako na začetku razstave majhna črna soba zlomi enoličnost belih sten glavnega prostora. Sobica skriva najbolj ekspresivne, presunljive in intimne fotografije. Obrobljene so s črno barvo in ustvarjajo posebno atmosfero, ki jo gledalci odkrivajo postopno, saj se z glavnega prizorišča ne vidi vseh fotografij.

Na sredini galerije se na štiri stebre opira osem belih panov, ki so bili ob otvoritvi razstave prazni. Na enem izmed panov je rdeča letnica 2016. Prvi dnevi razstave so potekali istočasno s 17. izvedbo festivala, zato si je avtorica zamislila, da bo del razstave nastajal sproti. Vsak dan je na facebook strani Rdeče zore objavila fotografije dogodkov prejšnjega dne in jih po koncu festivala

Rebeka Bernetič

ANA ČIGON

nanesla na panoje, tako da se je razstava od otvoritve do danes spremenila.

Premik od ene do druge fotografije in od ene do druge stene je pravo potovanje skozi čas. Kljub temu, da je ta čas razmeroma kratak, saj gre za obdobje štirih let, lahko gledalci na nekaterih fotografijah spremjamite iste subjekte, ki se v času spreminja. Najočitnejšo spremembo v tem časovnem intervalu pa vidimo v umetničinem odnosu do fotografije: iz leta in leto je obvladanje fotografike boljše, spretnost kadriranja večja, subjekti pridejo bolj do izraza, kompozicije so bolj harmonične, izrazitejše so svetlobne igre. Z razstavo nam torej umetnica prikazuje svojo rast na področju fotografije, ki se hkrati ujema z njeno osebno rastjo, saj je sodelovanje s kolektivom Rdeče zore, kakor sama poudarja, vplivalo na izoblikovanje njene profesionalne in individualne sfere.

Razstava je na ogled v Galeriji Alkatraz do 25. marca, od pondeljka do četrtega med 11. in 15. ter 16. in 20. uro, ob petkih pa med 15. in 23. uro. Obiskovalci lahko razstavljene fotografije odnesejo domov s prostovoljnim prispevkom v podporo nadaljnjam izvedbam festivala.

Nina Pahor

TRST - Niz koncertov društva Chamber Music Poljski duo Herbert z lepim programom

TRST - Društvo Chamber Music se je rodilo kot pobudnik mednarodnega tekmovanja Trio di Trieste in v več kot dvajsetih letih obstaja gostilo veliko število mladih glasbenikov iz celega sveta: med njimi je izbiralo najbolj nadarjene ter jim omogočilo nastope na koncertih, ki so se nato razvili v različne nize, še vedno pa so mlađi v ospredju; v okviru niza 18. ob 18. ur, ki se letos odvija v Mali dvorani gledališča Verdi, je nastopil poljski Duo Herbert, ki se je na lanskem tekmovanju uvrstil na tretje mesto: violinistka Joanna Kreft in pianist Bartłomiej Wezner sta za priložnost oblikovala lep program z Mozartom, Beethovenom in Stravinskijem ter v prvih dveh skladbah izzvala razmišlanje o interpretacijskih modah. Vsi največji violinisti 20. stoletja so tako Mozarta kot Beethovna igrali s sočnim, včasih celo romantično obarvanim zvokom, kar je navsezadnje tudi razumljivo, saj je skladatelja ločilo samo štirinajst let, proti koncu minulega stoletja pa se je vedno bolj uveljavljala baročna odčitava, ki je pri Mozartu nekoliko bolj upravičena, pri Beethovnu pa mnogo manj. Sicer ne gre za strogo baročni pristop, bolj bi rekli, da se interpreti skušajo držati zelo ozke linije, ki je bolj odsekana kot zaoobljena, zadržana do skrajnosti, kot v strahu, da bi čustva ne prevladala nad čistočo izvedbo.

Teh principov se je Duo Herbert zelo trdno držal in nas morda prikrajšal za večje užitke, ki bi jih nam bolj sproščena igra nedvomno nudila: Mozartova *Sonata v A-Duru KV 305* je kljub temu izzarevala svojo lepoto, prav tako Beethovnova *Sonata v D-Duru op.12 št.1*. Pokrov klavirja, ki je bil na stežaj odprt, je nekoliko pokvaril zvočno ravnovesje, v katerem je violinistka potegnila krajsi konec, slika pa se je povsem spremenila v tretji in zadnji skladbi, *Divertimento*, ki ga je Igor Stravinskij priredil iz svojega baleta *Le baiser de la fee Vilinski poljub*. Tu je violinistka brez zadržkov sprostila svojo musicalnost in temperament, pokazala izpiljeno tehniko in veliko sovocje s partituro, v kateri ima tudi pianist zelo pomembno vlogo. Urbanost dvojice je bila dovršena, interpretativni načrt jasno zasnovan in prepričljivo izpeljan, izvedba je navdušila občinstvo, ki je z dolgimi aplavji priklicalo lep dodatek, stavek iz baleta *Petriška*, ki ga je Stravinskij prav tako kot prejšnjega priredil s pomočjo violiniste Samuela Dushkina.

Niz bo doživel dolg premor do 31. oktobra, ko bo nastopil ukrajinski duo Gulie-Lavrynenko, ki je zmagal na lanskem tekmovanju Tržaškega tria, 18.aprila pa bo sijajni čelist Enrico Dindo odpril niz Komorni salon.

Katja Kralj

Pred časom je tržaški pisatelj in novinar Dušan Jelinčič predaval na simpoziju v Varšavi, ki so ga organizirali Italijanski inštitut za kulturo, Avstrijski kulturni forum in veleposlaništvo Republike Slovenije v poljski prestolnici. O kulturnih in zgodovinskih problematikah Trsta so razpravljali izvedenci iz več evropskih držav, Jelinčič pa se je posvetil slovensko-italijanskim kulturnim prepletanjem. Na tem mestu objavljamo njegov poseg.

Če bi se nekega dne Saba in Joyce, Slataper in Kosovel ...

Trst si lahko predstavljam le v objemu njegovega morja, mogočnih palač, zračnih gricov in širokega nabrežja. In predstavljam si pet sprehajajočih se postav minalih dni – nekatere so drobne in neznačne, druge pokončne in dostopanstvene: James Joyce, Umberto Saba, Italo Svevo, Scipio Slataper in Srečko Kosovel. Ne gre za nemogoč privid: Joyce in Svevo sta se tu resnično sprehajala, Saba je s pipom v ustih sam taval ter se izogibal ali pa se zaletaval v mimidoče, Slataper je nemirno korakal, medtem ko je Kosovel zasanjanu hotel gledat ladje z velikimi jadri.

Ti književniki, in z njimi še mnogi drugi, idealno poosebljajo ne samo mnogotore duše Trsta, temveč tudi veliko dvojnih in večkratnih duš tega mesta, kot v strahu, da bi izgubilo lastno identiteto. Kajti prav identiteta je resnična bolečina in še neresena dilema Trsta, kot je nakazal najbolj razvran duh tržaške literature, Scipio Slataper, ko je v Tržaških pismih, prav v času njegovega največjega razcveta zapisal, da Trst nima kulturne tradicije. Seveda, verjetno je bil to samo izliv njegovih mladih let, morda le notranji nemir ali pa je morebiti le želeti izpričati, da Trst nima identitete, ker jih ima preveč, več, kot bi si jih lahko privoščil. Ali pa je, kot Kosovel, začutil svojo prerano smrt, potem ko je uvidel, da ravno ta zlata tržaška doba zahaja za vedno in je obenem vedel, da se najčistejša umetnost poraja iz bolečine ločitve – od najdražjih, od časa, od najglobljih čustev. Zato lahko razumemo njegovo razočaranje ob sponzorjanju, da Trst, kot je sam zapisal, ne more zatrepi svojega dvojnega duha, svoji 'dve naravi' ker bi na ta način zanikal svoje bistvo. V političnih spisih Scritti politici je razložil, da ta dva duhova sta trgovski duh – neusmiljen in, kar je zanj izrazito nesprejemljivo, brezdušen – ter zanj edini oplavajoči: kulturni duh.

Torej odločimo se: Trst je (bil) brez kulture ali je (bil) prvi na svetu? Ali pa moramo pritegniti Robertu Musilu, ki je v Človeku brez posebnosti razlagal, da je pisanje samo posebna oblika blebetanja, on pa ni prenašal klepetavih mož, ne le, v njihovi bližini je čutil neustavljivo potrebo po pljuvanju? In da sta ta dvojni duh posebljala Italijo Svevo, ki je trgoval čez dan, pisal pa čez noč – kaže tudi, da se je tega sramoval –, ali pa Julius Kugy, drugi tržaški trgovec s starši slovenskega porekla, ki je bil primoran izdati svoje prve, sanjske knjige-spomenike, prave hvalnice goram, na lastne stroške.

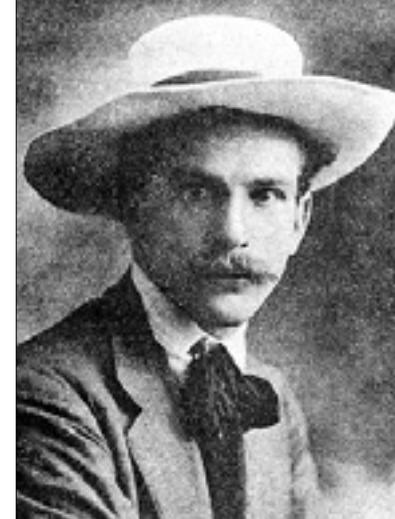
Dvojni oz. trojni tržaški duh pa je nek drug. Slataper je bil slovanskega rodu, nemške vzgoje, strastno pa si je želet biti Italijan, vendar, kot zatrjujeta Magris in Ara v pomenljivi knjigi esejev Trieste – unidenitati di frontiera (Trst, obmejna identiteta), njegova edina domovina je bila literatura, kot identiteta in kot duševno stanje. Ali kot je napisal v pismu ženi Gigetti: »Ti veš, da sem Slovan, Nemec, Italijan«, s tem pa je namigoval na mnogo široč problematiko, kot sicer. Kakšna muka za nekoga, ki je šel v smrt na Podgoro vpijoč Viva l'Italia!, streljajoč na sive uniforme Franc Jožefovega cesarstva in mogoče izgovarjajoč svoje zadnje besede, materine, v neki neznani slovanski govorici, morda v narečju svojega ljubljenega Krasa, ki je prodrla na dan iz najbolj zabrisanega kotička njegove umirajoče duše.

DUŠAN JELINČIČ

Trst, mit neskončnih identitet

Dušan Jelinčič med predavanjem v Varšavi

Scipio Slataper

Srečko Kosovel

Claudio Magirs

tista najgloblja, jezikovna in atavična. Iz podatkov splošnega ljudskega štetja ugašajočega avstroogrškega cesarstva iz leta 1910 je razvidno, da je bilo takrat v Trstu 120.000 Italijanov, 60.000 Slovencev, 40.000 regnicolov, torej priseljencev iz kraljevine Italije, večinoma brez cesarskega državljanstva, 12.000 Nemcev in še veliko Grkov, Armencov, Čehov, Slovakov, Hrvatov in nekaj tisoč Srbov.

Zdaj nam je pojem dvojne in trojne duše jasnejši. Dvojna duša je književna – slovenska, predvsem pa italijanska – medtem ko tržaški Nemci niso razvili književnosti, ki bi bila vredna tega imena, čeprav so imeli gledališča, krožke in zlasti veliko klasične glasbe. Trojna duša pa je bila gospodarska in trgovska – tu je seveda prevladovala nemščina, saj je bil tedaj Trst največji avstroogrški dostop do morja sploh. Sledi ji italijanska, močna, podjetniška, trgovska in bančniška ter, nenačnadno, zlasti po pomladni narodov leta 1848, slovenska. Ta ni bila več samo kmečka in proletarska, temveč tudi s hitro rastočim meščanstvom, kulturno suverenim s svojim Narodnim domom, delom arhitekta Maksa Fabiani, zgrajenim leta 1904, ki pa so ga fašisti začrneli leta 1920, tudi meščanska.

Narodni dom je sploh bil prva večfunkcionalna stavba celotne Evrope, ki je premogel hotel, banko, gledališče, stvilne večnamenske dvorane ter celo telovadnico. In gospodarska računica, kot znano, pretehtala vselej vse, zlasti pa jezik, ki se v vrtincu trgovskih izmenjav prvi izzveri svoji narodnostni vlogi. Ali pa, kot je zapisal jezikoslovec in pisatelj Niccolò Tommaseo: »Trgovanje stresa svoje stotere jezike.«

Veliki v viharju velike zgodovine

In tu se nam prikažejo dvojna, trojna in ne nazadnje mnogotera duša Trsta:

Hvaležna naloga je izpostavljati pisatelje, preko katerih je Trst postal velik in

ki so omogočili širjenje njegovega duševnega obzorja mimo gole trgovske stvarnosti. Tu mislim predvsem na tri besedne umetnike, že proglašene za nesmrtnе preko ozkih fizičnih in časovnih mej: Sveva, Slataperja in Sabo. Svevu je uspelo se uveljaviti svoji godrnjavi osebni skromnosti navkljub, sicer tudi po zaslugu prijatelja Joycea, ki je doumel njegovo veličino literarnega inovatorija na evropskem nivoju. La coscienza di Zeno (Zenova izpoved), Semilità (Senilnost) in Una vita (Življenje) so mojstrovine – čeprav je prva za kato stopničko višje od ostalih dveh – ki so v enem zamahu razprle italijanski literaturi do tedaj neznana duševna obzora.

O Slataperju sem že govoril. Gre za vsestransko in notranje razvano osebnost, ki pa je posedovala dušo umetnika, polno dvomov in vihrovosti, značilnih za njegova mlaada leta. Il mio Carso (Moj Kras) ostaja še danes literarni spomenik neplodnih kamnitih zemljih ob sedanji slovensko-italijanski meji. In nadalje še odrezavi Saba in njegove udarne poezije, grobe, kot izklesane s sekiro, a po svoje očarljive kot renesančne cerkve.

Je pa še veliko drugih literarno in etično pomembnih pisateljev, od Gianija Stuparicha s svojimi avtobiografskimi spisi in psihološkimi razglabljanji, preko Quarantotti Gambinijevega proustovskega, a tako istrskega pogleda na svet, ter še mimo Carola Cergolyja, učinkovitega barda mittelevropskega mita in vseh njegovih najskrivnejših odtenkov, pa Giorgia Voghere, tako vezanega na Freudovo in Weissovo psihoanalizo ter na svoje judovske korenine. Naštrel sem jih samo nekaj, vem pa, da sem izpustil toliko drugih, ki bi bili prav tako omembe vredni.

Zdaj pa preidemo k drugi, slovenski duši Trsta, ki sicer večkrat oplazi italijansko, a jo le redko sreča. Trst pa je ena od zibel slovenske literature, začenši s Pričo možem Trubarjem, 'ilirskim pridigarjem'

predvsem na Jamesa Joycea, ki je tu spočel svoj monumentalni roman Ulysses in ga šaljivo imenoval v tržaškem narečju 'su mare Grega', a tudi na pesnika Rainerja Marjija Rilkeja in njegove Devinske elegije, napisane v obdobju, ko je dalj časa bival v devinskem gradu v bližini Trsta, in za konec še Veit Heinichen, ki živi v Trstu že skoraj dvajset let.

In izbruhnili sta vojni, prekleti in očiščujoči

Prva svetovna vojna je odpihnila Cesarstvo, kot bi želeta potrditi skrite prerokbe pisateljev, začenši s Slataperjem, Kosovelom in bratom Stuparich. A mir, s tem, da je zbrisal stoletna cesarstva in razobil buržoazije in družbe, ki so zgledale večne, je privadel do fašizma in nacizma ter do posledičnega upora proti obema. Fašizem je razdrobil slovensko skupnost in jo razselil po kraljestvu, prepovedal njen jezik, zaprl njene šole, ukinil njene časopise in društva, sežigal njene sedeže. Slovenska kultura je preživila le zaradi trmaste reakcije proti krivicam, sicer pa so tudi za italijansko kulturo nastopili težki časi.

Po drugi svetovni vojni se je uveljavila nova generacija pisateljev, začenši s Fulvijem Tomizzom, pravim trubadurjem meje odprtih ran in sprave med različnimi kulturami in narodnostmi, ki je, potem ko je opisal tragedijo eksodusu istrskih Italijanov, ki ga doživel na lastni koži, v romanu Mladoporočenca iz Ulice Rossetti opisal tragedijo manjšine – slovenske, kot je razvidno že iz emblematičnega podnaslova.

Takoj za njim je treba omeniti druge tri pomembne pisatelje, začenši s Claudiom Magrisom, ki je v svojem rečno tekocem romanu Donava ponovno domislil mittelevropski mit v ustvarjalnem ključu, potem še večno mladega, ne glede na njegova veličastna leta, Borisa Pahorja, ki je ubežal nacističnim lagerjem in v učinkoviti Nekropoli opisal tragične posledice izgube življenjskih vrednot, ter naposlед Alojza Rebula in njegova najpomembnejša romana V Sibilinem vetrju in Senčni ples, polna povezav s klasičnim svetom in katoliško transcendenco. In še podcenjevani Renzo Rosso s svojo tipično tržaško tematiko, izrazito psihologijo in iskanjem stila in droma, Stelio Mattioni, pred-postmoderni pisatelj, ki ni nobenemu podoben, morda le delno Buzzatiju, Kafka in Calvini, nato Renato Ferrari, vezan na izgnanstvo duha s presunljivo Murvo Fabiani, in še mnogi drugi.

Krožki in gledališča, šagre in gostilne ...

In že smo v današnjih dneh s Pinom Rovedrom in njegovimi izobčenci, Paolom Rumizem in ahasverovskimi potovanji v iskanju evropskih korenin in dlje, Maurom Covacicem in njegovo nadrealistično fresto Trieste sottosopra (Trst postavljen na glavo) z vsemi tipičnimi tržaškimi tematikami, od grenkega hedonizma do ironizacije lastnih mitov, naj bodo resni ali ne, in še Susanna Tamaro, Marko Kravos, Pietro Spirito, Miroslav Košuta, Giuseppe O. Longo ter še sto drugih, katerim delam krivico, ker jih ne omenjam.

To, da je slovenska kultura močno ukoreninjena v Trstu, je zatrjeval že največji slovenski pisatelj Ivan Cankar, ki je prav v janž Že domačem Trstu, v enem svojih znamenitih predavanj na naslovom Očiščenje in pomlajenje, citiral pisatelja Ivana Tavčarja, ki je trdil, da je Ljubljana srce Slovenije, Trst pa njena pljuča. Potem je še kraški pesnik Srečko Kosovel, šibkoga telesa in plenitega duha, katerega nemiren odnos do slovenske stvarnosti in samega Krasa bi zelo ugajal Slataperju. Vendar je bil Slataper takrat edini, ki je v času prevladujočega ireidentizma razumel slovensko problematiko in zagovarjal naravni obstoј Slovencev v Trstu kot jezikovno, kulturno in socialno skupnost. In nadalje Marica Nadlišek Bartol, prva Slovenka, ki je napisala roman umetniške vrednosti in mu dala naslov Fata Morgana, ter njen sin Vladimir Bartol, ki je tik pred drugo svetovno vojno ustvaril ne samo evropsko uspešnico Alamut, temveč po njej tudi prikupno Mladost pri Svetem Ivanu, ki je takrat bil le vaško predmetje Trsta.

Pravzaprav je tedaj obstajalo nekaj sicer drobnih povezav med italijansko in slovensko literaturo na pesniškem nivoju, npr. ko je Carolus Cergoly pel o Trstu 'del si, del da e del ja' ali ko je Saba v svoji melahnolični poeziji Caffè Trieste razmišljal naglas: 'E tu concili l'italo e lo slavo'.

Trst pa duhovno sestavlja tudi tisti pisatelji, ki so, čeprav niso bili Tržačani, v mestu preživeli dolga obdobja in v njem pustili svojo sled. Pri tem mislim

(*Iz italijanščine prevedla Ivana Sarazin*)

Odsotne prisotnosti

Ciklus črno-belih umetniških fotografij z naslovom Odsotne prisotnosti. Posnel sem jih z lesenim fotografaskim aparatom "kamero luknjarico" oz. s pinhole camero (camera obscura).

Fotografije
Robi Jakomin

GORICA - Uradno odprtje študijskega leta

Tržaška in videmska univerza združujeta moči

»Sodelovanje med tržaško in videmsko univerzo ni prav nič platonično. Gre za resnično povezovanje, ki se bo v prihodnosti še utrdilo,« pravi profesor na oddelku za arhitekturo Univerze v Trstu Giovanni Fraziano. V imenu rektorja Maurizio Fermeglie je spregovoril na včerajnjem slovesnem odprtju akademškega leta magistrskega študija arhitekture s sedežem v Gorici, ki ga od lanske jeseni skupaj vodita tržaška in videmska univerza. Da je enotni petletni študij za mesto pomembna pridobitev, je prepričan goriški župan Ettore Romoli, po katerem se na tem področju postopno uresničujejo želje občinske uprave.

»V Gorici smo se pred leti močno zavzemali za selitev tržaške arhitekturne fakultete, kar se je naposled zgodilo, zdaj pa se je le-ta spremenila v meduniverzitetno študijsko smer. Bližamo se torej cilju, ki smo si ga zastavili: želimo si, da bi Gorica postala sedež edine visoke šole za arhitekturo v deželi FJK. To mora biti kakovostna šola, ki lahko konkurira z znanimi ustanovami, kot je IUAV v Benetkah,« je dejal župan Romoli.

Na pomen združevanja moči med tržaško in videmsko univerzo so študente in druge goste, ki so se včeraj dopoldne zbrali v veliki dvorani stavbe nekdajnega malega semenišča v Albianovi ulici - med njimi je bil arhitekt Franco Purini, ki so mu zaupali slavnostno predavanje - opozorili tudi predstavniki obeh univerz.

študentje na
včerajnjem
odprtju
študijskega leta

BUMBACA

»V preteklosti je bilo sodelovanje bolj težavno, danes so okoliščine drugačne. Ko ljudje sedejo za isto mizo s skupnimi cilji, imajo dobre možnosti, da jih dosežejo. Na tej poti sodelovanja nameravamo nadaljevati tudi z drugimi pobudami in izboljšati ponudbo obeh univerz. Gorica ni pozabljena periferni sedež: rektorja menita, da mora goriška univerza rasti in postati še bolj privlačna za študente,« je podarila Nicoletta Vasta, pooblaščenka rektorja videmske univerze Feliceja De Tonia. »Na pondeljkovem srečanju sta rektorja razpravljala o prihodnosti univerz in potrebnih ukrepov v okoliščinah, ki za visoko šolstvo niso najlažje. Iz njunih besed

je bilo razvidno, da nameravata sodelovanje med univerzama še poglobiti,« je dejal Giovanni Fraziano in izpostavil, da so goriške institucije od vsega začetka prepričano podpirale selitev arhitekturne fakultete v Gorico. Med ustanovami, ki so to omogočile, je tudi Fundacija Goriške hranilnice, v imenu katere je včeraj navzoče nagovoril Georg Meyer, ki je hkrati tudi koordinator univerzitetnega tečaja za mednarodne in diplomatske vede v Gorici: »Fundacija od nekdaj podpira razvoj goriške univerze. Sodelovanje med Trstom in Vidmom je dobrodošlo in upamo, da se bo nadaljevalo. Če rastemo vsi skupaj, bolje rastemo.«

Za zbljiževanje med univerzama v Gorici se zavzema tudi univerzitetni konzorcij. Le-ta je že leta 2014 začel razmišljati o možnosti, da bi se v tretje in četrti nadstropje stavbe nekdajnega malega semenišča, ki gosti tržaško univerzo, vselila tudi Univerza v Vidmu. Cilj, kot je povedal predsednik konzorcija Emilio Sgarlata, je zlasti znižanje stroškov. V ožjem mestnem središču bi videmsko vseučilišče ohranilo samo kompleks bivšega samostana klaris v Ulici sv. Klare, ostalim sedežem pa bi se odrekla. Za denar, s katerim bi obnovili omenjeni dve nadstropji stavbe v Albianovi ulici, bodo v prihodnjih mesecih zaprosili Trgovinsko zbornico.

GORICA - Urad podpornega upravitelja

Nudili bodo pomoč nesposobnim osebam

Društvo svojcev Alzheimerjevih bolnikov in Anteas delita informacije v Ul. Baiamonti

Sedež socialnih
služb goriške
občine v Ulici
Baiamonti

BUMBACA

V večnamenskem občinskem središču v Ulici Baiamonti v Gorici so odprli urad podpornega upravitelja (v it. »amministratore di sostegno«), ki ga italijanska zakonodaja predvideva od leta 2004.

V novem uradu bodo člani združenja Anteas - Associazione Nazionale Tutte le Età per la Solidarietà in društva svojcev Alzheimerjevih bolnikov delili informacije o delovanju lika podpornega upravitelja, ki skrbi za osebne koristi delno ali popolnoma nesposobnih oseb, tako bolnikov kot

starješih občanov. Urad bo na razpolago prebivalcem vseh občin iz severnega dela goriške pokrajine, v prihodnje bodo v njem priredili tudi tečaj za nove podporne upravitelje.

Nov urad v večnamenskem središču v Ulici Baiamonti bo odprt ob ponedeljkih med 10. in 12. uro, ob sredah med 9. in 11. uro ter ob petkih med 16. in 18. uro. Za informacije je na voljo telefonska številka 0481-4704747; bodočim obiskovalcem urada svetujejo, naj se vnaprej oglašajo in naročijo.

GORICA - Franco Purini

Arhitektura ni le »tukaj in zdaj«

FRANCO PURINI BUMBACA

Osrednji gost včerajnje otvoritve akademškega leta magistrskega študija arhitekture, ki je potekalo na sedežu tržaške univerze v Gorici, je bil italijanski arhitekt in docent Franco Purini. V svojem slavnostnem predavanju je bodoče arhitekte, ki so ga prišli poslušat v Albianovo ulico, opozoril na pomen arhitekturnega risanja, jim spregovoril o vlogi arhitekta v družbi in jim orisal nekaj svojih načrtov. Nekateri izmed teh so bili uresničeni, drugi so ostali samo na papirju. »Včasih moramo arhitekti delati tudi na utepih: ta nam služi, da se zavremo meja realnosti,« je dejal. Dotaknil se je tudi sodobnih problemov arhitekture, od izgube vezi s kontekstom, v katerih nastajajo stav-

be (»gradi se povsod enako«), do pretiranega podudarka na funkcionalnosti.

»Energetska varčnost, uporabnost in podobna vprašanja so pomembna, arhitektura pa ni samo »tukaj in zdaj«. Kot dokazuje ta prostor, ki je bil nekoč semenišče in je danes sedež univerze, v prihodnosti pa bo morda še kaj drugega, arhitektura presega sedanost. Je nekaj, kar traja, zato se moramo spraševati tudi o tem, kar izraža in bo izražala.«

Vrtnarski sejem in poulični praznik

Tudi Tržič ima svoj vrtnarski sejem. Potekal bo med 8. in 10. aprilom v peš coni mestnega središča. Sejem prireja združenje Assoflora, ki je za organizacijo dogodka prejela tri tisoč evrov občinskega prispevka. Stojnice s cvetjem in vrtnarsko opremo bodo postavili po Trgu Republike, medtem ko bosta za poživitev vseh okoliških ulic poskrbeli združenji VivaCentro in Pro Loco.

V Tržiču se sicer pripravljajo še na en poulični dogodek. Med 19. in

22. majem bo v mestnem središču enogastronomski prireditve »Terre di magici saporì«. Prireditelji si prizadevajo, da bi bil med gosti tudi kuharski mojster Antonino Canavacciuolo, ki mora svojo prisotnost še potrditi.

Na prireditvi bo mogoče okusiti dobrote iz raznih italijanskih dežel, posebno pozornost bodo namestili tudi krajevnim specialitetam. S svojo stojnico bo prisotna tudi deželna agencija Ersa. Med prireditvijo bodo posneli dve oddaji televizijskega programa »Ricette all'italiana«, ki jo predvajajo na televizijskih kanalih družbe Mediaset.

Ulica Garibaldi 9
tel. 0481 356320
faks 0481 356329
gorica@primorski.eu

Sreda, 23. marca 2016

15

Primorski
dnevnik

Županu izročajo peticijo

Goriškemu županu Ettoremu Romoliu bodo danes štirje nekdanji predsedniki izročili peticijo za oživitev rajonskih svetov, ki jo je podpisalo tisoč občanov.

Pravljica urica v Ronkah

V okviru pravljicnih uric v občinski knjižnici Sandro Pertini v Ronkah bo danes med 17.30 in 18.30 pravljica za otroke med 4. in 7. letom starosti z naslovom »Siamo in un libro«; nastopile bodo dijakinje družbeno-zdravstvene smeri zavoda Pertini iz Tržiča.

Voda in poezija

V palači Attems v Gorici bo danes ob 17.15 pesniško srečanje z naslovom »Acqua e poesia«. Sodelovale bodo Elisa Trani, Anna Maria Fabbroni in Mariolina De Feo. Srečanje prirejajo goriški Lions klub, klub Unesco in društvo Soroptimist International.

Fizik v observatoriju

V astronomskem observatoriju v Fari bo jutri ob 20.30 predavanje fizika Marca Pianija z univerze v Glasgow z naslovom »Entanglement quantitico: da un gatto zombie alle tecnologie del futuro«. Več informacij je na voljo na spletni strani www.ccaf.it in na telefonski številki 0481-888540; vstop prost.

Knjižna novost

V dvorani pokrajinske prevozne podjetje APT v poslopu goriške železniške postaje bo jutri ob 18.03 predstavitev knjige »Guarneriana segreta« avtorja Angela Florama. Predstavitev je vključena v niz »Il libro delle 18.03«.

Peter Pan v Krminu

V občinskem gledališču v Krminu bo danes ob 21. uri gledališka predstava »Maledetto Peter Pan«, v kateri nastopa Michela Andreozzi. V soboto, 9. aprila, ob 21. uri bodo na vrsti štiri kratke predstave - »Cecè« in »La patente« Luigija Pirandella ter »Domanda di matrimonio« in »Fa male il tabacco« Antonia Čehovega; nastopili bodo Glauco Mauri, Roberto Storno, Mauro Mandolini, Laura Garofoli, Amedeo D'Amico, Lorenzo Lazzarini, Paolo Benvenuto Vezzoso. Informacije so na voljo na telefonski številki 0481-532317.

Covatta in Iachetti v Tržiču

V občinskem gledališču v Tržiču bo danes ob 20.45 gledališka predstava »Matti da slegare«; nastopila bosta komika Giobbe Covatta in Enzo Iachetti. Informacije so na voljo na telefonski številki 0481-494664.

Cisi zaposli uradnika

V okviru projektov za socialno delo bo zavod Cisi zaposlil uradnika za enoletno obdobje. Delal bo na sedežu ustanove v Gradišču. Prošnje za zaposlitev zbirajo v uradu za delo v pokrajinski palači v Gorici do 5. aprila; vložijo jih lahko delavci na mobilnosti in v dopolnilni blagajni.

Toscaninijeva palica

Na sedežu Fundacije Goriške hranilnice v Gospoški ulici v Gorici bo danes ob 18. uri predavanje z naslovom »La baccetta di Arturo Toscanini sul monte Sabotino«. O Toscaninijevi dirigentski palici na Sabotinu bosta predavalna Alba Noella Picotti in Mari-sandra Calacione.

ŠTEVERJAN - Od Prešerna do mimoze

Praznik kulture in ženske ustvarjalnosti

Do konca marca na ogled fotografije Anje Čop in Chiare Srebernic

»Ljubezen, pravica, enakopravnost, mir, čas. So ravno to tiste vrednote z velikim V, ki naj bi nam bile enotne, ne glede na starost, spol, versko prepričanje, narodnost.« To je med drugim v slavnostnem nagovoru poudarila gostja večera, Tina Novak Samec, direktorica zavoda za turizem, kulturo, mladino in šport v občini Brda. Nekaj misli je govornica posvetila tudi kulturi, o kateri je povedala, da ni drugega kot skupek vsega lepega in plemenitega, kar so ustvarili že naši predniki in za kar bi si moral pazičevati prav vsak izmed nas. Te besede so podkrepile lepo zasnovano prireditve z naslovom *Od Prešerna do mimoze*. Gre za prireditve, ki postaja že uveljavljena in razpoznavna in je nastala pred leti po zamislih dveh kulturnih sredin, ki skupaj domujeta na števerjanskem Bukovju. To sta društvi Briški grič in fotoklub Skupina75, ki sta prav v sodelovanju dali spodbudo za dokaj odmevno kulturno prireditve, ki, kot pove sam naslov, zaobjema dan slovenske kulture in proslavljanje mednarodnega dneva žena.

Dobro obiskano števerjansko proslavo v dvorani na Bukovju - prisotni sta bili tudi števerjanska županja Franka Padovan in predsednica goriške ZSKD Brunna Visintin - je uvedla mlada Veronika Istinič z glasbeno točko na harfo. Večer sta povezovali Jana Štekar in Jasna Tomsič, ki sta v začetku nagovoru poudarili, da mimoza iz naslova prireditve predstavlja mednarodni praznik žena. To je dan, sta izpostavili dekleti, ko se spomnimo na ekonomsko, politično in socialno enakopravnost žensk in njihovih dosežkov. Večer je zato posvečen vlogi žensk v družbi, s posebnim poudarkom na njihov doprinos pri umetniški ustvarjalnosti. Z izborom pesmi o vlogi mame v življenju sleherne družine, so se s

Mali briški slavčki (zgoraj); Jana Štekar in Jasna Tomsič (levo); udeleženci večera (desno)

BUMBACA

krajšim recitalom, ki ga je pripravila Ingrid Komjanc, predstavile najmlajše članice društva Briški grič Nastja, Lara, Julija, Nicol, Anja in Veronika.

Dekletom je sledil nastop društvenega otroškega pevskega zborja Mali briški slavčki, ki ga vodi zborovodkinja Jana Drassich. Na klavir je mlade pevce spremljala Erika Tomsič. Kot gost večera se je predstavil ženski pevski zbor Kras z Opatjega sela, ki deluje pod vodstvom pevovodje Aleksandra Zavadlava dobri dve leti in se posveča pretežno pesmim slovenskih avtorjev. S slovenskimi napevi je bil prežet tudi števerjanski večer.

V drugem delu prijetnega kulturnega večera so na svoj račun prišli ljubitelji umetniške fotografije. Ta del proslave z naslovom *Ženski pogledi* je pripravil Fotoklub Skupina75, ki je tokrat k sodelovanju povabil dve, klub mladosti, že uveljavljeni fotografinji. Iz Pirana je prišla Anja Čop, iz Krmina pa Chiara Srebernic. Umetnici sta v italijanščini in slovenščini predstavili Lo-

rella Klun in Ingrid Komjanc. Anja Čop sta postavili v kategorijo popotnikov. Z avtodomom se s soprogom in dvema otrokom rada odpravljajo na raziskovalne »pohode« v daljne dežele. Iz enega od teh je nastal projekt *Iran Unimaginable-Nepredstavljivi Iran*, ki mu je posvetila vse svoje fotografisko znanje. Chiara Srebernic je svojo razstavo namenila igralnim kartam Tarotka, ki jih je vpletla v svoje furlanske korenine in ustvarila nekak »mise en scène«, v katerem so kraji, protagonisti in predmeti sad pozornega in skrbnega načrtovanja. Človeški liki so trdno povezani z okoljem, pa naj gre za vodne žlebove, potoke, gozdove, vignograde ali kleti, ki so tako ali drugače povezani z orodjem kmečke dediščine. Svoje eksponate sta umetnici razstavili v sosednji dvorani, v Galeriji75. Razstava bo na ogled do 31. marca po predhodni najavi na info@skupina75.it. Fotoklub Skupina75 je za to priložnost izdal tudi lično pripravljen brošuro. (vip)

GORICA - V Kulturnem domu gledališka predstava Ikarus

Prikaz zgodovine in sporov

Nastopila gledališka skupina iz Krškega - Za presenečenje poskrbel Tik-Tak teater

Ikarus je v torek priletel tudi na oder goriškega Kulturnega doma. Pod tem naslovom, ki spominja na pionirja slovenskega letalstva Edvarda Rusjana, so člani mladinske gledališke skupine Little Rooster Productions iz Krškega uprizorili zgodbo, ki se pobliže dotika Gorice. Pravzaprav gre za poučen izsek zapletene in včasih kar burne zgodovine posoškega mesta, s posebnim poudarkom na nelahkih odnosih, ki so bili in so še prisotni med italijanskim, slovenskimi in furlanskim prebivalstvom, v času »ranjke« Avstrije pa še z nemškim upravnim in vojaškim aparatom. Igra zaobjema obdobje pred, med in po 1. svetovni vojni, ki je spritočno naglih sprememb te odnose še poslabšala, tudi med nekdanjimi znanci in celo prijatelji. Naravnost grozljivi zgledajo prizori neusmiljenega bombardiranja mesta. Igralcem iz vzhodne Slovenije gre vsa pohvala, da so se naučili tudi po nekaj stavkov v italijanščini in celo v furlanščini.

V ponedeljek so člani teatra iz Krškega dvakrat stopili na oder. Najprej v dopolodanskih urah, ko so *Ikarusa* prikazali dijakom slovenskih višjih šol, nato pa še zvečer, ko so si lepo zasnovano odško delo ogledali abonentni letosnjega Komigoja. Malo je manjkal, da bi juntrana predstava odpadla, kajti pretežni del mesta, zlasti pa njena severna četrta, je bil več ur brez elektrike. Luči so se zasvetile tik pred pričetkom predstave.

Dijaki (desno)
člani Tik-Tak
teatra (spodaj)

FOTO J.K.

Pred večerno predstavo je prišlo do presenečenja. Na oder so stopili člani Tik-Tak teatra iz Gorice, ki so v uniformah in oblekah iz obdobja 1. svetovne vojne prebrali nekaj zanimivih zgodb in pripovedi. Robert Cotić v avstro-ogrski uniformi, Andrej Pahor v italijanski, Solange Degenhardt v obleki medicinske sestre in Nadja Šuligoj v vlogi »dame« so ob režiji Kristine Di Dio pripovedovali o ušeh in drugih nadlogah, o javnih hišah in raznih zadevah, ki se pojavljajo ob vojnah. Zgodbe so bile podane v slovenščini, italijanščini in deloma v nemščini. Drugi del pripovedi bo na sporednu v ponedeljek, 4. aprila, pred predstavo Demogela. Napovedana je tudi predstava na vlaku, ki bo iz Novih Goric peljal proti Jesenicam. (vip)

Do 3. aprila bo v Frančiškanski dvorani na Sveti Gori na ogled razstava velikonočnih pirhov, ki so jih prispevali posamezniki, društva in razne skupine. Gre za 11. tovrstno razstavo, ki se pridružuje še starejši in umetniško dovršeni razstavi jaslic, ki velja za eno odmevnjejsih prikazov na Sveti Gori. Razstava pirhov so slavnostno odprli minilo soboto ob prisotnosti velikega števila ljubiteljev te ljudske umetnosti, ki je zelo znana in razširjena tudi v naših krajih. Priložnostna nagovora sta imela svetogorskij gvardijan, pater Pepi Lebreht in podžupanja mestne občine Nova Gorica Ana Zavrtanik Ugrin. O krajevnih običajih in značilnostih pirhov v Vodicah in okolici je spregovorila Petra Zavrtanik. Za kulturno kulturo prireditve je poskrbel mladinski pevski zbor iz župnije Nova Gorica pod taktilko Anje Valantič.

Ob lepih pobudi gre podčrtati, da prijetje že veliko let sodeluje tudi krajevna skupnost Pevma, Štmaver in Oslavje, ki poskrbi, da svoje »mojstrovine« na razstavi prikažejo tudi mladi in starejši umetniki iz zamejstva. Tokrat so se vabilo prirediteljev odzvali otroci pevmskega otroškega vrtca Pikapolonica, ki so prispevali kar nekaj lepo posbarvanih in okrašenih velikonočnih jajc. Razstavo si je moč ogledati vsak dan od 15. do 17. ure, ob sobotah od 10. do 18. ure, ob nedeljah in praznikih pa od 9. do 18. ure. (vip)

GORIŠKA BRDA - Pomladne prireditve

Pohodi, vino in kultura

V Goriških Brdih bodo kot uvod v letošnjo turistično sezono obiskovalcem ponudili pester preplet turističnih, športnih in kulturnih zgodb. »Ker nam enogastronomija ni tuja, v letu 2015 so naša Brda postala tudi Evropska destinacija odličnosti na področju lokalne kulinarike in gastronomije, bomo prihajajoče dogodke začinili tudi s to noto,« objavljuba Tina Novak Samec, direktorica briškega Zavoda za turizem, kulturo, mladino in šport (ZTKŠM).

Pomladno dogajanje v Goriških Brdih začenja 30. marca s kulturo in festivalom Svirél, ki bo med drugim potekal tudi na briških lokacijah. Tretjega aprila se bodo z Brda & Collio kolesarskim maratonom podali v športne vode. »Gre za drugo izvedbo tega čezmnejnega kolesarskega maratona dolžine 38 kilometrov. Na poti bodo kolesarji premagali 1.200 višinskih metrov, pričakujemo pa okoli 300 udeležencev iz štirih držav: Slovenije, Italije, Hrvaške in Avstrije,« napoveduje koordinator projekta Vasja Benedetič.

Obiskovalce bodo domačini v Višnjeviku na Praznik rebule in oljnega olja povabili že sedemnajsti, tokrat že med 15. in 17. aprilom, se pravi en mesec prej kot običajno. Tokratni praznik so iz dveh podaljšali na tri dni. Vrhunec praznika bo na soboto, ko pripravljajo degustacijo okoli 100 rebul iz Brd, Vipave in Italije, degustacijo oljnega olja, prodajo domačega peciva in sira, domačo hrano, kronanje kraljice rebule, zvečer pa ples s Čuki. Vstop je prost, med vinsko kleščijo v Dobrovem in Višnjevikom bo organiziran avtobusni prevoz.

Tudi praznik Brda in vino se v novi preobleki, ki jo ima že tretje leto, vse bolj uveljavlja med obiskovalci. Večina, kar 75 odstotkov, jih prihaja iz tujine, in sicer iz Italije in Avstrije. »Dosej smo že prejeli 200 rezervacij iz Avstrije,« pravi Sebastjan Mavrič iz agencije Marica. Festival bo na sporednu v soboto, 23. in nedeljo, 24. aprila. Sobotni del prinaša ponudbo okoli 80 gostincev in vinarjev ter kulturni program, za vstopino bo treba odšteti 45 evrov, nedeljski del pa je odprt za široko javnost, prinaša pa tržnico s ponudbo vinarjev in lokalnih proizvodov.

»K tekaškemu maratonu Eko maratona smo lani pristopili prvič, ko je potekal tudi po slovenski strani Brd. Tokratna četrtja izvedba bo torej že drugič čezmnejna,« pojasnjuje Mateja Drnovšček iz ZTKŠM Brda. Maraton bo potekal 23. in 24. aprila, po besedah sogovornice se uvršča med eno od petih najpomembnejših tovrstnih prireditiv na nacionalnem nivoju v Italiji. Gre za tekmovalni tekaški maraton dolžine 46, 24 oziroma 9 kilometrov. Manj pripravljeni obiskovalci pa se bodo lahko udeležili 3, 6 ali 12-kilometrskega rekreativnega teka ali hodo po Brdih. »Lani smo imeli 2.000 teka-

čev in še okoli 500 ostalih prijavljenih udeležencev. Letos računamo, da bo gostov okoli tisoč več,« pravi Drnovščekova.

Pomladni del prireditve v Goriških Brdih se bo zaključil s pomladnim festivalom pohodništva, ki se drugo leto zapored vključuje v projekt Slovenija hodi. »Letos imamo kar deset pohodov. Naj izpostavim kar prvega po vrsti, ki je tudi letošnja novost: to je pohod po oljni poti v okviru praznika rebule in oljnega olja v Višnjeviku. Na sporednu bo 17. aprila,« napoveduje Erika Kovačič Marinčič iz ZTKŠM Brda. Sledijo pohod po poti Eco maratone, tradicionalni pohod krajevne skupnosti Medana, Bosi po Brdih, trekking z oslički, pohod po potek Štorije, ki vključuje prioritša snemanja nadaljevanke Ena žlahtna štorija, Sabotinski pohod ob polni lun, spominski pohod Peternel-Korada, Pohod po Poti miru in zaključni pohod od česnje do česnje 5. junija.

Katja Munih

Pohod med briškimi vinogradi

GORIŠKA BRDA Festival Svirél z rekordno udeležbo

Vila Vipolže

FOTO K.M.

Prihodnji teden se v Goriških Brdih začenja 8. zaporedno mednarodno tekmovanje in festival za soliste ter komorne skupine Svirél, ki bo potekal med 30. marcem in 17. aprilom. Po besedah koordinatorke projekta Metke Sulič gre za največje mednarodno glasbeno tekmovanje v Sloveniji, ki se s 700 prijavljenimi glasbeniki uvršča v središče največjih srednjeevropskih mednarodnih glasbenih tekmovanj. Med novostmi, ki jih prinaša letošnji festival, je vključitev orgel in čembala v tretjo tekmovalno disciplino, s tem je postal Svirél edino slovensko tekmovanje za orgle, nova so tudi tekmovalna prioritša: v Goriških Brdih sta dve, in sicer grad Dobrovo in Villa Vipolže, v Novi Gorici pa konkatedrala Kristusa Odrešenika.

Interpretacije solistov in komornih skupin treh različnih disciplin (godala - brenkala, pihala - trobila - tolkala in harmonika - orgle - čembalo) bo ocenjevala mednarodna žirija z uveljavljenimi profesorji in koncertanti. Letos organizatorji beležijo rekordno število prijavljenih, in sicer 700 udeležencev iz 22 držav Evrope, ZDA in Azije. Dvajset odstotkov oziroma okoli 140 prijavljenih prihaja iz tujine. Sicer pa se udeleženci letošnjega Sviréla delijo na 520 solistov in 57 komornih skupin s skupaj 180 članji. Z njimi prihaja sto korepetitorjev, na festivalu bo sodelovalo še 350 gostujučih glasbenikov, v to število je vključena žirija tekmovanja Svirél. Če vse številke strnemo, ugotovimo, da bo na letošnjem festivalu 1.200 glasbenikov. Festival bo imel tudi pozitivne učinke na tukajšnji turizem, gostje bodo v Goriških Brdih ustvarili kar 400 nočitev.

Mednarodno glasbeno tekmovanje bo spremljal prav tako 8. mednarodni festival za soliste in komorne skupine Svirél. Festival vključuje 20 glasbenih dogodkov na desetih prioritših: v Kojskem, Vipolžah, Šmartnem, Slovencu in na Dobrovem, v Novi Gorici, Kromberku, Šempetu pri Gorici in v Gorici. Koncerne na briških prioritših bo obogatila enogastronomski ponudbi s posameznimi prioritši. Na festivalu bodo gostovale komorne zasedbe slovenskih in italijanskih glasbenih šol; med njimi bo tudi Slovenski center za glasbeno vzgojo Emil Komel iz Gorice. (km)

SOVODNJE - V knjižnici o nepoznanih vidikih Goriške fronte

Protislovno vedenje vojske

Za glasbeno popestritev je poskrbela dvojica No-Bel, tretji član - oče Giulia Regenija - jo je začasno zapustil

Rupel, Patat in Mattiussi (desno); udeleženci predstavitve knjige (spodaj)

BUMBACA

imel Aldo Rupel, v imenu založbe pa je posegel Dario Mattiussi.

Avtor je izpostavil nekaj pojavnosti, ki doslej niso bile vedno poudarjene: na primer protislovno vedenje kraljeve vojske, ki se je upirala nemški vojski na Razdrtem, in Soški dolini in pri Solkanu, a ni sprejela sodelovanja s splošno ljudsko vstajo. Res pa je, da je partizanskim bataljonom izročila razstrelivo za rušenje mostov in cest. General Malagutti je ukrepal dokaj korektno, a više poveljstvo v Vidmu je mislilo in ukrepalo drugače. Nemške enote so s Trbiža prišle v Gorico, ne da bi naletete na kakšno zapreko. Avtor je v knjigi tudi znova postavil v prave razsežnosti število pripadnikov furlansko italijanskih vstajnikov, ki jih je bilo 800 na celotno število 5.000. V zadnjem desetletju je namreč število naraščalo do 1.400.

Velja zopet izpostaviti izreden vidik, da je namreč »Battaglia di Gorizia« bila leta 1943 najimnожičnejša oblika upora na Apeninskem polotoku in na ozemlju tedaj italijanske kraljevine, in sicer tudi brez doprinosa Primorcev.

Zaporedne posege je povezovala glasbena dvojica NO-BEL(lum) - (Ne vojnam) z izvajanjem borbenih pesmi ob spremljavi instrumentov. Presunljivo je bilo zavedeti, da ju je (začasno) zapustil tretji član, in sicer oče Giulia Regenija, fanta, ki so ga v Egiptu mučili in ubili. Neposredno po tragičnem dogodu se nekaj časa ne bo čutil nastopati pred publiko, zlasti ne z glasbenimi komadi, pa čeprav v okviru zavzemanja za mir in svobodo.

Večer je zaključila županja Alenka Florenin, ki je petnajst prisotnih in preko njih ostalo javnost povabila, naj nadaljuje tudi v prihodnosti obiske v novih prostorih občinske knjižnice. (ar)

GORICA - Festival Komigo

Tri predstave v »mini-abonmajku«

V Kulturnem domu v Gorici je v okviru festivala Komigo možen nakup »mini-abonma«, ki vključuje predstavo o prvi svetovni vojni v italijanskem jeziku, furlansko-tržaški derbi in koncert slovenskega kantavtorja Vlada Kreslina.

Prva predstava bo v ponedeljek, 4. aprila, ob 20.30, bo na vrsti komedija *Demoghela* v produkciji skupine Studio giallo iz Trsta. V glavnih vlogah bo nastopil Maurizio Soldà, režijo je podpisal Boris Kobal. V četrtek, 14. aprila, ob 20.30 bo komični derbi med Trstom in

Furlanijo; nastopila bosta Sdrinale iz Vidma in Dino Bronzi iz Trsta. V torek, 10. maja, ob 20.30 bo koncert Vlada Kreslina z naslovom *Če bi midva se kdaj srečala*. Skupaj z njim bosta nastopila tudi pevki Gabriella Gabrielli iz Gorice in Tatjana Mihelj iz Nove Gorice. »Mini-abonma« stane 25 evrov. Podrobnejše informacije in program festivala Komigo so na voljo na spletni strani Kulturnega doma na naslovu www.kulturni-dom.i.oz na tajništvu Kulturnega doma V Ulici Brass (tel. 0481-33288).

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
AL PONTE, Ul. don Bosco 175, tel. 0481-32515.

DEŽURNA LEKARNA V MOŠU
MORETTI, Ul. Olivers 70, tel. 0481-80220.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
LUZZI DAVERIO, Ul. Matteotti 13, tel. 0481-60170.

DEŽURNA LEKARNA V RONKAH
ROMJAN (ALLA STAZIONE), drevo red Garibaldi 3, tel. 0481-777446.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
OBČINSKA 1, Ul. Aquileia 53, tel. 0481-482787.

Mali oglasi

BRIŠKO SKRINJO, starinsko, s tipično poslikavo prodam; tel. 338-6603682.

Gledališče

21. GLEDALIŠKI FESTIVAL »UN CASTELLO DI ... MUSICAL & RISATE« v Kulturnem domu v Gorici: v soboto, 2. aprila, ob 20.30 »Animali della fattoria«, nastopa skupina Step iz Ancone (režija Alberto Manini); predpredaja v knjigarni Antonini na Korzu Italia 51/A v Gorici, tel. 0481-30212.

KOMIGO 2016: V GORICI: v Kulturnem domu v ponedeljek, 4. aprila, ob 20.30 »Demoghela« (Maurizio Soldà, režija Boris Kobal); vstopnice pri blagajni Kulturnega doma, www.kulturnidom.it.

KULTURNI DOM V GORICI obvešča, da je možen vpis »mini abonmaja« za komični troježični festival Komigo 2016 za tri predstave: komedija »Demoghela« v italijanščini (Maurizio Soldà, režija Boris Kobal) v ponedeljek, 4. aprila, ob 20.30; »Derby komigo« Furlanija vs Trst v furlanščini in italijanščini (Sdrindule in Dino Bronzi) v četrtek, 14. aprila, ob 20.30; koncert Vlada Kreslina »Če bi midva se kdaj srečala« v torek, 10. maja, ob 20.30; informacije in vpisovanje v tajništvu Kulturnega doma v Gorici, tel. 0481-33288, info@kulturnidom.it.

V GLEDALIŠČU VERDIV GORICI: v nedeljo, 3. aprila, ob 20.45 Tulsa Ballet, »Masters of Dance«. V petek, 15. aprila, ob 10. uri v angleščini »The Wizard of Oz« (»Verdi Young Matinée«). V soboto, 16. aprila, ob 20.45 (izven abonmaja) »Caravaggio« Vittoria Sgarbi; informacije po tel. 0481-383602 (od ponedeljka do sobote 17.00-19.00), www3.comune.gorizia.it/teatro.

V KULTURNEM CENTRU LOJZE BRATUŽ, Drevored 20. septembra 85, bo v torek, 19. aprila, ob 20.30 muzikal »Cvetje v jeseni«; nakup vstopnic do četrtna, 31. marca, pri blagajni Kulturnega centra Lojze Bratuž, tel. 0481-531445, info@centerbratuz.org.

V SLOVENSKEM NARODNEM GLEDALIŠČU v Novi Gorici: v četrtek, 24., in petek, 25. marca, ob 20. uri »Ljubzen do bližnjega« (Avtorski projekt); informacije po tel. 003865-3352247, blagajna@sng-ng.si.

Kino

DANES V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 17.30 »Kung Fu Panda 3«; 20.00 - 22.10 »Ave, Cesare!«. Dvorana 2: 17.45 - 19.50 - 22.00 »Rom«.

Dvorana 3: 18.00 - 19.50 - 22.00 »Weekend«.

DANES V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 18.00 - 21.00 »Batman VS Superman: Dawn of Justice«.

Dvorana 2: 17.45 - 20.15 (»Grande Arte al Kinemax«) »Renoir: Oltraggio e seduzione«; 22.15 »Ave, Cesare!«.

Dvorana 3: 17.30 - 20.00 »Kung Fu Panda 3«; 22.15 »The Divergent Series: Allegiant«.

Dvorana 4: 17.40 - 20.00 - 22.10 »Truth - Il prezzo della verità«.

Dvorana 5: 17.15 - 20.10 »Suffragette«; 22.10 »Forever Young«.

Razstave

DRUŠTVO ŽENA IN DEKLET iz Trnovega pri Novi Gorici vabi na ogled razstave velikonočnih pirov v prostorih Medgeneracijskega središča (Gradnikove brigade 33) v Novi Gorici; do 4. aprila vsak delavnik 9.00-16.00; vstop prost.

NA GRADU DOBROVO: muzejska zbirka bo od torka, 29. marca, do ponedeljka, 11. aprila, zaprta za ogled, ker bo potekalo mednarodno glasbeno tekmovanje in festival Svirel 2016. **V GORICI:** v Fundaciji Goriške hranilnice v Gosposki (Carduccijevi) ulici 2 bo razstava »Soldati-Quando la storia si racconta con le caserme« danes, 23. marca, odprtja ob 17. ure; ob 18. uri bo predavanje »La bacchetta di Arturo Toscanini sul Monte Santo«, ki sta ga pripravili Alba Noella Picotti in Marisandra Calacione v sodelovanju s Fulviom Senardijem, glasbeno bo spremljal pianist Gabriele Avian.

V GORICI: v galeriji Ars nad Katoliško knjigarno na Travniku je na ogled fotografska razstava »Velike Žablje« udeležencev fotografskega tečaja, ki ga je pripravil fotoklub Skupina75; do 31. marca po urniku odprtja knjigarnе.

V GORICI: v prostorih Taverne Al Museo v goriškem grajskem naselju je na ogled razstava črno-belih fotografij člena fotokluba Skupina75 Marka Vogriča »1915-2015«; ob urnikih lokala (9.30-21.00, ponedeljek zaprto) do 31. marca.

V GRADIŠČU: v galeriji Spazzapan v palači Torriani, Ul. Ciotti 51, je na ogled razstava »Natura e design-Le collezioni Gervasoni dal 1882 al 2015«; do 17. aprila, 10.00-19.00; informacije po tel. 0481-960816, www.galleriaspazzapan.it.

V GORICI: na sedežu kulturnega združenja Prologo (Ul. G.I. Ascoli 8/1) bo v sklopu niza »Al fine lo spirito fa quello che vuole« v soboto, 26. marca, ob 18. uri odprtje razstave Rafaële Santilla; na ogled bo od 29. marca do 2. aprila 17.00-19.30 ali po dogovoru (tel. 366-2440162).

POKRAJINSKI MUZEJI v Gorici obveščajo, da je vsako prvo nedeljo v mesecu vstop v muzej v goriškem grajskem naselju in v palačo Attems v Gorici brezplačen.

V GORICI: v galeriji La Bottega v Ul. Nizza 4 je na ogled razstava Lorisa Agosta; do 31. marca od torka do sobote 10.30-12.00, 16.30-19.00.

V TRŽIČU: v kavarni Carducci v Ul. Duca d'Aosta 83 je na ogled fotografska razstava Katie Bonaventura »Nascondigli #02«; do četrtna, 31. marca, 7.30-22.00, zaprto ob ponedeljkih.

V GORICI: v galeriji Leg Antiqua na Korzu Verdi 73 je na ogled razstava »Danzando con la vita« umetnika Cesareja Devetaga; do 3. aprila od ponedeljka do sobote 9.00-12.30, 15.30-19.30; vstop prost.

V GORICI: v galeriji Kulturnega doma je na ogled razstava »Trilogija utrinkov iz prve svetovne vojne«; do 4. aprila ob delavnikih 10.00-13.00 in 16.00-18.00; informacije tel. 0481-33288, info@kulturnidom.it.

V AJDOVŠČINI: v Pilonovi galeriji je na ogled razstava »Mario Palli, izbrisani odtisi«; do 17. aprila (od torka do petka 9.00-18.00, ob sobotah in nedeljah 15.00-18.00).

V GORICI: v kavarni Hic Caffe' v Ul. don Bosco 165 je na ogled fotografska razstava Saše Batiča »Po sledah preteklosti, Gorica včeraj in danes«; do 17. aprila od ponedeljka do sobote 7.30-13.30 in 15.00-21.00 ob nedeljah 7.30-13.00.

V GORICI v Kulturnem centru Lojze Bratuž je na ogled razstava »Ženski obrazci in izrazi«; do 30. aprila od ponedeljka do petka 17.00-19.00 ter ob prireditvah ali po domeni.

V GORICI: v Pokrajinskih muzejih v grajskem naselju je na ogled razstava z naslovom »Gorizia, capitale della seta«; do 30. aprila od torka do nedelje 9.00-19.00.

Čestitke

»V Škrljah živi, z Abrahamom srečal se te dni. Da bi zdrav in vesel še sviral naše melodije, ta želja je Škrljanske kompanije.«

Koncerti

GLASBENA MATICA Gorica prireja 9. srečanje komornih skupin z naslovom »Z glasbo v pomlad«. Nastop učencev Glasbene matice bo v Kulturnem domu Jožef Češčut v Sovodnjah danes, 23. marca, ob 18. uri.

Šolske vesti

JASLI TIKA TAKA obveščajo, da bosta dneva odprtih vrat v ponedeljek, 4. in 18. aprila. Starši si bodo lahko ogledali jasli in se pogovorili z vzgojiteljicami med 16.30 in 18.30.

Izleti

22. »VIVICITTA' - POŽIVIMO MESTI«: netekmovalna pohodniška prireditev na treh progah (10, 5 in 3 km) bo v nedeljo, 3. aprila, ob 10.30 s startom s Trga Evrope - Transalpine. Prirejajo goriški UIISP, Športni zavod Nova Gorica, ZŠSDI, ŠD Mark in GS Marathon Gorica.

3. ENOGASTRONOMSKI POHOD KRAŠKIH DOBROT 2016 bo v nedeljo, 10. aprila, s startom izpred centra Danica na Vrhu med 8.30 in 10. uro. 10 km dolga proga bo označena, po poti bodo stojnice s kraškimi dobrotami, na Debeli griži si bodo pohodniki lahko ogledali kavne v spremstvu in ob razlagi znanj raziskovalcev preteklosti Mitje Jurna in Marcia Mantinija; ob placilu startnine bodo udeleženci prejeli bone za degustacije in topel obrok ob zaključku pohoda. V centru Danica bo na ogled razstava o prvi svetovni vojni raziskovalke preteklosti Branke Sulli iz Trsta; začelena je prijava med 30. marcem in 7. aprilom na info@pohod.it, informacije www.pohod.it.

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV za Goriško prireja v petek, 27. maja, enodnevni izlet na Goli otok in na druge otroke Kvarnerškega zaliva. Vpisujejo po tel. 0481-884156 (Andrej F.), 0481-20801 (Sonja K.), 0481-882183 (Dragica V.), 0481-78138 (Sonja Š.). Obvezna sta veljavni osebni dokument in davčna koda.

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV za Goriško prireja v petek, 27. maja, enodnevni izlet na Goli otok in na druge otroke Kvarnerškega zaliva. Vpisujejo po tel. 0481-884156 (Andrej F.), 0481-20801 (Sonja K.), 0481-882183 (Dragica V.), 0481-78138 (Sonja Š.). Obvezna sta veljavni osebni dokument in davčna koda.

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV za Goriško prireja v petek, 27. maja, enodnevni izlet na Goli otok in na druge otroke Kvarnerškega zaliva. Vpisujejo po tel. 0481-884156 (Andrej F.), 0481-20801 (Sonja K.), 0481-882183 (Dragica V.), 0481-78138 (Sonja Š.). Obvezna sta veljavni osebni dokument in davčna koda.

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV za Goriško prireja v petek, 27. maja, enodnevni izlet na Goli otok in na druge otroke Kvarnerškega zaliva. Vpisujejo po tel. 0481-884156 (Andrej F.), 0481-20801 (Sonja K.), 0481-882183 (Dragica V.), 0481-78138 (Sonja Š.). Obvezna sta veljavni osebni dokument in davčna koda.

ONAV (Vsedržavna organizacija poskuševalcev vin) organizira avtobusni izlet v Verono z obiskom mednarodnega sejma Vinitaly v nedeljo 10. aprila; informacije in vpisovanje: Franca Cipolla (tel. 393-1999202, francac45@gmail.com), Bruno Fortunato (tel. 338-9490408, fortunato@bruno@libero.it), anag.fvg@tiscali.it.

ZDRAŽENJE UPOKOJENCEV CISL prireja 24-urni tečaj informatike srednjega nivoja ob 30. marca do 18. maja na sedežu IAL v Ul. Diaz 5 v Gorici; informacije in vpisovanje na sedežu FNP-CISL v Ul. Manzoni 5 v Gorici (tel. 0481-531666, 534516).

V KNJIŽNICI FRANCETA BEVKA na Trgu Edvarda Kardelja 4 v Novi Gorici: v četrtek, 24. marca, ob 18. uri klepet ob knjigi »Večer v klubu« (avtor Christian Gailly); v četrtek, 31. marca, ob 18. uri predstavitev knjige Boža Repeta »Milan Kučan, prvi predsednik«; www.ng.sik.si.

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV za Goriško prireja v sredo, 30. marca, ob 18.30 v Tumovi dvorani v Gorici na Korzu Verdi 51 predavanje o zgodovini ruskega jezika in književnosti. Predavalna bo prof. Nataša Marcon.

V KULTURNEM DOMU V NOVI GORICI: v četrtek, 31. marca, ob 20. uri »Moški so z Marsa, ženske so z Venere« (igra Denis Avdić); informacije po tel. 00386-53354013, www.kulturnidom-ng.si.

VSEDRŽAVNO ZDRAŽENJE POKUŠEVALCEV žganji pijač (ANAG) Furlanije Julisce krajine prireja tečaj za pokuševalce žganj pijač v enoteki v Krminu (Trg XXIV. Maggio) od 30. marca do 27. aprila vsako sredo med 20. uro in 22.30; informacije in vpisovanje: Franca Cipolla (tel. 393-1999202, francac45@gmail.com), Bruno Fortunato (tel. 338-9490408, fortunato@bruno@libero.it), anag.fvg@tiscali.it.

ZDRAŽENJE UPOKOJENCEV CISL prireja 24-urni tečaj informatike srednjega nivoja ob 30. marca do 18. maja na sedežu IAL v Ul. Diaz 5 v Gorici; informacije in vpisovanje na sedežu FNP-CISL v Ul. Manzoni 5 v Gorici (tel. 0481-531666).

SKUPNOST DRUŽIN SONČNICA organizira tečaj telovadbe na prostem pod vodstvom prof. Alda Rupla od aprila do vključno maja, ob sredah od 18.3

Zadnja Olimpiada Bolta?

KINGSTON - Jamajški tekački zvezdnik Usain Bolt, ki je že večkrat napovedal, da bo kariero počasi končal, je še enkrat poudaril, da bodo olimpijske igre avgusta v Riu njegove zadnje. Bolt načrtuje le še nastop na SP v Londonu leta 2017, nato pa bi svojo zelo uspešno poklicno športno pot zaključil, čeprav ne gre izključiti Boltovega nastopa na OI 2020. »Moj trener meni, da lahko nastopam tudi še v Tokiu 2020. Ne pravim, da bom tekel še do takrat, toda trener mi je rekel, naj neham govoriti o tekmovalnem slovesu,« je dejal Bolt.

Messi ji je zlomil zapestje

BARCELONA - Zvezdnik Barcelone Lionel Messi ponavadi z močnimi strelji ogroža nogometne vratarje, včasih pa tudi kakšnega gledalca. Na tekmi v Villarrealom je po zgrenjenem strelu Argentinca žoga zadela gledalko na tribuni za golom, po poročanju španskih medijev pa naj bi ji žoga zlomila zapestje. Navijači se bodo pri Barceloni za neprijetno izkušnjo oddolžili tako, da jo bodo povabili na naslednjo tekmo Barcelone na stadionu Camp Nou.

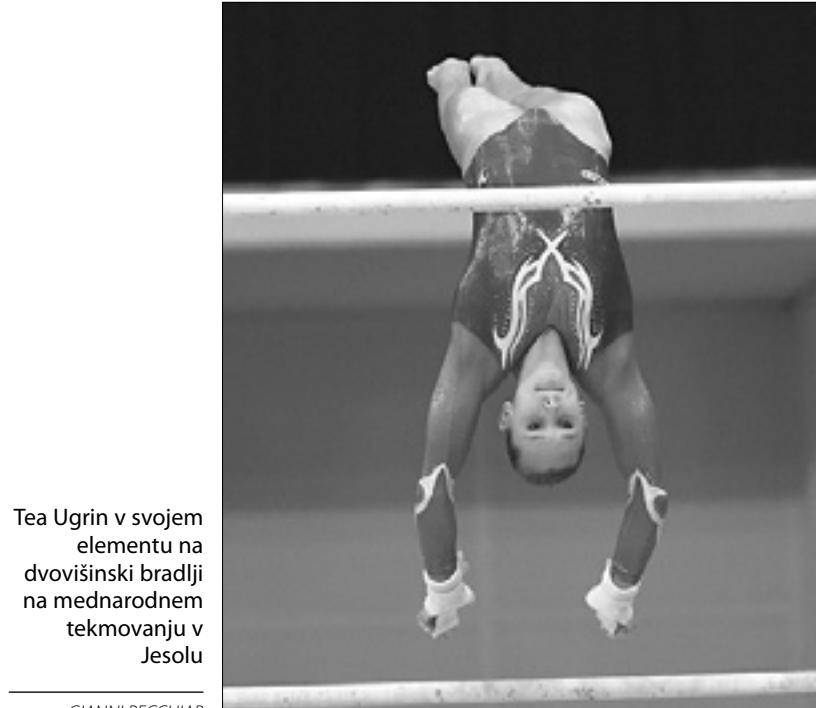
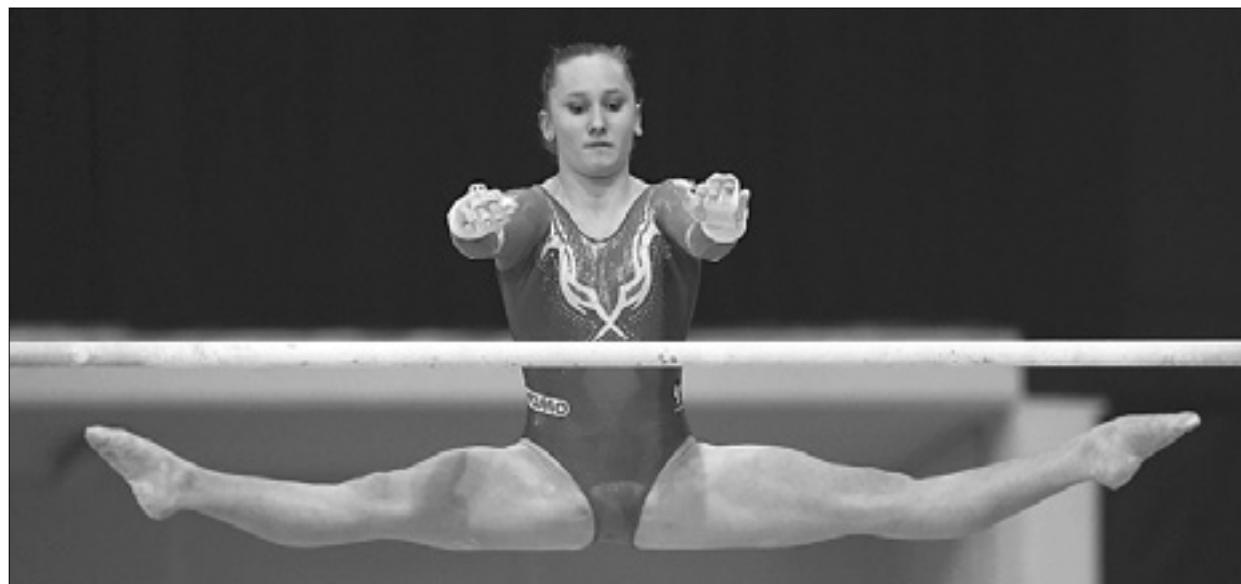
ŠPORTNA GIMNASTIKA - Od 12. do 20. aprila (Test Event) na olimpijskem prizorišču

Tea Ugrin bo okusila Rio

JESOLO - Tea Ugrin, slovenska telovadka tržaškega kluba Artistica 81 (tudi ambasadorka ZSŠDI), bo od 12. do 20. aprila okusila predolimpijsko vzdušje brazilskega Rio de Janiera. Še ne 18-letna Ugrinova, doma izpod Ferlugov, sicer še nima zagotovljenega mesta v državnih reprezentanci, ki si je na lanskem svetovnem prvenstvu izborila mesto na brazilskih olimpijskih igrah (od 5. do 21. avgusta). Italijanski selektor bo žensko ekipo športne gimnastike izbral zadnji trenutek. Aprila bo na olimpijskem prizorišču v Riu še zadnja kvalifikacijska tekma, ki bo določila še zadnja štiri mesta za Rio 2016. Za druge reprezentance, ki že imajo zagotovljeno mesto, bo tekmovanje odličen trening (Test Event), na katerem bodo preizkusili športno dvorano in opremo. Italijanska reprezentanca bo na poskuse reteninge v Rio de Janiero poslala le dve telovadki. Poleg Ugrinove bo čez ocean poletela še Lara Mori, doma iz Firenc.

Pred tem bo Tea Ugrin nastopila na rimski etapi državne A-lige. V Rimu bodo najboljše telovadke tekmovali 2. aprila.

Slovenska telovadka tržaškega kluba Artistica 81 je konec tedna z italijansko izbrana vrsto nastopila na prestižni mednarodni trofeji Jesolo 2016. V soboto so »azzurre« v ekipnem tekmovanju zasedle tretje mesto. Zmagale so svetovne prvakinje iz Združenih držav Amerike. Druge pa so bile Brazilke. Za Italijo se je uvrstila Francija. Tea, ki je dobro opravila vajti na dvovišinski bradljiv in gredi, se je v mnogočebnu uvrstila na 11. mesto. V nedeljo je kot prva rezerva nastopila v finalu na dvovišinski bradljiv, ker se je brazilska telovadka odgovedala nastopu. Tea je dobro opravila vajo, v zadnjem skoku pa je napravila napako, tako da je bila na koncu sedma. (jng)

Tea Ugrin v svojem elementu na dvovišinski bradljiv na mednarodnem tekmovanju v Jesolu

GIANNI PECCHIAR

NOGOMET Slovenija v Kopru z Makedonijo

KOPER - Slovenska nogometna reprezentanca bo danes ob 18. uri nastopila na koprski Bonifiki, kjer jo čaka prijateljsko srečanje proti Makedoniji. Glavna novost današnjega dvoboja so novi dresi slovenske izbrane vrste, ki jih je izdelalo podjetje Nike, predstavili pa so jih na spektakularen način v Luki Koper. Za ogled današnje tekme bo treba odšteti 15 evrov za sedež na pokriti tribuni (otroci do 14. leta 10 evrov), za sedež na nepokriti tribuni pa 12 evrov (otroci 7 evrov).

ZIMSKI ŠPORTI - V Ljubljani

Objeli so Prevca

Na Kongresnem trgu se je zbralo več tisoč navijačev

LJUBLJANA - Po koncu planinskega praznika se je sezona smučarskih športov končala, slovenski junaki belega športa, predvsem najboljši skakalec zime Peter Prevc, pa so včeraj svoje privržence pozdravili še na sprejemu Smučarske zveze Slovenije na Kongresnem trgu v Ljubljani. Vsi tisti, ki niso mogli v Planico ali pa tisti, ki so želeli Prevca pozdraviti bližje, kot so bili v dolini pod Poncami, so včeraj dobili še eno zadnjih priložnosti, preden se bodo športniki podali na zaslužene dopuste. Prevca sicer čaka danes še sprejem v domači Dolenji vasi.

Prevca so se včeraj na odru pridružili še drugi zimski športniki. Ti so še zadnjič pomahali navijačem, ki so jih bučno pozdravili. Na odru so po abecednem vrstnem redu prihajali smučarji različnih panog, za-

čeli so alpinci z najbolj uspešnima Boštjanom Klinetom in Ano Drev, izpostavili so tudi dobitnika medalj na mladinskem SP Sašo Brezovnik in Štefana Hadalina, pa biatlonci na čelu z Jakovom Fakom in Tejo Gregorin, deskarje je predstavljjal najboljši v zimi Rok Marguč, eden najbolj prepoznavnih zimskih športnikov, smučar prostega sloga Filip Flisar, pa je presenetil z novo podobo - značilnim brkom je dodal še košato brado.

Vesna Fabjan je bila ob mladinski svetovni podprvakinja Lei Einfalt glavna predstavnica smučarjev tekačev, telemark smučarje je zastopal Jure Aleš, glavni dogodek popoldneva oziroma večera pa je bil prihod številne skakalne ekipe, v kateri je bila Maja Vtič, bronasta v skupnem seštevku, vodja ženskega dela.

Selfie Petra Prevca s predsednikom Republike Slovenije Borutom Pahorjem

STA/DANIEL NOVAKOVIC

Zadnji so na oder prišli skakalci, tudi svetovni mladinski podprvak Domen Prevc, med njimi pa je bil seveda glavni njegov starejši brat Peter Prevc, ki je požel največ navdušenja med številnimi navijači.
»Ponosen sem, da sem spravil toliko ljudi,« je dejal Peter Prevc. »Najprej, ko sem

bil trikrat drugi, so mi dejali, da mi malo manjka. Na koncu sezone so me pa spraševali, zakaj moram vedno zmagati. Tako da ni bilo nikoli prav. A smo vseeno v dobrih odnosih,« je sezono in odnose s tekmemi podobil Prevc. Ena od zanimivosti sprejema je bila tudi uradna predaja smuči Petra Prev-

Vstopnice za Turin

TURIN - Od pondeljka, 4. aprila, bo mogoče kupiti vstopnice za košarkarski predolimpijski turnir, ki bo v Turinu od 4. do 9. julija letos. V skupini A bodo nastopili Iran, Grčija in Mehika, v skupini B pa Italija, Hrvaška in Turčija. Cene vstopnic se sukajo med 12 in 100 evri, možen pa je tudi nakup abonmaja (od 118 do 470 evrov). Karte bo mogoče kupiti na spletni strani www.ticketone.it, od 8. aprila dalje pa tudi na www.vivaticket.it in www.piemonteticket.it.

Bouhanni ponovno zmagal

BANYOLES - Francoz Nacer Bouhanni (Cofidis) je zmagovalec druge etape kolesarske dirke po Kataloniji. Na preizkušnji svetovne serije je v drugi etapi, dolgi 179 km, med Matarom in Olotom, v skupinskem sprintu premagal Belgijca Giannija Meersmana in Philippa Gilberta.

Fifa odprla preiskavo

ŽENEVA - Etična komisija Mednarodne nogometne zveze je odprla preiskavo šestih domnevno podkupljenih ljudi, ki naj bi bili vpleteni v proces podeljevanja svetovnega prvenstva leta 2006 v Nemčiji. Med šesterico sta tudi Wolfgang Niersbach, nekdanji predsednik nemške nogometne zveze (DFB), in Franz Beckenbauer, nekdanji nemški reprezentant in podpredsednik DFB.

Dirke niso odpovedali

BRUSELJ - Organizatorji današnje belgijske enodnevne dirke Dwars door Vlaanderen so včeraj sporočili, da dirke ne bodo odpovedali. Mnogi so bili po včerajšnjih terorističnih napadih prepričani, da se bodo prireditelji odločili za odpoved dirke, ki ima start v Roeselaru in cilj v Waregemu. Po posvetu s policijo so opoldan sporočili, da dirka bo, direktor dirke Guy Delasie pa se je popoldan sestal še z direktorji ekip. »Protokol bo bolj skromen, kot je bilo misljen, pred startom bo minuta molka, ker Belgija žaluje. Varnostne sile v Roeselaru in Waregemu so sporočile, da bodo zagotovile varnost kolesarjev in navijačev, lokalni guverner je sporočil, da je v stiku z ministrstvom. Če se vlada v Bruslu odloči in odpove dirko, bomo odločitev sprejeli. Sicer pa dirka bo,« je sporočil Delasie.

JADRANJE - Olimpijske kvalifikacije v razredu 470

Zadnja priložnost: »V Palmi bova jadrala na vse ali nič«

Slovenska jadralna »azzurra« Jaš Farneti in Simon Sivitz Košuta, člana jadralnega kluba Čupa iz Sesljana, bosta danes odpotovala na španski otok Palmo de Mallorca (Balearsko otoče), kjer bosta v olimpijskih evropskih kvalifikacijah (Trofeja princese Sofije) lovila zadnjo kvoto za nastop na letošnjih olimpijskih igrah v brazilskej Rio de Janieru. Italija je v jadralnem razredu 470 še brez olimpijske kvote. Vozovnico za Rio so si zagotovile Avstrija, Hrvaška, Grčija, Velika Britanija, Japonska, Zda, Francija, Rusija, Španija, Nova Zelandija, Avstrija, Švedska in Švica ter seveda gostitelj poletnih iger Brazilija. Na lanskem SP v Izraelu, kjer jadralca Čupe nista nastopila zaradi Simonove poškodbe (gleženj), so olimpijsko vozovnico staknile še Finska, Nemčija, Argentina, Turčija, Južnoafriška republika in Izrael.

»Plamenček upanja še tli, čeprav več, da bo naloga zelo težka,« sta v nedeljo soglasno povedala Farneti in Sivitz Košuta, ki sta si kot ambasadorji ZSŠDI ogledala finale smučarskih poletov v Planici. Prvi trije plovi ju čakata v pondeljek, 28. marca. V pondeljek in torek bodo selekcije. Najboljši bodo nato nadaljevali v zlati skupini, drugi pa v srebrni. V soboto, 2. aprila, bo na vrsti še regata za kolajne. Regatno polje poznata zelo dobro, saj sta tam trenirala pred kratkim. Vodilju je slovenski trener Sebastian Prinčič, ki trenira v Trstu (razred 420) in je bil nekoč uspešen flokist v razredu 470. Z njima pa bo danes odpotoval trener Luka Strahovnik, doma iz Portoroža. »Luka je sicer trener norveških paraolimpijskih jadralnih posadk. Pred tem je treniral tudi Norvežane, ki so se kvalificirali na londonske olimpijske igre,« je povedal Jaš Farneti in dodal: »Jadrniču ju že na prizorišču. Midva bova jutri (danes) popoldne odpotovala iz Benetka do Barcelone in nato še do Palme. Zadnji teden sva imela predvsem kondicijske treninge. V Palmi pa bova do ponedeljka trenila še na morju. Sva dobro pripravljenia. Jadrala bova na vse ali nič. Nisava česa izgubiti.« Brez olimpijske kvote so poleg Italije še Portugalska, Belgija, Poljska in

Nizozemska. »Treba bo premagati te posadke in obenem še notranjo konkurenco v italijanski reprezentanci. Najhujša tekme sta starša mačka Gabrio Zandoni in Andrea Trani, ki sta se na letošnjem svetovnem prvenstvu v Argentini uvrstila na odlično 6. mesto.«

Olimpijskim kvalifikacijam sledi evropsko prvenstvo, ki bo na otoku Palma de Mallorca od 5. do 12. aprila. (jng)

Jadralca Čupe
Jaš Farneti
in Simon
Sivitz Košuta

NAMIZNI TENIS - Državno prvenstvo

Nekaj smole in brez odmevnih uvrstitev

Namiznoteniške igralke ŠK Kras iz Zgonika so konec tedna nastopile na absolutnem članskem državnem prvenstvu (Top 32) v Caste Goffredu v Lombardiji. Med posameznicami se Eva Carli, Katja ter Martina Milič in Ana Bržan (Molfetta) niso prebole iz skupine. Eva Carli je izgubila proti Chiari Colantoni s 3:0 ter proti Claudii Carrassia 3:2. Brez boja pa je premagala Ileano Irrera. Katja Milič je morala priznati premoč Nikolete Stefanove (3:0), za las pa je izgubila proti Marcelli Delasi (3:2), potem ko je že zmagovala z 2:0. Premagala pa je Bianco Bracco (3:2), kar pa ni bilo dovolj za uvrstitev v drugi del. V skupini 7 je Martina Milič izgubila proti Veronici Mosconi (3:0) ter za las proti Elisi Trott (3:2). Premagala pa je Sofio Mescieri (3:2). Ana Bržan je nastopila v skupini 2. Bržanova, ki letos igra za apuljsko Molfetta v A2-ligi, je premagala Jamilo Laurenti (3:1), praznih rok pa je ostala proti Debora Vivarelli (3:0). Državni prvakinja je postala Nikoleta Stefanova (11. državna prvakinja), ki je s 4:0 premagala Debora Vivarelli. V moški konkurenčni je naslov državnega prvaka potrdil Marco

Rech, ki je dosegel »triplete«, saj je slavil zmago tudi v mešanih dvojicah (skupaj s Chiari Colantoni) in v moških dvojicah (Paolo Bisi). V ženskih dvojicah so vse tri igralke Krasa izpadle v prvem krogu. Eva Carli je igrala skupaj z Marcello Delasa in s 3:2 izgubila proti dvojici Semenza/Stešenko. Katja in Martina Milič pa sta s 3:1 izgubili proti paru Scardigna/Irrera. V drugi krog se je uvrstila Ana Bržan (skupaj z Elio Trott). S 3:0 sta bili boljši od Laurienteve in Conciaurove. V četrtnfinalu pa sta izgubili proti dvojici Colantoni/Bracco (2:3). Državni prvakinji sta postali Veronica Mosconi in Nikoleta Stefanova. V mešanih dvojicah je Eva Carli (skupaj s Simonejem Spinicchio) v prvem krogu izgubila proti Pintu in Loanovi (2:3). Katja Milič je nastopila skupaj z Luco Bressanom. Najprej sta premagala Kuznetsova in Avesanijevu (3:1), nato pa sta izgubila proti kasnejšemu državnemu prvakoma Rechu in Colantoni (3:0).

Namiznoteniške igralke ŠK Kras čaka kraški počitek in nato priprave na play-off A2-ligki bo 16. in 17. aprila v Terniju. (jng)

ALPSKO SMUČANJE Na DP na Žlebeh tudi Fill in Brignonejeva

Od danes do petka se bodo na smučarskih progah na Žlebeh zbrali najboljši italijanski smučarji. Potegovali se bodo za naslov članskega državnega prvaka. Na tekmi, ki jo organizira tržaški Sci Club 70, bodo nastopili zmagovalec smučarskega kristalnega globusa v svetovnem pokalu Peter Fill, Christof Innerhofer, pa tudi mladi tržaški smučar Pietro Canzio, ki je na mladinskih zimskih olimpijskih igrach na Norveškem osvojil srebro v superveleslalomu in bron v kombinaciji. V ženski konkurenčni se bodo za državni naslov potegovale Federica Brignone ter sestri Nadia in Elena Fanchini. Smuk in kombinacija bosta na sporednu jutri, v petek pa bodo odsmučali še superveleslalom.

»Naj se prosim ne zdi, da za društvo delam ogromno, saj je predsednik Marko Ban v tem smislu pravi garač, ki si neprestano prevzema najrazličnejše odgovornosti,« je proti koncu pogovora povedal Pavel Križman. Podpredsednika ŠD Kontovelj smo včeraj zmotili med praznovanjem štiridesetega rojstnega dne. Učitelj v osnovni šoli na Colu je v odborniške vrste prestolil pred petimi leti, domačemu društvu pa je zvest že od mladih nog.

»Do sestnajstega leta sem nastopal za košarkarske mladinske ekipe Kontovela, nato sem bil dve leti mladinec pri Jadrani, kjer sem v članski ekipo v bistvu grel klop, saj sem igral le minutko ali dve, ko je ekipa zmagovala z vsaj petindvajsetimi točkami naskoka,« je simpatično dodal sogovornik, ki je nato nastopal več let za Sokol, za člansko ekipo Kontovela, eno leto pa je igral tudi pri Bregu. »Košarkarske copate sem obesil na klin pred dvema sezonomama, ko sem s Sokolom dosegel svoje edino napredovanje v karieri, in sicer iz promocijske v D-lico. Tako sem se od košarkarke poslovil mirne duše,« je pripomnil Križman, ki se sicer enkrat tedensko z vrstniki še vedno srečuje v telovadnicu na Proseku, kjer še vedno gojijo ljubezen do oranžne zoge.

»V delovanje društvenega odbora se šele vključujem. V preteklosti sem bil pretežno zadolžen za organizacijo Ribade in društvene sestanke na Proseku, v zadnjem obdobju pa se šele učim, kako je treba ravnati z društveno imovino, s športnimi objekti, z zdravniškimi pregledi ipd.,« je pripomnil odbornik Kontovela, ki je bil sicer v zadnjem obdobju zelo obremenjen. »Prostega časa ni bilo veliko, saj imam malega šestnajstmeseca sina, poleg tega pa v Križu gradimo oz. obnavljamo dom, v katerega se borno v kratkem vselili,« je povedal Pavel, ki se bo tako odsefil od rojstnega Kontovela, kjer ga poznajo z družinskim nazivom »Rep«. Domačemu društvu bo še naprej zvest, njegovo zvestobo pa lahko na vsaki domači tekmi občutijo košarkarji članske ekipe v D-lici.

»Moštvo sledim kot gledalec in navijač, zgodilo pa se je tudi, da sem nadomeščal spremjevalca. Vzdušje v ekipi je enkratno, škoda pa, da smo v prvem delu sezone doživel sedem porazov na devetih tekma. Fantje so nato odreagirali, a žal sta nas dve točki ločili od uvrstitev v play-off. Izpostavil bi tudi odličen doprinos mladega Aleksandra Daneua, ki se je v ekipo odlično vključil,« je zaključil Križman. (av)

PLAVANJE

Na mladinsko DP v Riccione gre tudi Gaja Pelà

Gaja Pelà, slovenska plavalka tržaškega kluba Triestina Nuoto, bo nastopila na mladinskem državnem prvenstvu v Riccioneju od 1. do 6. aprila. Dijakinja drugega razreda nižje šole Iga Grudna iz Nabrežine si je vozovnico izborila z zmagama v deželnem prvenstvu v štartah 4 X 100 m prosti in 4 X 200 m prosti.

JADRANJE

Jadralca Sirene v Genovi

Konec tedna so na morju pred Genovo tekmovali v pokalu Italia Laser Cup, na prvi letoski državnih regat v razredu Laser, katere se je udeležilo skoraj 400 jadralcev iz cele Italije. V treh dneh regat so izpeljali šest plovov v srednjem vetru. V mladinski kategoriji laser 4.7 sta nastopila jadralca Sirene, ki sta se uvrstila na 61. mesto Elisa Manzin in 79. mesto Alexander Gabriel Harej.

NOGOMET

Danes Vesna (elitna liga) in mladinci Krasa, jutri Breg

Kriška Vesna bo danes ob 19.30 v Kotenu igrala zaostalo tekmo elitne lige proti Virtusu Corno. Danes bodo igrali tudi deželni mladinci Krasa, ki bodo ob 19. uri v Repnu gostili Pro Cervignano. Jutri bo na vrsti Breg (1. AL). Dolinski klub bo ob 20.30 pri Svetem Sergiju gostil Terzo (zaostala tekma).

KOŠARKA - Under 20 elite

Breg in Jadran do točk

Interclub Muggia - Breg 55:80 (10:30, 27:45, 42:65)

Breg: I. Gregori 11, Gelleni 12, Schiano 5, L. Gregori 8, Crismani 18, Zobec 18, Giuliani 3, Coretti, Bazzarini 5. Trener: Kladnik.

Po porazu v derbiju z Jadrantom je Breg odreagiral in v Žavljah visoko premagal Interclub, ki spada med slabše ekipe v prvenstvu, saj je doslej zbral le tri zmage. Košarkarji Brega so se do uspeha dokopali že v prvi četrtini, med katero so si prigrali kar dvačet točk prednost. Domači so nato zmagali drugo četrtino, a se niso nikoli resneje približali gostom, ki so v drugem polčasu še poveli svojo prednost. Breg je tako dva kroga pred koncem rednega dela prvenstva še vedno na tretjem mestu, ki ga deli z Jadrantom.

Santos - Jadran 53:68 (12:14, 24:38, 38:54)

Jadrani: Kojanec 2, Peric, Albanese 9, Ušaj 17, Kocjančič 11, Skoko 8, Tulliach, A. Daneu 15, Cettolo 17. Trener: Mura.

Združena ekipa je dva kroga pred koncem prvenstva tako kot Breg torej na tretjem mestu, s tem da so Jadrani v košarkarji v nekoliko boljšem položaju, saj lahko računajo na boljšo medsebojno koš razliko. Ne smejo pa si privoščiti spodrsljaja, če želijo do konca ohraniti tretje mesto. Proti skromnemu Santosu je Jadran začel slabo, do reakcije pa je prišlo v drugi četrtini, ko so si gostje priigrali 14 točk prednosti, ki so jih nato obdržali do konca srečanja.

Breg danes za pokal

V telovadnici na Rouni bodo danes ob 18.45 košarkarji Brega nastopili proti moštvu CBU na prvi polfinalni tekmi italijanskega pokala C-lige silver. Ob 20.45 bo nato na vrsti tekma San Daniele - Codroipo. Finale med zmagovalcema bo jutri ob 20.30.

NOGOMET

Branilec Goran Kerpan 150. za Vesno

V nedeljo je na tekmi elitne lige Vesna - Rivignano v vrstah kriške enačnice odigral 150. prvenstveno tekmo 23-letni Goran Kerpan (www.slo-sport.org), ki je krstni nastop v članski ekipi Vesne opravil 25. novembra 2009, ko ga je takratni trener Roberto Veneziano poslal na igrišče v začetni postavi na zaostali tekmi promocijske lige Vesna - Martignacco (1:2). To je bil tudi edini nastop Gorana v tisti sezoni. V naslednji sezoni si je Goran prej s trenerjem Nikčevičem, katerega je zaradi povprečnih rezultatov po 6. krogu (2 točki) zamenjal Massai, že zagotovil standardno mesto v ekipi v vlogi branilca, saj je igral 24 tekem in dal dva gola (S. Daniele, Reanese). Z Massajem je v sezoni 2011/12 igral 24 tekem, dvakrat pa je dobil rdeč karton (Lumignacco, Trieste Calcio). V sezoni 2012/13 ga je trener Zanuttig poslal na igrišče 28-krat. Sodnik Marangone iz Vidma pa ga je izključil v Romansu (Pro Romans - Vesna 2:2). Tudi v sezoni 2013/14 je s trenerjem Zanuttigom igral 28 tekem in dal 2 gola (obakrat proti Torreaneseju). V lanskem sezoni je v elitni ligi igral 25 tekem, sodnik Kumarai iz Verone pa ga je izključil na tekmi s Cordenonsom, tako da je letos z nedeljsko 20. tekmo (1 gol je dal proti Sanviteseju) zbral 150 prvenstvenih nastopov (105 v promocijski in 45 v elitni ligi).

OPEL ASTRA - Nemška srednja limuzina si je zagotovila naslov Avto leta 2016

Za spoznanje krajša astra z več prostora za šoferja in potnike

Vozilo razpolaga s celo vrsto varnostnih sistemov in je mnogo lažje od svojega predhodnika

Vestička sicer ni nova, ampak da ne gre v pozabo: Evropski avto 2016 je Opel astra, ki je s 309 točkami v finalu za las prehitela Volvo XC90.

Poglejmo, kakšna je nova dobitnica. Čeprav je astrina zunanjost povsem spremenjena, je podobnost s prejšnjo serijo očitna. Linije so ostre, še zlasti na boku in v zadku, v prednjem delu so sprednji žarometi manjši, kar prispeva k temu, da je videti širša. Astra se je nekoliko skrčila, saj je skoraj 5 cm krajsa od prejšnje, dva in pol centimetra nižja ter malenkost ožja. V notranjosti pa se prostor za potnike in šoferja ni zmanjšal, v drugi vrsti je celo več prostora za noge potnikov. Avto je sedaj tudi lažji, tako kar zadeva karoserijo kot podvozje, kjer so novo zasnovani elementi podvozja iz posebej lahkega jekla.

Pri Oplu so se odzvali na kritike odjemalcev in nekoliko racionalizirali stikalca, ki jih je doslej bilo treba iskati po vsej osrednji konzoli. Na njej se sedaj šopiri nova večopravilna enota IntelliLink, pod njo pa je klimatska naprava, še bolj dol, pri prestavnici ročici, pa so stikalca za upravljanje varnostnih sistemov avtomobila, ki jih je kar nekaj: Traffic Sign Assistant, Lane Keep Assist s sistemom Lane Departure Warning, Following Distance Indicator in Forward Collision Alert with Collision Imminent Braking, kar vse prispeva k večji varnosti tistih, ki se z astro peljejo. Saj ste videli tudi v reklamo, kjer mali opel samodejno zavira, medtem ko voznica in njena sestrica občudujeta čednega mlajšega bradača.

Če se boste odločili za astro, boste lahko izbirali med 4 različicami: selection, enjoy, innovation in dynamic. Ponudba se začenja pri selection s 1,4-litrskim bencinskim motorjem s 100 KM in 5-stopenjskim ročnim menjalnikom. Vstopna Astra z dizelski motorjem 1.6 CDTI ima 95 KM in opremo selection je na voljo za 17.590 evrov. Dopolnilo za matrične IntelliLux žarome te znaša približno 1.200 evrov.

Stran pripravil Ivan Fischer

ŽENEVA - Atrakcija

Hrvaški električni športnik Rimac zmore čez 1000 KM

Na pred kratkim zaprtjem avtomobilskem salonu v Ženevi so predstavili novi koncept električnega športnika hrvaškega proizvajalca Rimaca. Bistvo Rimacovega avtomobila je elektrika. Na krovu je za 82 kWh baterij, ki poganjajo štiri elektromotorje, nameščene na sredi vsake osi. Skupni output moči je kar 1072 KM in kar 1600 Nm navora. Performančno hrvaški električar prinaša še bolj nadmočne številke – do 100 km/h pospeši v 2,6 sekunde, do 200 km/h v 6,2 sekunde, do 300 km/h pa v 14,2 sekunde. Končna hitrost je 354 km/h. Štirje električni motorji logično usmerjajo navor posamezno na vsako kolo, sistem pa ves čas preračunava idealne vrednosti. Štirikolesni pogon ima štiri načine vožnje, udobje, nadzor, steza in drift, lahko pa si uporabnik sam nastavi vrednosti ali povsem izklopi delovanje.

JAPONSKA - Skupna strategija za segment majhnih vozil

Toyota bo kmalu postala večinski delničar Daihatsuja

Toyota je pred nekaj dnevi potrdila zanemanje za odkup preostalega deleža v Daihatsuju, zdaj pa je novica tudi uradna: največji proizvajalec vozil na svetu bo odkupil še preostali 48,8-odstotni delež v Daihatsuju. Kupčija bo v celoti zaključena do avgusta letos, Daihatsu pa bo postal ena izmed podznamk Toyote. O nakupni ceni obe strani molčita, a neimenovani viri omenjajo ceno okoli 3,2 milijarde dolarjev.

Ko bo posel zaključen, bosta imela Toyota in Daihatsu skupno strategijo za segment majhnih vozil. Obe podjetji sta poudarili, da bo še vedno prisotna razlika med proizvajalcema, Daihatsu pa ostaja glavni v razvoju mikro modelov obeh znamk.

S skupnim razvojem bo prišlo do deljenja tehnologij že v začetnih stadijih, Toyota se bo osredotočala na varnost, okolje, udobje in uporabniško izkušnjo. Daihatsu bo svojo pot iskal pri tehnologijah za varčevanje z gorivom, skupaj pa želijo prodreti na razvijajoče se trge.

Akio Toyoda, izvršni predsednik

Toyote je dejal: »To je priložnost za obe strani in za prekinitev občutkov, da mora vsak iti po svoji poti. Zaupati si moramo in v celoti izkoristiti naše moči. Z dru-

gimi besedami, zdaj se lahko osredotočimo na naše osnovne kompetence. Verjamem, da je to glavni cilj za doseganje in vzdrževanje globalne konkurenčnosti.«

VOLKSWAGEN Odstotek dizlov v prometu se bo najbrž zmanjšal

Volkswagnova afera z dizeljskim motorji, je tako močno pretresla javnost in stroko, da so nekateri tuji komentatorji celo napovedali izgon dizelske tehnologije iz osebnih avtomobilov, vendar do tega ne bo prišlo, ker je to še vedno ena izmed ključnih motornih tehnologij za doseganje nižjih vrednosti CO₂ izpustov, ki so predpisane za leto 2020.

Zakaj Nemci napovedujejo slabe obete za ljubitelje dizelsko gnanih osebnih avtomobilov, ko je več kot polovica lani v Evropi prodanih novih osebnih avtomobilov opremljenih z dizelskimi motorji. Če bodo proizvajalci dizelskih motorjev v bližini bodočnosti žeeli doseči predpisane ekološke norme bodo morali razviti in v proizvodnji implementirati dodatne tehnologije, ki bodo občutno podražile nakup in vzdrževanje dizelsko gnanih avtomobilov. Poleg tega se nad dizelskimi motorji zbirajo čedalje več temnih oblakov zaradi spremenjene davčne politike v številnih državah, ki bo dodatno podražila nakup in vzdrževanje tako gnanih avtomobilov. Trenutna situacija je povsem drugačna, predvsem v Indiji in Evropi, kjer se je lani več kot polovica (52 oz. 53 odstotkov) vseh kupcev novih osebnih avtomobilov odločila za vozila z vgrajenimi dizelskimi motorji.

Na vseh ostalih pomembnih svetovnih tržiščih (ZDA, Kitajska, Japonska in Brazilija) gledajo na kupce novih dizelsko gnanih osebnih vozil kot na čudake, v Braziliji boste zmanjšali, da iskali dizelsko gnan oseben avtomobil, ker so osebna vozila z dizelskimi motorji že zdavnaj izgnali iz javnega prometa.

Po napovedih svetovalnega podjetja Roland Berger bodo dizelski motorji do leta 2030 dokončno izgubili še večje tržne deleže, sploh v segmentih kot sta evropski A in B segment. Dizelski motorji pa bodo postali povsem nišni produkt. Kitajci pa po nalogu oblasti čedalje bolj dovrzeti za električne osebne avtomobile, zato bodo dizelski motorji na Kitajskem še naprej rezervirani predvsem za tovornjake, avtobuse ter kmetijsko in gradbeno mehanizacijo.

JUŽNA AMERIKA - 6200 kilometrov

Iz Ria v Limo z ...avtobusom

Prejšnji teden so odprli najdaljšo redno avtobusno linijo, ki povezuje prioritno letošnjih olimpijskih iger, brazilske Rio de Janeiro, s perujskim glavnim mestom Limo. Povezava je dolga kar 6.200 kilometrov!

S perujskim prevoznikom Ormeño, ki ima svoj sedež v Limi, je sedaj za dokaj ugodnih 185 evrov, kolikor stane enosmerna avtobusna karta, moč prepotovati od Pacifika do Atlantika, 6.200 kilometrov dolga pot med Limo ter Rio de Janeirom pa velja za najdaljšo redno avtobusno linijo na svetu.

Omenjeno pot sicer avtobus prevozi v 102 urah, a je potreben med potjo upoštevati tudi nepredvidene zastope, kar zna celotno potovanje podaljšati še za nekaj ur. Perujski prevoznik sicer ponuja potnikom, ki se bodo odločili za omenjeno pot, moderne in udobne dvonadstropne avtobuse s 56 sedeži, ki se ustavljajo na vsake štiri ure (menjava dveh voznikov), potnikom pa privoščijo še dodatna dva postanka na dan.

Kraje starodobnikov

Sodeč po podatkih o kraju starodobnikov v Nemčiji, sta med tatovi najbolj priljubljena klasična modela porsche 911 in mercedes-Benz 280 SL, ki je zaradi vbočene strehe dobil vzdevek "pagoda".

Samo v Hamburgu so letos ukradli 20 Porschejevih starodobnikov, medtem ko jih je bilo v Aachnu ukradenih 12. V primerjavi z letom 2014 se je število povečalo za deset. Med modeli ukradenih vozil v Aachnu sta bila tudi ford mustang in Volkswagnov kombi T2.

ODPRTA TRIBUNA

Pravica do kronike in prioritete manjšine

ACE MERMOLJA

Segel bom v prejšnji teden in še korak nazaj, kar ni novinarsko, a vendar... Daljno sredo, 16. marca je Kristina Knez polemizirala s poročanjem novinarja PD Sandorja Tenceja o še starejšem srečanju SKGZ in SSO s članicami, ki je bilo v petek, 11. marca v Nabrežini. Udeležilo se ga je 21. predstavnikov organizacij, ki delujejo v okviru oben krovnih zvez, ali pa imajo dvojno članstvo. V bistvu gre za jedro slovenskih organizacij v Italiji.

Kristina Knez je poročevalcu očitala, da je napisal zgolj parcialno kroniko, ki bralcu ni posredovala bistva dogodka. Očitala je tudi naslov članka "Vre med Gorico in Trstom". Kristina Knez je imela prav.

Ko bi novinar statistično preštel naglase posgov, bi iz njih izhajal poudarek na zadovoljstvu, da so se srečali predsedniki in predstavniki organizacij včlanjenih v SKGZ in SSO v takšnem seštvu po skoraj desetih letih in več. Gre za pozitiven korak v odnosih med krovnima.

Posegi na srečanju so bili, ob začetnem podudarku, raznoliki, ker predsednika Bandelj (SSO) in Pavšič (SKGZ) nista podala dnevnega reda, kar bi bilo skoraj nemogoče po deset ali več letnem "hladu". Osebno bi izpostavil dejstvo, da nekatere organizacije že sodelujejo in kujejo nove načrte (glasbeni šoli, založbe itd.). Volja po skupnem reševanju perečih vprašanj je očitna.

Kot eden izmed najstarejših prisotnih na srečanju sem lahko opazil kar nekaj novih in mlajših obrazov, ki prevzemajo nelahke naloge vodenja pomembnih organizacij, tudi takih z uslužbenimi. To ni hec in zato si ti ljudje ne zaslužijo bodic Marija Čuka v PD (dne 15. marca), ki se je navezel na članek Sandorja Tenceja. Menim, da si človek, ki brez dobičkov prevzame odgovornost za neko organizacijo in njene ljudi, zaslubi pohvalo in ne posmeha.

Vrnimo se k začetku: Sandor Tence je napisal pismu Kristine Knez svoj takojšnji odgovor in ga zaključil z besedami: "Priznajte nam (novinarjem op.p.)pravico, da po svoji presoji interpretiramo stvarnost in izberemo naslove člankov in komentarjev." Ne dragi Tence, kot bralec ti te pravice ne priznam. Ne priznam je Primorskemu dnevniku, ne priznam je ostalim časopisom in novinarjem z mano vred, ki sem v penziji. Rak rana sodobne medijske družbe in same demokracije, da si novinarji in poročevalci pretirano lastijo pravico do osebne presoje in interpretacije dogodkov: v naslovih in v poročilih.

Bralci imamo pravico do vsaj kolikor toliko verodostojne kronike. Drugo so komentarji in kolunme, ki izražajo osebni pogled pisca. Iskanje senzacije in opuščanje bistva nekega dogodka ali stvarnosti pa preprečuje bralcu ali poslušalcu, da sploh veda, kaj se je nekje zgodilo. Menim, da vedno bolj živimo v takšni nevednosti, ki ima katastrofalne posledice na družbeno zavest. Novinar je dober, če zna kolikor toliko verodostojno sintetizirati neko dogajanje. Ni režiser, ki interpretira predstavo

cisto po svoje. V SSG-ju smo pred leti gledali Freyovo interpretacijo Lorcove Kravne svatbe, ki je bila brez besed, čeprav je Lorca napisal tekst. To je dovoljeno umetniku in ne kronistu!

Kako je spreverjanje stvarnosti na dnevnem redu, dokazuje tudi trditev, da vodstva Slovencev v Italiji nimajo prioritet. Ta teza je prišla do izraza tudi na omenjenem srečanju z SSO in SKGZ. V resnicni ni tako. Po vojni lahko omenim tri prioritete stvarnosti, ki so tako prioritetne, da se zdijo samoumevne: slovenska šola, Primorski dnevnik ter slovenski radio in pozneje televizija v okviru RAI. Dve sta državni in ena je last zadruge zasebnikov (PD).

V šolo, v Primorski dnevnik in v TS A je bilo vloženih največ sredstev, največ političnih in drugačnih naporov, največ energij in vsakič je bila skupnost kot taka pripravljena pomagati. Posmislimo le na vse akcije za reševanje Primorskega dnevnika in na nastanek Zadruge. Koliko političnih posegov je bilo, je in bo, od Trsta do Rima, storjenih v prid slovenske šole! Morda je bil še najbolj v senci slovenski oddelki RAI. Ob omenjenih stvarnostih sledijo ustanove, organizacije in društva. Na tem seznamu prioritete niso soglasne in samoumevne, čeprav so ustanove korak pred ostalimi (SSG, NSK, glasbeni šoli, SLORI). Finančne krize nastajajo skoraj povsod in odprijo težka vprašanja.

Biti moramo odkriti: prioriteta ni enostavna beseda, ni v kulturi, kot ni v gospodarstvu. Toličko manj ni, če so vključeni zaposleni, ki od dolgočenega dela živijo. Prioritet lahko pomeni celo odpuščanje, kar ni lahko za predsednike in odbore, ki so vse prej kot prepelačani "sekalc glav" v gospodarskem menadžerstvu. Nadalje, s kakšnimi občutki lahko nekomu rečeš, da opravlja nepotrebno delo? To zmorcejo le ciniki, ki pa po lastni naravi ne sprejemajo neplačanih odgovornosti.

Končno ostaja v skupni zavesti nekakšna absolutna prioriteta: vedenje, da je nujno ohraniti dočeločno jezikovno-kulturno jedro, ki bo ostalo kaškovostno. Cilj ni ne dan in ne enostaven. Ko danes častimo jubilej Miroslava Košute, bi mimo vseh besed naglasil dve: slovenski jezik. Košuta je mojster slovenskega jezika, v zamejstvu je med redkimi. Morda bi lahko dodal še eno ali dve imeni. Starejši avtorji, kot so Pahor, Rebula in Merkù bijejo ali so bili (fašizem itd.) boj z jezikom. Majše generacije piscev se prav tako ubadajo z jezikovnimi pomanjkljivostmi, da ne omenjam novinarjev in ostalih poklicnih uporabnikov jezika. Najmlajši enostavno ne pišejo.

Vemo, da nas bo konec, ko bomo izgubili jezik in kulturno osveščenost ter sposobnost nadaljnega ustvarjanja v slovenščini. Vemo, da v tem boju nismo vedno uspešni. Obenem pa ne živimo v popolni megli in brez prioritete, čeprav ni nujno, da dosežeš cilj. Stalno ponavljane, da ni prioritet, pa je kot slaba kronika: zamegli bistvo in izpostavi senzacijo.

ODPRTA TRUBINA

O »nenavadnem renegatstvu« Jožeta Pirjevca

BRANKO MARUŠIĆ

Vrhovno sodišče slovenske države je te dni razveljavilo sodbi okrožnega in višjega sodišča v Ljubljani. S sodbama je bil romansist Boštjan M. Turk obsojen zaradi razčlilive zgodovinarja Jožeta Pirjevca, objavljene v kolumni, ki nosi naslov Referenti in renegati (Reporter, 13. 6. 2011). Vrhovno sodišče je presojalo na podlagi zahteve za varstvo zakonitosti, vložil jo je Turkov odvetnik, in ugotovilo, da kolumnistovega pisana ni mogoče opredeliti kot protipravno dejanje in da je še vedno v mejah ustavne pravice do svobode izražanja.

Naj morebitne pravne probleme, povezane z oprostilno sodbo, rešujejo kompetentni. Podpisane pa zanimajo predvsem primer Jožeta Pirjevca in njegova navezava na besedo renegat, ki jo Slovar slovenskega knjižnega jezika razlagata: odpadnik, navadno narodni.

V časih slovenskega narodnognostnega osvobajanja in utrjevanja je bila ta beseda tudi psovka. V kolumni Boštjana M. Turka Jože Pirjevec ni prikazan kot renegat, ampak kot predstavnik posebnega tipa renegatstva. Kolumnist je svojo trditev oprl na podatek, da je bilo spričevalo osnovne šole v Sežani (kraj je bil od junija 1946 do septembra 1947 v coni A Julijskih krajine, porazdeljene med zavezniško in jugoslovansko vojaško oblast) izdano na ime Jožeta Pirjevca. To pa ni bilo učenčeve, po sodbi podpisane, uradno ime, saj se je ob rojstvu, sredi leta 1940, v takratni Mussolinijevi Italiji, imenoval lahko le kot Giuseppe Pierazzi. Podpisani sem ob rojstvu, dve leti pred tem, prejel uradno ime Francesco Marussi). Še pred priključitvijo Sežane k Jugoslaviji (september 1947) se je družina Pirjevec preselila v Trst. Mesto je bilo vključeno v novoustanovljeno Svobodno tržaško ozemlje (STO) in sicer v cono A, v kateri je delovala Zavezniška vojaška uprava. Jože Pirjevec je v Trst prinesel s seboj tudi svoje uradno veljavno ime. Kolumnist je očitno spregledal to dejstvo, ko je lahko sklepal: »Pirjevec je stopil v nenavadni tip renegatstva: svoje ime je poitaljančil, četudi za to niso obstajali nobeni razlogi ali pritiski.« V Sežani naj bi bil Pirjevec potem takem še Slovenc, po prihodu v Trst pa naj bi se preimenoval v Pierazzi, torej gre za »nenavadni tip renegatstva.«

Primorski Slovenci, ki so postali 15. septembra 1947 jugoslovanski in slovenski državljanji, so s tem prejeli tudi možnost, da pridobijo izvirno obliko pred tem poitaljančenih priimkov; morda se je zataknilo kje pri slovenjenju imen. V Coni A STO pa se del upravnih regulativ iz obdobja fašistične Italije ni menjal. Tudi uradna oblika priimka in imena, ki je izvirala iz časov Italije ali

celo Avstro-Ogrske, je ostajala. Če sledimo ugotovitvi kolumnista Turka, naj bi bili renegati pravzaprav vsi slovensko čuteči prebivalci cone A STO, ker so nosili poitaljančene slovenske priimke in imena. Te jim je vsilil in potrdil najprej tržaški magistrat, kasneje pa še fašistična oblast. Zelo lepe prime najdemo tudi v seznamih dijakov, ki so takrat obiskovali slovenske šole v Trstu in tuji med njihovimi učitelji. Pa še nekaj. So danes renegati ali narodni odpadniki vsi tisti Slovenci v Italiji, ki zaradi različnih razlogov niso spremenili svojih poitaljančenih priimkov v izvirno slovensko obliko?

Jože Pirjevec, ki je v Trstu obiskoval slovensko osnovno šolo in objavljaval v slovenskem tržaškem tisku literarne prispevke, je podobno kot velik del slovenskih sorokov v Italiji ohranjal uradno obliko svojega priimka in imena. S to obliko je vstopil v začetku sedemdesetih let 20. stoletja v italijansko historiografijo in sicer z nekaj objavami, posvečenimi slovenskemu svetu, tudi Slovencem. Skoraj istočasno je začel objavljati tudi v slovenski znanstveni literaturi in prvo objavo (1972) podpisal kot Jože Pierazzi. Sredi sedemdesetih je dosegel spremembo priimka, da je svojo prvo knjigo (Niccolò Tommaseo fra Italia e Slavia), ki je izšla v italijanščini (Bennetke 1977), podpisal v slovenski obliki, v uradni obliki svojega priimka in imena. Vse publikacije (knjige, razprave in članki), ki so ji sledile, nosijo brez izjeme Pirjevev slovenski podpis. Vsebina teh objav in Pirjevev raziskovalnega dela pa je bila in je še usmerjena predvsem v zgodovino slovenskega naroda in Slovanov, zlasti južnih. Velik strokovni iziv je danes ovrednotenje Pirjevevega dosedanja raziskovalnega dela in odmev, ki ga doživlja ne le doma, ampak tudi na tujem. Kje, kako in kdaj moremo zato iskati razloge in iztočnice za trditve o posebnih naravnih Pirjevevega renegatstva?

Samodejno se tako postavlja vprašanje, kaj je gnoal Boštjana M. Turka, profesorja romanskih jezikov in književnosti na Filozofski fakulteti v Ljubljani, da se je nepripravljen in površno lotil vrednotenju narodne zavednosti enega najvidnejših predstavnikov slovenske skupnosti v Italiji akademika Jožeta Pirjevca. Verjetno ne more biti druge razlage, kot da gre za politični obračun, saj sodeč po ideošolski opredelitevi, ki jo kažeta v javnih nastopih, stojita vsak na svojem bregu. Zagotovo pa insinuacije, domneve in nepreverjene vesti ne sodijo na raven akademske razprave. Očitno ima želja po političnem obračunavanju tako moč, da se ji ni mogoče upreti, čepravno se pri tem lahko razgali vsa moč intelektualca in tudi pomanjkljivost njegovega vedenja o obravnavani problematiki.

PISMO UREDNIŠTVU

Replika

Gospod Samo Ferluga!

Ne, ne, ne, res ne morete biti moj prijatelj! Saj potem ko tak sentiment zbledi, ko se duša umiri, se izčisti tudi smisel o prijateljstvu; loči se zrno od plevela. Življene premaga temnino, ki jo je ustvaril vitez iz – teme! Saj ta nerja o nečem, o čemer sploh nisem pisal. Ali je smiseln, da sploh odgovarjam temu nesrečniku – tovarišu, ki se otepa vseh mogočih zločinov komunizma, skoraj smo ga pozabili, že nekaj desetletij se nahaja v kloroformu. Je zgolj deponiran ali pa se usmerja v izginotje, ker je – iluzija..., kdo ve?

Ne, nisem advokat – nobenemu! Sem inženir in nihče me ne bo silil v poslušnost kot nekoč, če sem še hotel ohranjati – dihanje, ker sem svoboden in tudi pokončen človek. Zato, gospod Samo Ferluga, miništri so časi, ko so le samooklicani smeli govoriti kar so hoteli, tudi ubijati, moriti ali se kakorkoli norčevati iz ljudi. Od tega kar be-

žite, ampak ne boste ubežali, kar berite knjigo, na primer: Simon Sebag Montefiore: Stalin, ISBN 978-961-282-000-8. To pa metnim zadošča!

In, končno je dozorelo, da lahko tudi Vam napišem: že zdavnaj je Vas odpisal čas s tako duhovno revščino kot jo je brati v Vašem pisaju, saj prav to je isto kar nju najbolj ločuje, in, gospod Samo Ferluga, pozdravljam vašo samoizključitev, ki je resnično dobrodošla in kar pametno odločitev...

Sicer pa, da zgolj omenim, ker je tako svečano: bilo mi je v čast, da me je kar domov na »garden party« povabil sam ameriški veleposlanik v Ljubljani, kjer sem se med drugimi srečal s skoraj celotno slovensko intelektualno levico, ki je bila v preteklosti podobno kot jaz, deležna ameriške benevolence. Ja, tam so bili sedanji in pretekli ministri ter drugi visoki uradniki, kot čreda imenitnih osebkov, deležna ameriškega gostoljubja. Bilo je prijetno in kar krepko so se mastili ti tovarisi z ameriški-

mi sendviči, zraven pa pili penino... Tam, v politiki, pa ti fantje veselo tolčajo po tistem in tistih, ki jih je povabil, jim nudil, in, še vedno jim nudi gostoljubje v ZDA s finančno podporo... Ja, saj vsi hočajo v Ameriko, levi in desni, nihče ne mara nikamor drugam, ker skoraj nikjer ni toliko uporabnega kot prav v ZDA. Ja, taki smo mi, Slovenci, ko gre za koristi! Hipokriti, dvoljni!

Sedaj pa - samo za poslašek: prva in tudi druga svetovna vojna, in celo reševanje povojne bede ni bilo predstavljivo brez ZDA. Potem pa, če časovno preskočimo desetletja, tudi trpljenje ljudi na Kosovem, pa prelivanje krvi v Bosni se ni moglo zaustaviti brez ZDA. In, velja se zapomniti: če ne bi bilo ZDA, ne bi bilo Jugoslavije, ja, ja, sicer pa berite knjigo: Peter Batty, Titova velika prevara, Kako je Tito zavajal Churchilla, ISBN 978-961-6942-27-0. Fantastično branje!

Halo, gospod Samo Ferluga, kje so bili vaši »drugovi in tovariši« iz komunističnega tabora? V kolhozih. Sicer pa Vam

delač krivico, ker namesto Vas raziskujem, pojasnjujem in zapisujem nekaj, kar že vrabci čivkajo na veji. Ne, ne, ne bom več pisal. Če bi še več, bi še bolj podcenjeval takega človeka, še bolj bi ga porival v smr, kjer vse manj ostaja partner pač pa bitje, kateremu se je zaustavil čas, potrebuje pomagati, vegetira...

Zaradi tega gospod Samo Ferluga, na vaše pisarje ne bom več odgovarjal, ker je dopisovanje z Vami zguba časa in kar ostanite tam, kamor Vas je odložila usoda. Mimo grede, ponudba mojih knjig via HYPERLINK "mailto:berton@siol.net" berton@siol.net, predstavlja izjemno idejo, kar lepi popusti, bogovi so mi naklonjeni, zato hvala za sodelovanje in – adijo!

Dr. Julij Bertoncelj

Komentar z zaščitno

Pred kratkim sem vzel na piko neprimeren komentar moške veleslavomske tekme za svetovni pokal v alpskem smuč-

nju, ki sem jo gledal na drugem kanalu slovenske državne televizije v soboto, 5. marca. Žal se moram k vprašanju poročanja o športnih dogodkih povrniti, saj se je komentatorju iste televizije med zadnjim tekmo štirinovne turneje v smučarskih skokih oz. poletih, ki je bila minula nedeljo v Planici, hudo zarekle. Ubesidel je zoporno misel, da si sodnik, ki ni dosodil Petru Prevcu dvajsetice za njegov zadnji vrhunski podvig, zaslusi zaušnico.

Dejstvo, da se je v slovenski politiki močno razpasel sovražni govor, še ne opravičuje uvajanja grobega izražanja tudi v televizijske prenose športnih dogajanj. Drago Gašperlin

RAI3bis
SLOVENSKI PROGRAM - Na kanalu 103

18.40 Čezmejna Tv: Primorska kronika
20.10 TDD predstavlja **20.30** Deželni Tv dnevnik, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

RAI1

6.00 Aktualno: Il caffè **6.30** 7.00, 8.00, 9.00, 9.55, 13.30, 16.25, 20.00 Dnevnik in vreme **6.45** Aktualno: UnoMattina **10.00** Storie vere **11.10** A conti fatti **12.00** La prova del cuoco **14.05** 16.40 La vita in diretta **15.00** Torto o ragione? Il verdetto finale **18.45** Kviz: L'Eredità **20.30** Igra: Affari tuoi **21.20** Nad.: Tempesta d'amore **20.30** Dalla vostra parte **21.15** Film: Ben-Hur (pust., '59)

CANALES

6.00 Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije, vreme, borza in denar **8.45** Mattino Cinque **11.00** Forum **13.00** 19.55 Dnevnik in vreme **13.40** Nad.: Beautiful **14.10** Nad.: Una vita **14.45** Uomini e donne **16.10** L'isola dei famosi **16.20** Amici Day Time **16.30** Nad.: Il segreto **17.10** Pomeriggio Cinque **18.45** 21.10 Caduta libera! **20.40** Striscia la notizia – La voce dell'in-vadenza **23.30** Matrix

ITALIA1

6.35 Risanke in otroške oddaje **8.15** Nad.: Una mamma per amica **10.15** Serija: Dr. House – Medical Division **12.05** Cotto e mangiatolo – Il menù del giorno **12.25** 18.30 Dnevnik, vreme in prometne informacije **13.00** 17.55 L'isola dei famosi **13.20** Šport **13.55** Nan.: Simpsonovi **14.20** Nan.: Futurama **14.45** Serija: The Big Bang Theory **15.20** Nan.: Mom **15.45** Serija: Due uomini e 1/2 **16.40** Serija: La vita secondo Jim **17.35** Nan.: Mike & Molly **19.25** Serija: C.S.I. - Scena del crimine

21.10 Film: L'uomo d'acciaio (akc., '13, i. H. Cavill, A. Adams, R. Crowe) **23.45** Film: Candidato a sorpresa (kom., '12, i. W. Ferrell)

RAI4

12.55 Rookie Blue **14.20** Teen Wolf **15.15** Fairy Tail **15.35** Aktualno: Anica – Appuntamento al cinema **15.40** 17.15 Streghe **17.10** Novice **17.55** Reign **19.20** Ghost Whisperer **21.10** Black Sails **23.10** L'attacco dei Giganti

RAI5

14.05 Wild Italy **15.00** Brazil: A Natural History **15.55** I grandi fenomeni della natura **16.50** Wild Canada **17.45** Ubiq – Sconfignare **18.15** Novice **18.20** 20.45 Passepartout **18.55** This is Opera **19.50** Art of... Paesi Bassi **21.15** Strinarte **22.10** Simon Shama e il potere dell'arte **23.05** Lo stato dell'arte

RAI MOVIE

14.05 Film: Mission (pust., '86, i. R. De Niro, J. Irons) **16.15** Film: Incinta o... quasi (kom., '09, i. L. Lohan) **17.55** Novice **18.00** Film: L'ora delle pistole – Vendetta all'O.K. Corral (western, '67) **19.45** Film: Due strani papà (kom., It., '83, r. P. Franco)

21.20 Film: Killers (kom., '10, I. K. Heigl, A. Kutcher) **23.05** Movie.Mag **23.35** Film: Nikita (akc., '90, r. L. Besson)

RAI PREMIUM

11.30 Nad.: Un posto al sole **12.30** Serija: Il maresciallo Rocca **13.25** Parliamone **14.15** 23.10 Serija: Squadra Speciale Vienna **15.00** Aktualno: Anica – Appuntamento al cinema **15.05** Nad.: Cuori rubati **15.35** Nad.: Un medico in famiglia **17.35** Novice **17.40** Nad.: Il commissario Rex **18.30** Nad.: Pasión prohibida **19.20** Nad.: Capri **20.20** Nad.: Un caso di coscienza **21.20** Nad.: Una grande famiglia

RETE4

6.40 Serija: Hunter **8.40** Nad.: Bandolera **9.30** Serija: Carabinieri **10.30** Sai cosa

SLIKOVNA KRIŽANKA
REŠITEV (22. marca 2016)

Vodoravno: ksilofon, seks, srt, rastlina, izolator, Ale, E. N., Larat, Paci, Kiro, imenovalnik, Onega, atol, Aonec, Eva, rvar, navoj, Orr, CD, Skilices, R. S., Kras, Oca, Erazem, aerobika, Eli, Ami, kalnost, Balkanec, Ali, rta, oko, Peca; na sliki: Eva Carli.

TELEQUATTRO

6.00 13.20, 17.40, 19.30, 20.30, 23.00 Dnevnik in vreme **6.30** Rubrika: Le ricette di Giorgia **7.00** Sveglia Trieste! **13.00** 20.00 Dodici minuti con Cristina **13.15** 17.55, 20.25 Oggi è **13.45** 21.00 Qui studio a voi studio **18.00** Trieste in diretta **19.00** Cisl Informa **20.15** Happy Hour **23.30** Roma InConTra

RADIO IN TV SPORED
CIELO

12.00 13.15 MasterChef Australia **13.00** Novice **14.15** MasterChef Australia: The Professionals **16.15** Buying & Selling **17.15** Brother vs. Brother **18.15** Fratelli in affari **19.15** Affari al buio **20.15** Affari di famiglia **21.10** Film: Battledogs (horor)

DMAX

12.30 20.20 Banco dei pugni **13.20** Storage Wars Canada **14.10** Gator Boys: gli acciappalligatori **15.05** 19.30, 22.55 Te l'avevo detto **15.55** Cattivissimi amici **16.50** Affari a quattro ruote **18.35** Gli eroi dell'asfalto **21.10** Come è fatto il cibo

SLOVENIJA1

6.00 Odmevi **6.55** Dobro jutro **11.15** 18.20 Kviz: Vem! **11.40** Pisave **12.25** Nan.: Blisk **13.00** 15.00, 17.00, 18.55, 22.35 Poročila, športne vesti in vreme **13.30** Intervju **14.25** Prava ideja **15.10** Mostovi – Hidik **15.40** Kviz: Male sive celice **16.25** Profil **17.30** Turbulanca **17.55** Novice **18.00** Na naši zemlji **18.05** Risanke in otroške serije **19.30** Slovenska kronika

20.05 Film: Miss Sixty (kom., '14) **21.40** Kino fokus **22.00** Odmevi **23.05** Nad.: Ermesinda

SLOVENIJA2

7.00 8.35 Risanke in otroške odd. **8.10** Zgodbe iz školjke **9.20** Točka **10.25** 10 domaćih **10.55** eRTeVe **11.10** Dobro jutro **13.40** Vi-kend paket **15.05** Dober dan **16.10** Dok.: Za pogledom **17.30** Nogomet: Slovenija – Makedonija, prijateljska tekma **19.50** Žrebanje Lota **20.00** Bučke **20.20** Slovenija danes **21.15** Dok. film: Ko je Björk srečala: Attentborough **22.00** Operne arije **22.05** Odd. Bleščica **22.40** Aritmija **23.10** Aritmični koncert

KOPER

13.45 Dnevni program **14.00** Čezmejna Tv - Deželne vesti **14.20** Evronovice **14.30** Meridiani **15.30** Pozdravljeni **16.00** Ljubezen do sveta **16.30** Boben **17.25** Vsedanes – Vzgoja in izobraževanje **18.00** Gospodarstvenik Primorske 2015 **18.35** Vremenska napoved **18.40** Primorska kronika **19.00** 22.00 Vsedanes – Tv dnevnik **19.25** Šport **19.30** Road to UEFA EURO 2016 **20.00** Alpe Adria **20.30** Webolution **21.00** Dok.: Skrivnost Medjugorja **22.15** Dok.: Mister Gadget **22.20** Drobline in... 45 let TV Kopar-Capodistria **22.25** Nogomet: Slovenija – Makedonija, prijateljska tekma

POP TV

7.00 Risanke in otroške serije **8.15** 9.25, 10.55, 12.05 TV prodaja **8.30** 15.30 Nad.: Italijanska nevesta **9.55** 16.55 Serija: Komisar Rex **11.10** 14.30 Nad.: Nedolžna vsiljivka **12.20** 17.55 Moja mama kuha bolje! **13.25** 20.00 Nad.: Usodno vino **16.30** 18.55, 22.15 Novice in vreme **21.00** MasterChef Slovenija **22.50** Serija: Na kraju zločina

KANAL A

7.00 18.00, 19.00 Svet **7.55** 11.35 Top Gear **8.50** Risanke **9.20** 15.15 Serija: Šola za pravake **9.45** 15.40 Nan.: Vice v predmestju **10.10** 11.20, 12.40 Tv prodaja **10.25** 14.15 Serija: Puščica **12.55** 18.55 Serija: Kar bo, pa bo **16.10** Film: Elizabeth David – Živiljenje skoz recepte (dram.) **20.00** Big Brother **21.00** Big Brother Klub **22.00** V živo iz hiše Big Brother **22.30** Film: Duhovnik (akc.)

DROBCI IZ SPOREDA RADIA TRSTA

V Studiu D po 11.00 bomo z živilsko tehnologinjo Marijo Merljak odkrivali skrivnosti kuhanja žolce. Mirta Čok, predsednica Pokrajinske komisije za enake možnosti med moškimi in ženskami, pa vas bo povabila na prireditev posvečeno zamejskim pesnicam z naslovom Vrtnice na obzorju. Ob 14.10 vabljeni k poslušanju trinajste oddaje iz niza "Tiste mrzle januarske noči", ki jo pripravlja Aleksej Kalc. Prisluhnili bomo še eni družinski zgodbji. Pripravovala jo bo gošča Tanja Pertot, ki spada v tako imenovano drugo generacijo izseljencev: iz rodnih Barkovelj je odpotovala v Avstralijo s starši in bratom sred osnovnošolskih let.

VREDNO OGLEDА

Lastnik:

Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst

Izdajatelj:

Družba za založniške pobude DZP doo z enim družabnikom PRAE srl con unico socio Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380, fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: ALEKSANDER KOREN

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, faks 040 7786339 email: trst@primorski.eu

Gorica, Ul. Garibaldi 9,

tel. 0481 356320, faks 0481 356329 email: gorica@primorski.eu

Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432 731190, faks 0432 730462 Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510, fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.eu/>

Naročniško - prodajna služba

Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, faks 040 7786339 Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 356320 faks 0481 356329 Cena: 1,20 € Celoletna naročnina za leto 2016 230,00 €

Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347 Cena za Slovenijo: 1,20 € Letna naročnina za Slovenijo za leto 2016 230,00 € plačljiva preko DISTRIEST doo, Partizanska 75, Sežana, tel. 05-7070262, fax. 05-7300480 transakcijski račun pri banki SKB D.D. v Sežani, št. 03179-10012643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE

Oglasovalna agencija Tmedia s.r.l.

GORICA, ul. Malta 6

KOMERCIJALNI OGLEDI

<a href="mailto

VREMENSKA SЛИKA

Vremenska napoved
Hidrometeorološkega zavoda Republike Slovenije
in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER
Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7. in 13. uri.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzide ob 6.01 in zatone ob 18.22.
Dolžina dneva 12.11

LJULINE MENE
Luna vzide ob 18.27 in zatone ob 6.31

NA DANŠNJI DAN 1988 - Ob 7. urji zjutraj so na jugu Slovenije izmerili za marec nenevadno veliko 24-urno višino padavin. V Portorožu je padlo 74 mm, v Postojni 66 mm, v Črnomlju 52 mm in v Novem mestu 48 mm. Na Otočici nad Ajdovščino je v 48 urah padlo kar 141 mm padavin.

Nad zahodnim Sredozemljem se poglabja ciklonsko območje, ki se z vremensko fronto pomika proti Italiji in Jadranu. V spodnjih plasteh ozračja se bo danes krepil veter vzhodnih smeri.

Prevladovalo bo spremenljivo vreme ob prisotnosti srednje-visokih oblakov. Na obali bo lahko tudi oblačno, možen bo rahel dež. Tudi na Trbiškem bo več oblačnosti, lahko z rahlim sneženjem do dolini. Po nižinah bo pihala zmerna burja, v posameznih sunkih okrepljena. Na obali in Karški planoti bo burja močna čeprav neenakomerna.

Danes bo zmerno do pretežno oblačno, predvsem v južni in vzhodni Sloveniji bo občasno deževalo. Na Primorskem bo pihala zmerna do močna burja, pomekod v notranjosti severovzhodni veter.

Prevladovalo bo zmerno oblačno vreme. Čez dan bo občasno oblačnost gostejša in možnost za kakšno krajevno plaho bo majhna. Po nižinah in na obali bo pihal zmeren severni do severovzhodni veter. V visokogorju bo veter okrepljen jakosti s kakšnim močnejšim sunkom tudi po dolinah.

Jutri bo delno jasno s spremenljivo oblačnostjo, popoldne bodo krajevne plohe. Pihal bo okrepljen severni do severovzhodni veter, na Primorskem šibka do zmerna burja. V petek bo pretežno jasno, veter bo slabel.

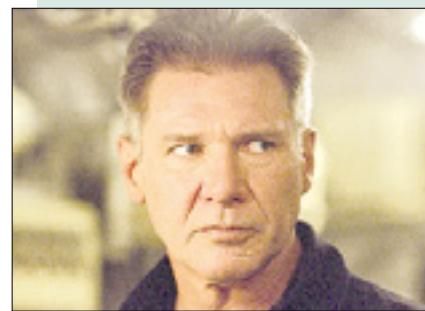
PLIMOVANJE
Danes: ob 3.30 najnižje -39 cm, ob 9.32 najvišje 36 cm, ob 15.33 najnižje -45 cm, ob 21.45 najvišje 48 cm.
Jutri: ob 3.55 najnižje -42 cm, ob 9.58 najvišje 35 cm, ob 15.56 najnižje -41 cm, ob 22.08 najvišje 48 cm.

MORJE
Morje je rahlo razgibanlo, temperatura morja 10,6 stopinje C.

SPEŽNE RAZMERE
Kanin - Na Žlebeh ... 400
Piancavalo 300
Vogel 290
Kranjska Gora 50
Zoncolan 240
Kravec 180
Trbiž 230
Cerkno 90
Rogla 140
Osojčica 100
Mokrine 240

Postala bo zunanjega ministrica

NAPYITAW - Vodja mjanmarske Narodne lige za demokracijo, Nobelova nagrajenka za mir Aung San Suu Kyi bo po veliki volilni zmagi svoje stranke dobila mesto v novi mjanmarski vladi. Kateri položaj v vladi bo zasedla Aung San Suu Kyi, še ni znano, a bo to skoraj gotovo zunanje ministrstvo. Suu Kyi naj bi bila v igri tudi za ministrico za izobraževanje ter sveťovalko za energijo in elektrifikacijo v uradu mjanmarskega predsednika. Nova birmanska vlada bo štela 21 ministrstev. Nekdanja disidentka, ki je petnajst let preživelna v hišnem priporu, bo v njej edina ženska.

Harrison Ford bo petič Indiana Jones

LOS ANGELES - Igralec Harrison Ford in režiser Steven Spielberg bosta posnela peto nadaljevanje filma o arheologu in pustolovcu Indiani Jonesu. Družba Disney je njegov prihod v kinematografe napovedala za 19. julij 2019. Naslov in vsebina filma zaenkrat nista znana. Zvezdniški režiser Spielberg je že lani poudaril, da si želi peti film o Indiani Jonesu posneti, še preden bi danes 73-letni Ford dopolnil 80. rojstni dan. Ford pa je poudarjal, da v novem filmu brez Spielberga ne želi sodelovati. Ford je vlogo profesorja arheologije in pustolovca prvič odigral leta 1981 v filmu Lov za izgubljenim zakladom.

NEW YORK - Paul McCartney sprožil postopek za pesmi Beatlesov

Želi pravice nazaj

Ameriški zakon avtorjem daje možnost, da po 56 letih spet pridobi pravice za pesmi, nastale pred letom 1978

NEW YORK - Član skupine The Beatles Paul McCartney je v ZDA sprožil postopek, s katerim želi pridobiti pravice za pesmi slavne liverpoolske četverice. Čeprav je skupaj z Johnom Lennonom sponzoriral večino njihovih uspešnic, ni nikoli bdel nad njihovim izdajanjem. Sredi 80. let je pravice za skladbe Beatlov kupil Michael Jackson.

V najzgodnejšem obdobju skupine je njihov menedžer Brian Epstein prepričal Lennona in McCartneyja, da ustanovijo založniško družbo skupaj z založnikom Dickom Jamesom, češ da bo to najboljši način za zaslužek.

Bend je presegel pričakovanja in družba Northern Songs je vstopila na borzo. Lennon in McCartney sta dobila 15-odstotni delež, James in njegov partner Charles Silver sta si vzel 37,5-odstotni delež kot predsednika družbe, zgorj 0,8-odstotni delež pa so dali Georgeu Harrisonu in Ringu Starru, ki sta svoje razčaranje preliša v skladbo Only A Northern Song.

Po Epsteinovi smrti leta 1967 so se odnosi med glasbeni-

ki in predsednikoma skrhalci. James je založniške pravice za 1,5 milijona funtov prodal založbi ATV Music, ne da bi o tem obvestil štiri Beatle in jih s tem prikrajal, da bi pravice za pesmi pridobili zase, poroča britanski BBC.

Leta 1985 je katalog založbe, ki je tedaj vseboval tudi pesmi nekaterih drugih izvajalcev, za 47,5 milijona dolarjev kupil Michael Jackson. Lani pa je Jacksonova družina njegov 50-odstotni delež v ATV/Sony Music prodala družbi Sony za 750 milijonov dolarjev.

Ameriški zakon o avtorskih pravicah iz leta 1976 avtorjem daje možnost, da po 56 letih spet pridobi pravice za pesmi, nastale pred letom 1978. McCartney je zahteval za pridobitev 32 skladb po poročanju revije Billboard vložil decembra lani.

Pravice Sony/ATV za skladbe dvojice Lennon-McCartney bodo potekle med letoma 2018 in 2025. Če bo McCartney uspel, jih bo pridobil kot soavtor in samo v ZDA, saj bodo po svetu še vedno v lasti omenjene družbe. (sta)

Paul McCartney
ARHIV

IRSKA - Radiokarbonska analiza medveda**Človek na Irskem 2500 let prej kot je veljalo doslej**

Našli medvedjo kost obdelano z ostrom predmetom

LONDON - Radiokarbonska analiza kosti medveda iz Jame na zahodni obali Irske je pokazala prisotnost človeka na Irskem že 2500 let prej, kot je veljalo doslej. Omenjeno kost naj bi človek z ostrom predmetom obdelal že pred 12.500 leti. Doslej je veljalo, da je najstarejši dokaz življenja človeka na Irskem iz leta 8000 pr.n.št.. Radiokarbonska analiza kosti pa je pokazala, da je medveda ubil človek okoli leta 10.500 pr.n.št..

»Odkritje dodaja novo poglavje k zgodbini človeka na Irskem,« je dejala arheologinja Marion Dowd z instituta Sligo, ki je do odkritja prišla skupaj z Ruth Carden iz Nacionalnega muzeja Irske. Kost, na kateri so vidne zareze, narejene z ostrom predmetom, je sicer ena od tisočih, ki so jih leta 1903 našli v jami v grofiji Clare na zahodni obali Irske. Od 20. let minulega stoletja jih hranijo v Nacionalnem muzeju Irske. Cardenova in Dowdova sta rezultate svojih analiz dali preveriti še na Univerzo v Oxfordu, kjer so jih potrdili. Kot kaže njuno odkritje, je človek na Irskem živel že v paleolitiku in ne še v mezolitiku, za kar so znanstveniki dokaze imeli doslej.

»Arheologi so si že od 19. stoletja dalje prizadevali, da bi na Irskem odkrili sledove človeka v paleolitiku, zdaj je odkrita prva sled,« pravi Dowdova.

Strokovnjaki so tudi potrdili, da so sledovi z ostrom predmetom na kosti nastali v času, ko je bila ta sveža, ter da datirajo v isti čas kot sama kost.

Najdba lahko pomembno prispeva tudi k vedenju na področju zoologije, saj strokovnjaki doslej niso upoštevali, da bi človek na izumrtje živalskih vrst na Irskem lahko vlival že pred toliko časa. (sta)

Za skodelico kave dejansko porabimo 264 litrov vode

LJUBLJANA - Ob svetovnem dnevu voda potekajo številne akcije, ki opazajo na zaščito te dobrine. Vsak dan porabimo ogromne količine vode, predvsem z nakupovanjem in s potrošnjo vsakdanjih dobrin, opozarjajo v Zbornici komunalnih podjetij. Za skodelico kave npr. dejansko porabimo 264 litrov, za eno čokolado 1720 litrov, za bombažno majico pa 2495 litrov.

Virtualna voda je namreč tista voda, ki je porabljenja za proizvodnjo in predelavo dobrin ter ob nakupu ni vidna. Med drugimi v Zbornici komunalnih podjetij navajajo, da za 100-gramski goveji zrezek porabimo 1542 litrov vode, za skodelico riža (100 gramov) 250 litrov, za manjše jabolko 82 litrov, za srednje velik krompir pa 29 litrov.

Greenpeace se že vrsto let bori za zaščito voda. Ob današnjem dnevu voda so izdali novo poročilo, ki razkriva vpliv premogovnih termoelektrarn na vode. Izpostavljajo, da ima celoten cikel električne, ki jo proizvedejo iz premoga, izjemno negativen vpliv na vodne sisteme. 500-megavatna termoelektrarna v procesu hlajenja vsake tri minute porabi za olimpijski bazen čiste pitne vode. V veliko državah predstavlja premogovniška industrija največjega porabnika sveže vode.